

LOKAL STRATEGISK ANALYSE 2015

SYD- OG SØNDERJYLLANDS POLITIKREDS

SYD- OG SØNDERJYLLANDS **POLITI**

Udgiver:

Efterretnings- og analyseenheden

Syd- og Sønderjyllands Politi, Esbjerg 2015

Kontakt:

Anniken Engvig Memmert

Strategisk analytiker i Efterretnings- og analyseenheden

E-mail: aem001@politi.dk

FORORD

I takt med samfundsudviklingen ændres kriminalitetens karakter, og med øget internationalisering, fri bevægelighed over landegrænser og et samfund i rivende digital udvikling står Syd- og Sønderjyllands Politi overfor stadig nye udfordringer. For at følge med udviklingen er det nødvendigt, at vi i Syd- og Sønderjyllands politikreds har kendskab til både kriminalitetsudviklingen og det samfund, som politiet er en del af og agerer i.

Syd- og Sønderjyllands Politis Efterretnings- og analyseenhed udgiver den lokale strategiske analyse for Syd- og Sønderjyllands politikreds, som skal bidrage med viden om aktuelle udviklingstendenser, lokale såvel som internationale, som har indflydelse på kriminalitetsudviklingen og politiets øvrige arbejdsopgaver.

Analysen giver et godt grundlag for drøftelser af de lokale udfordringer, blandt andet i Kredsrådet og Lokalrådene, men også på politikredsens lokalstationer. Endvidere peger analysen på nogle områder, hvor der bør udarbejdes yderligere dybdegående analyser af de lokale problemers karakter med henblik på at kunne sætte målrettet ind overfor disse.

Forudsætningen for et analytisk politi er, at de analyser der produceres giver nogle anbefalinger på fokusområder og/eller indsatser. Det skal i den forbindelse understreges, at der i denne strategiske analyse vil være flere anbefalinger end Syd- og Sønderjyllands Politi kan løfte. Ønsket er derfor, at politikredsens medarbejdere vil hjælpe med at udvælge, hvilke anbefalinger der skal prioriteres.

God læselyst!

Jørgen Meyer

Politidirektør
Syd- og Sønderjyllands Politi
August 2015

RESUME

Analysens del 1 udgør en beskrivende kriminalitetsanalyse med fokus på kriminalitetsudviklingen i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Her sammenlignes kriminalitetsniveauet i politikredsen med hele landets indenfor de medtagne kriminalitetsområder, hvorefter der foretages en sammenligning af niveauet i politikredsens otte kommuner. I dette års beskrivende kriminalitetsanalyse indgår kun de kriminalitetsområder, hvor der enten har været en stor stigning, store tal eller nationalt og/eller lokalt politisk fokus. Generelt viser denne analyse en faldende tendens indenfor kriminalitetsudviklingen i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvilket ligner tendensen i de lande, som vi normalt sammenligner os med. Analysen peger dog også på, at der fremover vil blive mindre, men mere komplekst kriminalitet i form af eksempelvis økonomisk kriminalitet og it-kriminalitet. Dette gælder ikke kun i Dansk Politi, men er et billede, der tegnes i store dele af verden.

Analysens anden del omhandler gerningspersonens tilhørsforhold og har til formål at belyse relationen mellem gerningsstedet og gerningspersonens bopæl på gerningstidspunktet. Denne viser, at det i 2014 i højere grad er personer med bopæl uden for politikredsens kommuner, der genererer sigtelserne, frem for kommunernes egne borgere.

Den lokale strategiske analyse udgør en helhed, men kan også bruges som et opslagsværk, hvis man blot ønsker viden om enkelte områder.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	2
Resume	3
Indholdsfortegnelse	4
1. Indledning.....	8
1.1 Formålet med den strategiske analyse	8
1.2 Begrebsafklaring	8
1.3 Hvad er der sket siden sidst	9
1.4 Fokusområder	9
1.4.1 Lokale mål for Syd- og Sønderjyllands politikreds	10
2. Metode	11
2.1 Kilder	12
2.2 Anmeldelser og mørketal	12
Del 1: Udvikling i kriminaliteten 2007-2014	14
3. Indledning.....	14
3.1 Redegørelse for valg af kriminalitetsområder	14
4. Datagrundlag.....	14
5. Kriminaliteten fordelt på hovedkategorier	16
5.1 Udvikling i straffelovsanmeldelser	17
6. Tyveri	19
6.1 Tricktyverier ved afluring af pinkode	21
6.2 Tyveri af brændstof.....	22
6.3 Skadesanalyse for hele tyveriområdet.....	24
6.4 Trussels- og sårbarhedsanalyse for hele tyveriområdet.....	25
6.5 Vurdering af fremtidig udvikling for hele tyveriområdet	25
6.6 anbefalinger	25
7. Indbrud	26

7.1 Indbrud i beboelse	28
7.2 Skadesanalyse	30
7.3 Trussels- og sårbarhedsanalyse	30
7.4 Vurdering af fremtidig udvikling.....	30
7.5 Anbefalinger	31
8. Økonomisk kriminalitet	31
8.1 Skadesanalyse	33
8.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	34
8.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	34
8.4 Anbefalinger	35
9. Vold.....	35
9.1 Skadesanalyse	38
9.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	38
9.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	38
9.4 Anbefalinger	38
10. Sædelighed	39
10.1 Skadesanalyse	43
10.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	43
10.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	43
10.4 Anbefalinger	43
11. Røveri	44
11.1 Skadesanalyse	44
11.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	44
11.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	44
11.4 Anbefalinger	44
12. Menneskesmugling og menneskehandel	45
12.1 Skadesanalyse	47

12.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	47
12.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	47
12.4 anbefalinger	48
13. Skifte i fokus fra enkelte kriminalitetsområder til multikriminelle	48
14. IT-kriminalitet.....	48
14.1 Skadesanalyse	51
14.2 Trussels- og sårbarhedsanalyse	51
14.3 Vurdering af fremtidig udvikling.....	52
14.4 anbefalinger	52
15. Omrejsende kriminelle udlændinge	53
15.1 Udviklingen i antallet af sigtede fra 2013 til 2014	54
15.2 Karakteristika	55
15.3 Typiske kriminalitetsformer	57
15.4 Skadesanalyse	59
15.5 Trussels- og Sårbarhedsanalyse.....	59
15.6 Vurdering af fremtidig udvikling.....	59
15.7 anbefalinger	60
16. Udviklingen i antallet af sigtelser	61
Del 2: Gerningsmandens tilhørsforhold	63
17. Indledning.....	63
18. Gerningsmandens bopælskommune.....	63
18.1 Esbjerg Kommune	64
18.2 Fanø Kommune	65
18.3 Haderslev Kommune.....	65
18.4 Sønderborg Kommune.....	66
18.5 Tønder Kommune	67
18.6 Varde Kommune	68

18.7 Vejen Kommune.....	69
18.8 Aabenraa Kommune	70
19. Sammenligning af kommuner.....	71
Litteraturliste	73
Bilag 1: Oversigt over journalkoder, der indgår i de enkelte kriminalitetsområder	78
Bilag 2: Søgeord og kategorier til it-kriminalitet.....	84
Bilag 3: Fældende afgørelser (straffeloven)	85

1. INDLEDNING

Dette produkt er Syd- og Sønderjyllands Politis bud på en strategisk analyse anno 2015. Den er udarbejdet med henblik på at tydeliggøre, hvilke opgaver der skal prioriteres i Syd- og Sønderjyllands Politi, og tænkt som et redskab til den overordnede ledelsesmæssige prioritering og planlægning.

Analysen er inddelt i følgende to dele:

1. Første del udgøres af en beskrivende kriminalitetsanalyse, som har til formål at vise og analysere udviklingen indenfor straffelovskriminalitet i Danmark samt i politikredsens otte kommuner i perioden 2007 til 2014.
2. Andel del af den strategiske analyse omhandler de sigtede gerningspersoners tilhørsforhold i Syd- og Sønderjyllands politikreds – altså hvor de bor, og hvor de begår kriminalitet.

1.1 FORMÅLET MED DEN STRATEGISKE ANALYSE

Formålet med den strategiske analyse er, på et kvalificeret grundlag, at gøre den strategiske ledelse i stand til at træffe overordnede beslutninger om politiets indsats og fokusområder med hensyn til kriminalitetsforebyggelse og bekæmpelse. Endvidere er den til brug for de årlige forhandlinger om fastlæggelse af lokale strategier i politikredsens resultatplan og for at give et beslutningsgrundlag til kredsrådet og lokalrådene. Sidste års analyse blev drøftet mellem ledere og medarbejdere i organisationen med henblik på at inkludere polititjenestemændene i fastlæggelsen af organisationens målsætning for 2015, hvilket bliver gentaget med dette års analyse. Formålet er ydermere, at give ledere og medarbejdere i Syd- og Sønderjyllands Politi samt politikredsens otte kommuner et aktuelt billede af udviklingen i kriminalitetsniveauet i politikredsen sammenlignet med udviklingen på landsplan. Endelig er det håbet, at analysen kan medvirke til at give Syd- og Sønderjyllands Politi en mere vidensstyret og analysebaseret tilgang til politiarbejde i overensstemmelse med politireformen og Dansk Politis flerårsaftale.

I nogle henseender vil denne analyse underbygge valget af politikredsens målkrav for 2014, mens den i andre sammenhænge vil pege på tendenser indenfor andre områder, som kalder på indsatser. Analysen leverer argumenterne for Syd- og Sønderjyllands Politis lokalt prioriterede satsningsområder for 2016, og på denne baggrund vurderes det, hvorvidt der er behov for at iværksætte nye tiltag samt mulighed for at reducere indsatsen på andre områder og derved frigøre ressourcer til nye tiltag.

1.2 BEGREBSAFKLARING

Strategiske analyser bruges som grundlagsdokumenter for fremtidsorienteret og vidensbaseret ledelse i politiet. Ifølge sociolog Marianne Sætre er strategiske analyser ”*verktøy som skal forberede politiet på framtidige kriminalpolitiske utfordringer og forbedre politiledelsens beslutningsgrunnlag i prioriteringen av innsatsfelt*” (Sætre, 2007:12). Ydermere kendetegnes strategiske analyser, og i særdeleshed strategiske kriminalitetsanalyser, ved, at de fokuserer på problemer, ikke personer, og søger generelle konklusioner om mekanismer i kriminalitetsudviklingen. Samtidig åbner en strategisk kriminalitetsanalyse for, at der kan iværksættes en politifaglig indsats af forebyggende og proaktiv karakter på områder, som ellers har været mødt med reaktiv strafforfølgning (Sætre, 2007:17).

Som nævnt ovenfor udgør første del en beskrivende kriminalitetsanalyse. Kriminalitetsanalyse er en fagdisciplin indenfor kriminologien og kriminalitetsvidenskaben, som handler om systematisk at analysere forskellige kriminalitets- og politirelaterede problematikker med det formål at understøtte politiets arbejde med at forebygge, begrænse og efterforske kriminalitet (Hestehave, 2013:27).

I begrebet kriminalitetsanalyse ligger en målrettet analyseproces og informationsindsamling, hvor der ses på store datamængder, og hvor det forsøges, at "brede feltet ud" til en mere generaliseret viden (Hestehave, 2013:123). Målet med analyseprocessen er, på et analytisk niveau, at belyse de umiddelbare årsager til kriminalitetsproblemerne med henblik på at forhindre og forebygge kriminalitet. Kriminalitetsanalyser skal dermed bidrage til at give et billede af kriminalitetens udtryk og en forståelse for, hvorfor der opstår specifikke kriminalitetsproblemer. Dette gøres for at politiet på et analytisk grundlag proaktivt kan foregribe og modsvare en specifik udvikling. Dermed er der også et praktisk anvendelsessigte med kriminalitetsanalyser, idet disse udarbejdes med henblik på at understøtte politimæssige indsatser fra strategisk til operativt niveau (Hestehave, 2013:123-124).

1.3 HVAD ER DER SKET SIDEN SIDST

Efter sidste års strategiske analyse blev politilederne instrueret i at gennemgå indholdet i analysen med eget personale med henblik på, at personalet skulle komme med forslag til, hvilke lokale mål de skulle indstille til politidirektøren for 2015. Forslagene skulle kunne begrundes ud fra enten den strategiske analyse, analysen om gerningsmandens tilhørsforhold, lokal- eller landspolitisk eksponering eller behov for udvikling med henblik på at gøre betjeningen af borgerne bedre eller mere effektiv. Indstillingen kom til at omfatte fire forslag til lokale mål til Syd- og Sønderjyllands Politis resultatplan, hvoraf de to var udpeget på forhånd, eftersom der var tale om fortsættelse af flerårige mål fra tidligere år. Derudover var der yderligere fem forslag til indsatser, som ikke blev omfattet af indstillingen, men som man lokalt har kunnet lade sig inspirere af og gennemføre konkrete indsatser ud fra uden, at områderne er omfattet af resultatplanen.

Udover de to på forhånd udpegede mål omfattede indstillingen følgende to forslag, som også blev lokale mål for politikredsen: 1) en udvikling af Udlændingekontrolafdelingens opgaveportefølje med henblik på at forbedre indsatsen over for omrejsende kriminelle udlændinges kriminalitet i hele Danmark og 2) en præventiv og efterforskningsmæssig indsats mod tricktyveri på gadeplan ved misbrug af stjålne dankort efter afluring af rette pinkode. Sidstnævnte medførte en operationsbefaling for indsatsen, som nu er igangsat i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

1.4 FOKUSOMRÅDER

Den strategiske analyse skriver sig ind i en kontekst, hvor der er fastlagt en række overordnede fokusområder for politikredsens indsatser i år 2015. Dog skal der i løbet af 2015 forhandles en ny flerårsaftale for Dansk Politi, da den nuværende flerårsaftale blev forhandlet i 2011 og blot er gældende til udgangen af 2015. Men eftersom det i skrivende stund er flerårsaftalen fra 2011, der er gældende, tages der udgangspunkt i denne.

I politiets overordnede strategi for 2011-2015 er der sat fokus på områderne:

- Forebyggelse – sammentænkning af forebyggelse og kriminalitetsbekæmpelse

- Bekæmpelse af den borgernære kriminalitet
- Bekæmpelse af den tunge og organiserede kriminalitet.

Derudover understreger flerårssaftalen vigtigheden af, at den effektivisering og modernisering af politiets virksomhed, der blev sat i gang i 2011, gennemføres med succes.

Politiet er til stadighed udfordret af et komplekst og foranderligt kriminalitetsbillede, som betyder konstant tilpasning til en håndtering af morgendagens kriminalitet. Samtidig efterspørger og forventer borgere og politikere stadig flere og bedre ydelser, og der stilles krav om mere politi for færre penge. Dette understreger nødvendigheden af effektivitet og kvalitet i politiarbejdet – to mål der forudsætter, at politiarbejdet i endnu højere grad baserer sig på viden om den kriminalitet, der forekommer, og viden om forskellige politifaglige metoders fordele og ulemper i forhold til forskellige kriminalitetstrusler (Hestehave, 2013:15).

Rigspolitiet udvælger endvidere nogle nationale fokusområder, som er fælles for alle 12 politikredse, og som har indflydelse på de enkelte politikredsers mål- og resultatplaner.

For 2015 har Rigspolitiet udvalgt følgende primære nationale operative fokusområder:

- Et stærkt beredskab
- Stærkt fokus på rocker- og bandemedlemmer – herunder en kontinuerlig retshåndhævende og forebyggende tilgang
- Intensiveret indsats i de særligt udsatte boligområder gennem bl.a. bekæmpelse og forebyggelse af kriminalitet i områderne
- Fortsat fokus på den forebyggende og efterforskningsmæssige indsats mod indbrud i privat beboelse og hælerivirksomhed
- Fokus på forebyggende og bekæmpende indsats mod kriminalitet begået af omrejsende kriminelle udlændinge
- Forstærket indsats mod it-kriminalitet
- Forstærket indsats mod økonomisk kriminalitet
- Færdselssikkerheden skal øges gennem en styrket og effektiv politiindsats.

1.4.1 LOKALE MÅL FOR SYD- OG SØNDERJYLLANDS POLITIKREDS

For Syd- og Sønderjyllands politikreds er følgende konkrete mål fastlagt i mål- og resultatplanen for 2015:

1. Den borgervendte og utryghedsskabende kriminalitet skal bekæmpes – dette udmøntes i de lokale mål
2. Reducere antallet af indbrud i privat beboelse samt fokusere på forebyggelse af hæleri
3. Konsekvent efterforskning og retsforfølgning af rocker- og bandemedlemmer samt forstærke det forebyggende arbejde og exit-indsatsen på rocker- og bandeområdet
4. Intensiveret indsats i de særligt udsatte boligområder

5. Færdselsindsatsen skal øges gennem en styrket og effektiv politiindsats
6. Effektiv virksomhedsstyring samt stærkt fokus på lederskab og sygefravær
7. Effektivitet og kvalitet i straffesagsbehandling
8. Fokus på at øge fremdriften i sager om økonomisk kriminalitet.

I forhold til indsatsen over for den borgernære og utryghedsskabende kriminalitet tager denne udgangspunkt i det lokale trusselsbillede, herunder politikredsens særlige udfordringer i grænseområdet, og er baseret på et analytisk politiarbejde samt dialog med de lokale interessenter i politikredsen.

For 2015 blev følgende lokale mål udpeget:

1. Tyveri af benzin, diesel og olie (mål for både 2014 og 2015)
2. Vold begået i det offentlige rum (flerårigt mål eftersom kredsen i flere år har ligget over landsgennemsnittet)
3. Tricktyveri på gadeplan ved misbrug af stjålne betalingskort efter afluring af rette pinkode.

Derudover har Syd- og Sønderjyllands Politi, for 2014 og 2015, fået tildelt puljemidler til ekstraordinære og innovative indsatser, der medvirker til, at politiet fortsat finder nye veje til effektivt at forebygge og bekæmpe kriminalitet.

De ekstraordinære forebyggende indsatser er:

1. At udvikle partnerskaber med erhvervslivet med henblik på at forebygge indbrudskriminalitet – såkaldt Erhvervsnabohjælp
2. At forebygge gentagne indbrud i beboelse – såkaldt reviktisering.

2. METODE

Dette års beskrivende kriminalitetsanalyse analyserer ikke alle sagsområder i straffeloven, men fokuserer på de kriminalitetsområder, som opfylder et eller flere af følgende tre kriterier:

1. stor stigning
2. store tal
3. nationalt og/eller lokalt politisk fokus

Denne udvælgelsesmetode er valgt, fordi det giver mulighed for at gå mere i dybden med de områder, der analyseres, frem for en overfladisk analyse af alle sagsområder. Det betyder derfor, at nogen områder ikke bliver analyseret, og på nogen områder er der heller ikke lavet delanalyser af underkategorier.

Derudover indeholder hvert kriminalitetsområde i kriminalitetsanalysen i år tre underafsnit, som omhandler henholdsvis skadesanalyse, trussels- og sårbarhedsanalyse samt vurdering af fremtidig udvikling.

Skadesanalyserne omfatter en vurdering af, hvor omkostningsfulde og alvorlige skadesvirkningerne inden for det givne kriminalitetsområde er for det danske samfund. Denne vurdering omfatter både, hvor alvorlig forbrydelsen er for offeret, og hvor store omkostningerne er for resten af samfundet. Til trods for at det er vanskeligt at give et klart svar på, hvor alvorligt et kriminalitetsproblem er, er det et vigtigt spørgsmål at forholde sig til, når politiets prioriteringer skal fastlægges.

Trusselsanalysen omhandler, hvilke trusler de forskellige kriminalitetsområder indebærer. Dette kan f.eks. være typiske karakteristika på personer eller organisationer, som har viljen og evnen til at begå en bestemt form for kriminalitet samt truslernes omfang, f.eks. om kriminaliteten indenfor et område er organiseret. Trusselsanalysen forsøger, at afdække hvilke aktører, der begår kriminalitet. Sårbarhedsanalysen forsøger derimod at belyse de strukturer i det danske samfund, som gør os sårbare over for en bestemt form for kriminalitet og risikoadfærd. Eksempler på sårbarhedsfaktorer er bl.a. tid og sted – det vil sige lejlighed til at begå kriminalitet – samt specifikke karakteristika, som forhøjer ens risiko for at blive offer for en bestemt type kriminalitet.

Afsnittene 'vurdering af fremtidig udvikling' er forsøg på at gøre analysen mere fremtidsorienteret sådan, at Syd- og Sønderjyllands Politi bedre kan forberede sig på fremtidens udfordringer. Dette er forbundet med meget store usikkerheder, men der fokuseres på grundlæggende udviklingstendenser såsom miljøforandringer og teknologiske nybrud, som med betydelig sikkerhed forventes at give væsentlige udfordringer for politiet.

2.1 KILDER

Den beskrivende analyse af kriminalitetsudviklingen tager udgangspunkt i politiets registrerede anmeldelser og undersøgelser. Størstedelen af data vedrørende registrerede anmeldelser og undersøgelser er trukket fra Politiets Ledelsesinformationssystem (POLIS). POLIS trækker på data fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er det system, hvori alle optagne rapporter og deres indhold registreres. POLSAS anvender dynamiske data, som løbende ændrer sig efterhånden, som sager udvikler sig og nye anmeldelser og undersøgelser tilgår. Forskellen på POLSAS og POLIS er, at POLIS anvender låste statistikker, der ikke reguleres efter låsning og dermed giver et stilbillede af kriminalitetsniveauet på et givent tidspunkt.

I denne analyse anvendes primært tal fra POLIS for at data skal harmonere med offentligt tilgængelige data, men under enkelte områder er der inddraget data fra POLSAS, hvilket i så fald er angivet i figurernes overskrifter. Foruden tal fra politiets databaser er der inddraget demografiske data såsom antal indbyggere og husstande fra Statistikbanken hos Danmarks Statistik samt open sources i form af bl.a. relevant forskning og analyser for at forklare og underbygge de mønstre, som de statistiske data viser.

I analysens tredje og sidste del, som omhandler gerningspersonernes tilhørsforhold, er der anvendt data fra POLSAS.

2.2 ANMELDELSER OG MØRKETAL

Politiets anmelderstatistik er ikke en optimal målestol for kriminalitetens karakter, udvikling og omfang, idet den bedst kan betegnes som en arbejdsstatistik, som primært viser hvilke sager og opgaver politiet på forskellig vis har arbejdet med. Det formodes dog alligevel, at anmelderstatistikken er det, som kommer

nærmest virkeligheden (Holmberg, 2001:9). Politiets forskellige registre kan aldrig give et fuldkomment billede af kriminaliteten, eftersom billedet begrænses af de såkaldte mørketal. Kriminalitetens mørketal er det antal forbrydelser, som ikke optræder i kriminalitetsstatistikken – vi ved, at de er der, men vi kan ikke se dem – og de relaterer sig til befolkningens villighed til at anmelde forbrydelser til politiet, politiets tilstedeværelse og registreringspraksis, myndighedernes kontrolaktivitet og løbende lovændringer.

Specielt indenfor dele af særlovsområdet vil ændringer i politiets eller andre myndigheders kontrolindsats påvirke statistikken, da disse sager som oftest kun bliver til på myndighedernes initiativ. Intensiverede politiindsatser vil ofte betyde en forøgelse af antallet af anmeldelser og sigtelser alene af den grund, at opmærksomheden på området bevirker, at flere borgere begynder at anmelde de pågældende lovovertrædelser – mørketallet falder med andre ord. At anvende anmeldelsesstatistik som indikator for nødvendigheden af mere politi er derfor ikke altid lige fornuftigt (Heltberg, 2012:7).

For kriminalitet begået blandt visse grupper i befolkningen, antages mørketallet at være særligt stort. Dette gælder for eksempel blandt hjemløse, immigranter, prostituerede, misbrugere, handicappede, børn, forbrydelser begået mod mennesker på institution (både indsatte/beboere og vagter/hjælpere), forbrydelser begået i arbejdsrelaterede situationer, hvor man kan frygte for at miste sit job, samt forbrydelser hvor offeret ikke umiddelbart mærker til det, f.eks. økonomisk og it-kriminalitet (Wæver, 2011:141).

For at mindske kriminalitetens mørketal inddrages information indsamlet via offerundersøgelser. I offerundersøgelser bliver et repræsentativt udsnit af befolkningen spurgt, om de har været udsat for kriminalitet, og på den måde indfanges også den kriminalitet, som borgerne ikke har anmeldt til politiet. Der skal dog tages forbehold for, at der i offerundersøgelser spørges til befolkningens oplevelse af kriminalitet, hvilket ikke nødvendigvis stemmer overens med den juridiske afgrænsning, og dermed kan en borger godt have oplevet en handling som kriminell uden, at den juridisk var det. Men i det store hele bidrager informationerne fra offerundersøgelser til et mere præcist billede af den faktiske kriminalitet end ved brug af anmeldelsestallene alene.

DEL 1: UDVIKLING I KRIMINALITETEN 2007-2014

3. INDLEDNING

Den internationale trend har i de sidste mange år været præget af en generelt faldende kriminalitetsrate. I en artikel i The Economist fra 2013 argumenteres der for, at byer i USA er blevet betydeligt sikrere at bo i, hvilket også gør sig gældende i resten af den industrielt udviklede del af verden:

"Its [America's] cities have become vastly safer, and the rest of the developed world has followed. From Japan to Estonia, property and people are now safer than at almost any time since the 1970s" (The Economist, 2013).

Hensigten med den følgende beskrivende analyse er at undersøge, hvordan antallet af anmeldelser og sigtelser har udviklet sig i Syd- og Sønderjyllands politikreds fra 2007 til 2014 sammenlignet med udviklingen for hele Danmark samt udviklingen indenfor de enkelte kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Målet er at give et billede af, hvilke kriminalitetsområder der kalder på en særlig indsats i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Med udgangspunkt i at kriminaliteten internationalt generelt er faldende, kan der argumenteres for, at hvis der ses en stigning i kriminaliteten i Danmark og/eller Syd- og Sønderjyllands politikreds er dette atypisk set i et internationalt perspektiv, og derfor bør medføre overvejelser om, hvilke specifikke forhold i Danmark, såvel som lokalt i Syd- og Sønderjyllands politikreds, der kunne give en mulig forklaring.

3.1 REDEGØRELSE FOR VALG AF KRIMINALITETSOMRÅDER

Som nævnt i afsnit 2. *Metode* fokuseres der i dette års beskrivende kriminalitetsanalyse på de kriminalitetsområder, som opfylder et eller flere af tre kriterier: 1) stor stigning, 2) store tal og 3) nationalt og/eller lokalt politisk fokus.

I dette års beskrivende analyse har vi valgt primært at fokusere særligt på udviklingen i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Det betyder blandt andet, at der i de inddragede kriminalitetsområder ikke vises en udvikling for, hvordan f.eks. underkategorier af tyveri har udviklet sig for hele Danmark, men alene fokuseres på udviklingen i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

4. DATAGRUNDLAG

Data fra politiets registre er trukket over perioden 1. januar 2007 til 31. december 2014 og stammer primært fra POLIS, som beskrevet i afsnit 2.1 *Kilder*. Anmeldelsestallene giver et billede af, hvilke typer kriminalitet politiet har fået kendskab til enten via henvendelse fra borgere og myndigheder eller som følge af politiets egne initiativer.

I analysen er anmeldelsestallene som oftest sat i forhold til de forskellige geografiske områders befolkningstal de enkelte år, som er hentet fra Danmarks Statistik (BEF44), og på den baggrund beregnes det gennemsnitlige antal anmeldelser pr. 1000 indbyggere i de enkelte geografiske områder. Dette gør sig især gældende, når vi ser på udviklingen i de forskellige politikredse og i kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds, eftersom områder med meget forskelligt befolkningstal (såsom Fanø Kommune og Esbjerg

Kommune) dermed bliver sammenlignelige. Det betyder ikke, at risikoen for at en bestemt type kriminalitet forekommer i en bestemt kommune eller politikreds kan aflæses, men det gør det muligt at få et indtryk af, hvorvidt det pågældende antal anmeldelser er højt set i forhold til andre steder og år, og der tages derved hensyn til udsving i befolkningstallet, når der sammenlignes over tid.

Indenfor nogle sagsområder er det muligt at oprette en undersøgelsessag, hvis der kræves nærmere undersøgelse for at finde ud af, hvilken slags kriminalitet, der er sket. I denne analyse har vi inddraget undersøgelsessager indenfor områderne *menneskesmugling og menneskehandel, sædelighed, økonomisk kriminalitet og IT-kriminalitet*¹. I den forbindelse skal det nævnes, at inddragelsen af undersøgelsessager kan give et skævt billede af kriminaliteten, da en undersøgelsessag bliver ved med at eksistere, selvom der bliver oprettet et skarpt nummer – det vil sige selvom anmeldelsen bliver oprettet under den specifikke gerningskode, som undersøgelsen eventuelt viser, at anmeldelsen tilhører. Der kan derfor være tale om dobbeltregistrering, men det er langt fra tilfældet for alle undersøgelsessager, at de ender med at blive registreret med en skarp gerningskode, eftersom der også er undersøgelsessager, som der viser sig ikke at være noget strafbart i. Vi har i denne analyse valgt at medtage undersøgelsessagerne, idet de også reelt er anmeldelser eller underretninger og dermed er med til at give et indblik i, hvor meget et kriminalitetsområde fylder.

For at få et bedre indblik i, hvor mange sager der dobbeltregistreres har vi undersøgt, hvor mange undersøgelsessager i Syd- og Sønderjyllands Politi, der har fået tildelt et skarpt nummer, og dermed er blevet til straffelovssager. Tabel 1 nedenfor viser, hvor mange procent af henholdsvis sædelighedssagerne og sagerne om økonomisk kriminalitet, der er dobbeltregistreret i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Hvad angår menneskehandel har der ikke været oprettet nogen undersøgelsessager i Syd- og Sønderjylland fra 2007 til 2014, og dermed er der heller ikke nogen dobbeltregistreringer. It-kriminalitet er ikke medtaget, da det er et fænomen, som sker på tværs af kriminalitetsområder, og det derfor er en anden slags analyse, der er lavet på dette område, hvilket uddybes nærmere i afsnit 20 *Skifte i fokus fra enkelte kriminalitetsområder til multikriminelle*.

Tabel 1: Viser procent af sager indenfor kriminalitetsområderne, som er dobbeltregistreret i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden fra 2007-2014. Data fra POLSAS.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sædelighed	11,7%	9,3%	15,5%	13,7%	13,3%	11,8%	25,2%	16,5%
Økonomisk kriminalitet					0,3%	1,5%	3,5%	10,1%

Procentsatserne er udregnet ved at sammenholde antallet af undersøgelsessager, der har fået tildelt et skarpt journalnummer med antallet af skarpe sager.

I forhold til økonomisk kriminalitet er gerningskode 83966 (økonomisk kriminalitet, undersøgelse) først etableret i 2011, og de undersøgelsessager, der tidligere blev oprettet om økonomisk kriminalitet, blev før 2011 typisk skrevet som 83990 (andre undersøgelser). Procentsatserne skal læses med forbehold, da der eksisterer en skævvridning med registreringsfejl, hvor straffelovssager ikke nødvendigvis tilknyttes under-

¹ Se Bilag 1 for udførlig oversigt over, hvilke gerningskoder der indgår i de enkelte sagsområder.

søgelsessagerne i POLSAS og derfor ikke kan fremsøges. Det er dermed muligt, at procentsatsen reelt er større end, hvad der ses i tabel 1.

5. KRIMINALITETEN FORDELT PÅ HOVEDKATEGORIER

For at give læseren et indblik i hvilke typer kriminalitet, der hyppigst kommer til Dansk Politis kendskab, og hvor meget de mest udbredte former for kriminalitet fylder i anmeldelsesstatistikkerne, gives her et overblik over fordelingen af forskellige typer straffelovskriminalitet og særlove. Tabel 2 nedenfor illustrerer, hvordan anmeldelser indenfor de hyppigst anmeldte områder fordeler sig i Syd- og Sønderjyllands politikreds såvel som i hele Danmark i 2014. Tabellen viser de faktiske anmeldelsestal samt anmeldelser pr. 1000 indbyggere for både Syd- og Sønderjyllands politikreds og Danmark i alt. Fordelingen tager udgangspunkt i de inddelinger, som findes i POLIS. Der er dog foretaget en enkelt ændring i forhold til indholdet af de enkelte sagsområder, da området *Drab mv.* er lagt under *Øvrig straffelov*, fordi anmeldelsestallene indenfor denne kategori er meget små.

Tabel 2: Viser fordelingen af anmeldelser (faktiske tal og pr. 1000 indbyggere) indenfor de hyppigst anmeldte sagsområder for Syd- og Sønderjyllands politikreds og Danmark i alt i 2014. Data fra POLIS.

	Antal anmeldelser i 2014		Anmeldelser pr. 1000 indbyggere	
	Syd- og Sønderjylland	Danmark i alt	Syd- og Sønderjylland	Danmark i alt
Straffelovsovertrædelser i alt, heraf	22.936	337.062	52,19	59,90
Tyveri	9.554	172.989	21,74	30,74
Indbrud	5.842	69.523	13,29	12,35
Økonomisk kriminalitet	2.092	23.723	4,76	4,22
Narkotika og smugling	115	1.263	0,26	0,22
Vold mv.*	1.089	13.702	2,48	2,43
Sædelighed	267	2.520	0,61	0,45
Røveri	81	2.315	0,18	0,41
Øvrig straffelov**	3.896	51.027	8,87	9,07
Særlovsovertrædelser i alt, heraf	49.926	666.211	113,61	118,39
Færdselslov	41.830	540.533	95,19	96,06
Øvrige særlove	8.096	125.678	18,42	15,95

* *Vold mv.* indeholder bl.a. vold eller trusler om vold mod polititjenestemænd og offentlige myndigheder, fornærmelig tiltale samt vold mod vidner. ** *Øvrig straffelov* inkluderer også sagsområdet *Drab mv.*

I 2014 registrerede Dansk Politi i alt 1.005.826² hændelser og anmeldelser om brud på diverse love, hvoraf 540.533 drejede sig om overtrædelser af færdselsloven. For Syd- og Sønderjyllands vedkomne blev der i 2014 registreret i alt 73.437³ hændelser og anmeldelser, og 41.830 af disse omhandlede brud på færdselsloven. På landsplan udgjorde brud på færdselsloven dermed 53,7% af det samlede antal registrerede hændelser og anmeldelser, mens det i Syd- og Sønderjylland var 57%. Færdselsloven udgør dermed den langt hyppigst anmeldte kriminalitet i både Danmark og Syd- og Sønderjyllands politikreds. På grund af færdsels-

² Herunder er alle sagsområder fra POLIS medtaget, med undtagelse af kategorien 'øvrige områder', som er en stor kategori, der udelukkende dækker over administrative sager. Dette tal afviger derfor væsentligt fra kriminalitetsanalysen fra 2014, hvor 'øvrige områder' var medtaget.

³ Der gælder det samme i forhold til 'øvrige områder' i Syd- og Sønderjyllands politikreds som for hele Danmark, se fodnote 2.

områdets store omfang og lidt anderledes karakter udarbejdes der i Syd- og Sønderjyllands politikreds hvert år en særskilt færdselsanalyse.

Ud fra 'anmeldelser pr. 1000 indbyggere' i tabel 2 ses det, at Syd- og Sønderjyllands politikreds i de fleste kategorier ligger under den landsdækkende udvikling. Dette gør sig dog ikke gældende for indbrudsområdet, hvor der er næsten 1 anmeldelse mere pr. 1000 indbyggere i Syd- og Sønderjylland end for landsgennemsnittet. Også anmeldelser om vold er en smule højere i Syd- og Sønderjylland end for hele Danmark, men dette er faldet betydeligt i forhold til de foregående år, hvilket uddybes i afsnit 16 *Vold*. Det skal understreges, at sagsområdet *vold* ikke kun indeholder de gerningskoder, som i straffeloven betegnes som vold (§ 244-246), men også indeholder gerningskoder som trusler om vold, fornærmelig tiltale og at lægge hindringer i vej for offentlig myndighed⁴.

5.1 UDVIKLING I STRAFFELOVSANMELDELSER

Siden 2009 er antallet af anmeldte straffelovsovertrædelser faldet i både Syd- og Sønderjyllands politikreds og på landsplan. Fra 2009 til 2014 er anmeldte straffelovsovertrædelser faldet med 16,3% på landsplan og 20,2% i Syd- og Sønderjyllands politikreds. De seneste års fald i den samlede mængde registreret kriminalitet gør sig ikke kun gældende i Danmark, men overalt i den vestlige verden (The Economist, 2013). At der er sket et fald i kriminaliteten fremgår ikke kun af politiets registrerede anmeldelser, men også af Justitsministeriets seneste offerundersøgelse fra november 2014. Heri fremgår det, at 15% af de adspurgte 16-74-årige i 2013 havde været udsat for tyveri, vold og/eller hærværk indenfor de seneste 12 måneder, hvorimod det i 1987 var 25%, der i løbet af det seneste år var blevet udsat for de samme kriminalitetstyper (Balvig, Kyvsgaard & Pedersen, 2014:132, 9).

Ydermere viser en rapport fra Justitsministeriet, at der er sket et markant fald i børne- og ungdomskriminaliteten i Danmark. Antallet af mistanker og sigtelser mod børn og unge under 18 år toppede i 2006, og på landsplan er det fra 2006 til 2014 faldet med 67% for de 10-14-årige, mens det for de 15-17-årige er faldet med 41%. Syd- og Sønderjyllands Politi er den politikreds i Danmark, som har oplevet det største fald i antallet af mistanker/sigtelser mod børn og unge under 18 år fra 2006 til 2014 – et fald på 67% (Justitsministeriet, 2015:119).

Det er svært at forklare, hvorfor kriminaliteten er faldet. Det mest sandsynlige er dog, at der ikke findes en enkelt årsag til faldet, men at udviklingen nærmere må ses som et resultat af et sammenfald mellem flere forskellige faktorer (The Economist, 2013). Disse faktorer er bl.a. demografiske ændringer, bedre forebyggende arbejde og forskydninger i kriminalitetsmønstret mod kriminalitetsformer, som ikke anmeldes i så høj grad. En af forklaringerne på faldet i særligt børne- og ungdomskriminaliteten er en ændret alkoholadfærd, hvor alkoholforbruget er blevet mindre voldsomt blandt unge (Justitsministeriet, 2015:136). Dansk forskning viser, at parallelt med faldet i den registrerede børne- og ungdomskriminalitet er der dokumenteret et fald i forbruget af alkohol blandt unge. En undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen viser blandt andet, at andelen af unge mænd i alderen 16-24 år, der slet ikke har drukket alkohol i en typisk uge, er steget fra

⁴ Se Bilag 1 for oversigt over hvilke gerningskoder, der indgår i de enkelte sagsområder.

11,7% i 2010 til 17,5% i 2013 (Sundhedsstyrelsen, 2014a). Tilsammen tegner disse faktorer et billede af, at befolkningen generelt, og ungdommen i særdeleshed, bliver stadig mere lovlidige.

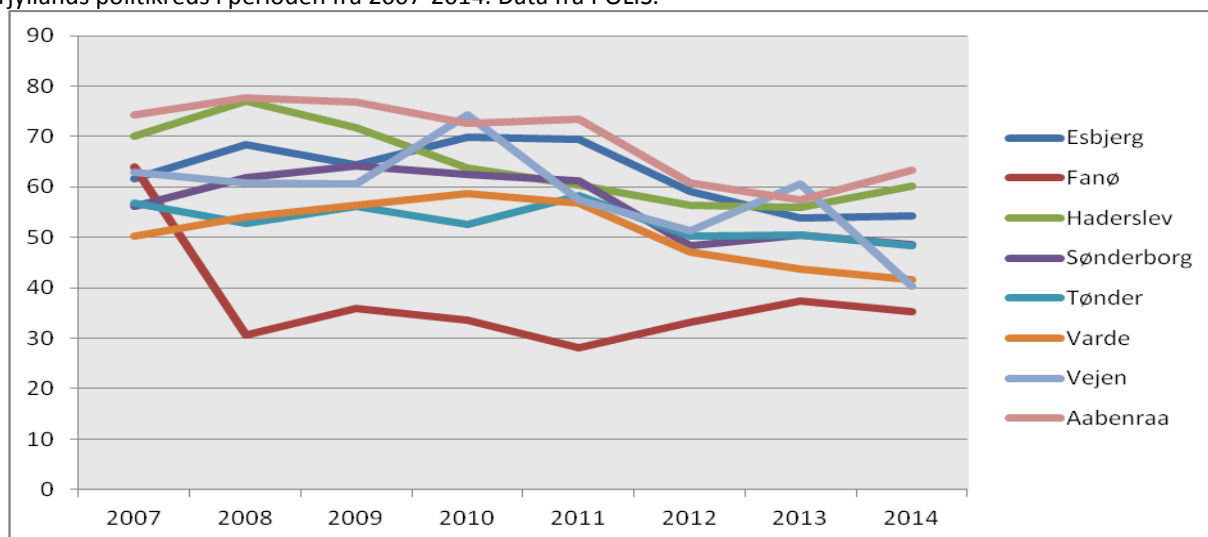
Trods den positive kriminalitetsudvikling viser en undersøgelse foretaget af Epinion for Det Kriminalpræventive Råd fra 2013, at halvdelen af danskerne tror, at kriminaliteten stiger. Det er særligt de lovovertrædelser, som danskerne kun kender fra medierne, der bliver overvurderet (såsom hjemmerøverier og våben i nattelivet), mens de mere almindelige lovovertrædelser oftere bliver undervurderet (eksempelvis sort arbejde og arbejdspladstyverier) (DKR, 2013). I en afhandling fra Stockholms Universitet af Anita Heber redegør hun for mediernes betydning for befolkningens frygt for kriminalitet. I denne skriver hun:

”Många empiriska undersökningar tyder på att medierna är betydelsefulla för människors rädsla för brott [kriminalitet], inte minst genom att medierna uppmärksammar brottsligheten och påminner sina konsumenter om brott” (Heber, 2007:168).

Kriminalitet er netop et emne, der hyppigt skildres i medierne, og denne medieopmærksomhed minder altså befolkningen om, at kriminalitet forekommer. Derudover er et øget mediefokus på kriminalitet med til at skabe et billede af, at kriminaliteten stiger, uanset hvordan den reelle udvikling er (Kongstad & Kruize, 2011). Det tyder på, at der er behov for et øget fokus på at formidle den reelle kriminalitetsudvikling til den danske befolkning.

De enkelte kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds følger også den positive kriminalitetsudvikling i forhold til antallet af straffelovsanmeldelser, hvilket illustreres i nedenstående figur.

Figur 1: Viser udviklingen i antallet af straffelovsanmeldelser pr. 1000 indbyggere fordelt på kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden fra 2007-2014. Data fra POLIS.

Fælles for kommunerne er, at der generelt har været en faldende tendens i antallet af anmeldelser fra 2007 til 2014. Ser vi på en kortere periode har udviklingen fra 2013 til 2014 stagneret i Esbjerg Kommune, mens Haderslev og Aabenraa Kommune har oplevet en mindre stigning på henholdsvis 7,4% og 9,8%. I samme periode har Fanø, Sønderborg, Tønder, Varde og Vejen Kommune oplevet et fald i antallet af anmeldelser,

hvor det største fald er sket i Vejen med 33,3%. I 2014 ligger Vejen Kommune dermed ikke langt fra Fanø Kommune, som siden 2008 har haft det laveste kriminalitetsniveau i forhold til antallet af indbyggere.

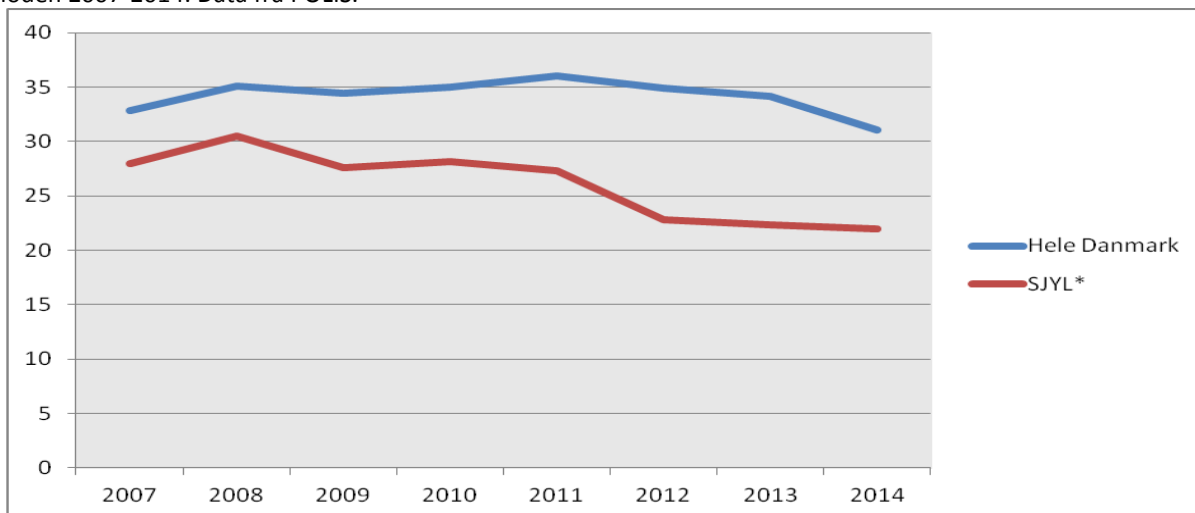
Der er meget store udsving i Vejen Kommune fra 2012 til 2014, hvor der pludselig skete en stor stigning fra 2012 til 2013, og dernæst et markant fald fra 2013 til 2014. En af forklaringerne på den store stigning i 2013 kan findes indenfor bedrageri og dokumentfalsk, hvor en enkelt person genererede i alt 80 anmeldelser indenfor disse to kriminalitetstyper. Det store udsving i Vejen Kommune skyldes derfor ikke et øget generelt kriminalitetsstryk, men kan findes indenfor nogle enkelte kriminalitetstyper, og stigningen analyseres derfor yderligere under afsnit 15 *Økonomisk kriminalitet*.

6. TYVERI

I tabel 2 på side 16 ses det, at den hyppigst forekommende type anmeldelser udgøres af sagsområdet *tyveri*. Dette gælder ikke kun for Syd- og Sønderjyllands politikreds, men for hele Danmark, hvor det samlede antal anmeldelser om tyveri i 2014 var 172.989. Den seneste offerundersøgelse fra Justitsministeriet viser, at 58% af ofrene for tyveri i 2013 anmeldte hændelsen til politiet, hvilket er betydeligt lavere end fra år 2005 til 2012, hvor anmeldelsesprocenten har ligget imellem 63 og 69% (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:27). Ydermere viser offerundersøgelsen, at anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri stiger med alderen, og med tyveriofferets økonomiske tab – jo større beløb, der er stjålet for, desto større sandsynlighed er der for, at den pågældende anmelder tyveriet til politiet (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:27-28).

I det følgende afsnit ses der nærmere på, hvilke former for tyveri sagsområdet indeholder, hvordan udviklingen har været siden 2007, og om der er nogen områder, der kalder på en intensiveret indsats fra politiet eller andre aktører.

Figur 2: Viser udviklingen for tyveri pr. 1000 indbyggere fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

* SJYL er en forkortelse for Syd- og Sønderjyllands politikreds og vil gå igen i alle følgende diagrammer.

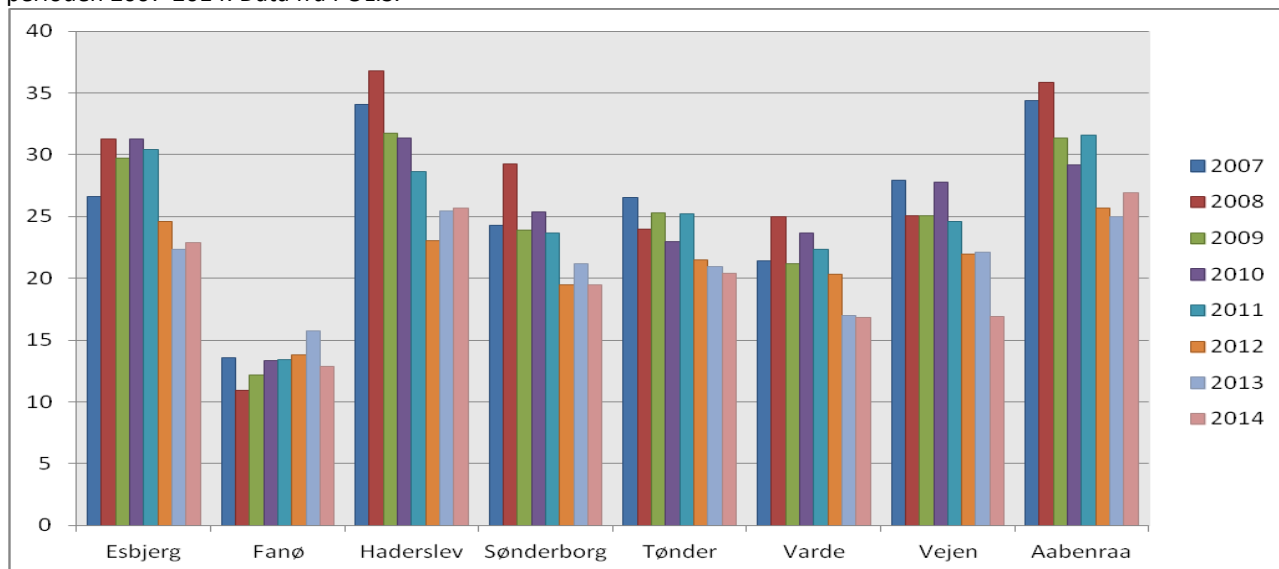
Figuren ovenfor viser, at der siden 2011 generelt har været et fald i anmeldelser om tyveri for hele Danmark samt for Syd- og Sønderjylland. I 2011 registrerede Dansk Politi 200.283 anmeldelser vedrørende tyveri, imens det i 2014 var faldet til 174.618 anmeldelser. For Syd- og Sønderjyllands Politi gælder, at der i

2011 blev registreret 12.112 anmeldelser vedrørende tyveri, mens dette i 2014 var faldet til 9634, et fald på 20,5%.

I nedenstående figur ses der nærmere på udviklingen i anmeldte tyverier indenfor de otte kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Figur 3: Viser udviklingen for tyveri pr. 1000 indbyggere fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

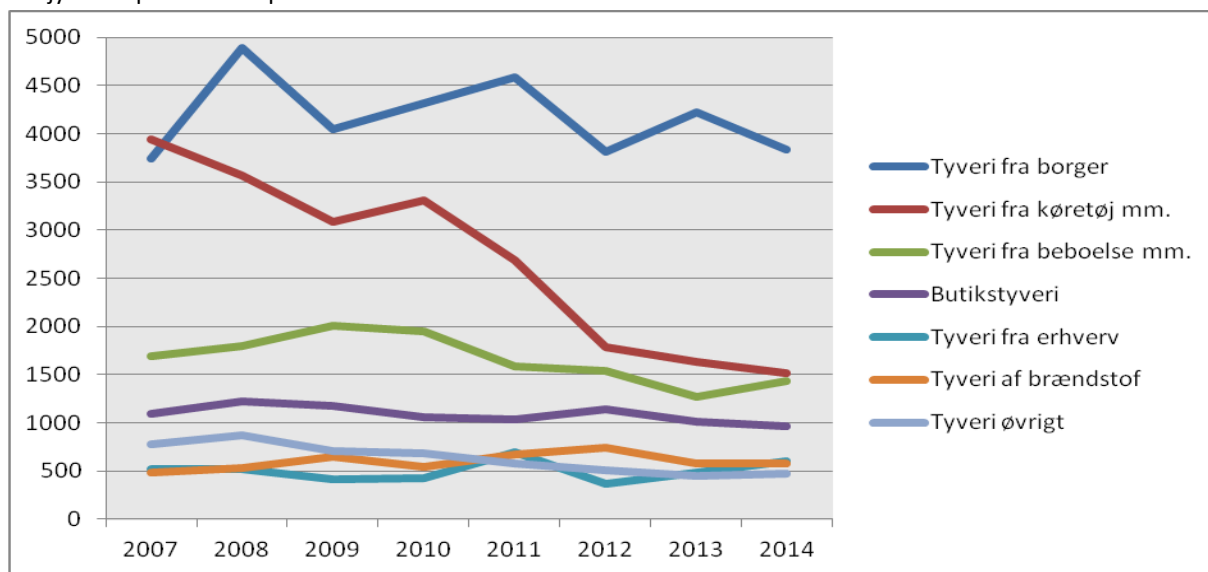

Figur 3 viser, at antallet af anmeldelser vedrørende tyveri for de fleste kommuner toppede i 2008, hvorefter tendensen for alle kommuner har været faldende. Esbjerg, Haderslev og Aabenraa Kommune har oplevet en mindre stigning i antallet af anmeldte tyverier fra 2013 til 2014, imens den faldende tendens er fortsat i de resterende fem kommuner.

Tyveri kan inddeles i flere underkategorier, og i denne analyse har vi valgt følgende: tyveri fra borger, tyveri fra køretøj mm., tyveri fra beboelse mm., butikstyveri, tyveri fra erhverv, tyveri af brændstof samt tyveri i øvrigt. Bilag 1 viser en oversigt over, hvilke gerningskoder der indgår i de forskellige kategorier. I den strategiske kriminalitetsanalyse fra 2014 indgik *tyveri fra private* som en underkategori, det skal dog understreges, at dette års *tyveri fra borger* ikke indeholder de eksakt samme gerningskoder som *tyveri fra private* gjorde i 2014. Figur 4 herunder viser udviklingen indenfor disse forskellige underkategorier af tyveri i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014.

Figur 4: Viser udviklingen i antallet af anmeldelser indenfor tyveri fordelt på underkategorier for Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Som det ses i figuren, er *tyveri fra borger* den hyppigst anmeldte form for tyveri i Syd- og Sønderjylland, hvilket også gør sig gældende for hele landet. Denne kategori er meget bred og dækker over mange forskellige typer tyveri, men fælles er at tyveriet altid er rettet mod en borger. Selvom antallet af anmeldelser indenfor *tyveri fra borger* varierer igennem hele perioden, har der siden 2008 været tendens til et fald, og antallet af anmeldelser i 2014, som var 3839, ligger ikke langt fra periodens laveste niveau, i 2007 med et anmeldelsestal på 3742. Den faldende tendens for *tyveri fra borger* i Syd- og Sønderjyllands politikreds adskiller sig fra udviklingen for hele Danmark, som har haft en jævn stigning frem til 2013, hvor der blev registreret 102.384 anmeldelser, og dernæst faldt med 12,9% fra 2013 til 2014.

Ser vi på Syd- og Sønderjyllands politikreds igen har der fra 2007 til 2014 været et markant fald i kategorien *tyveri fra køretøj mm.*, hvor antallet af anmeldelser er faldet 61,6%. Modsat har kategorierne *tyveri fra erhverv* samt *tyveri fra beboelse mm.* oplevet en stigning fra 2013 til 2014, på henholdsvis 22,5% og 13% anmeldelser.

I det følgende har vi valgt at se nærmere på *trickytyveri på gadeplan* og *tyveri af brændstof*. Tyveri af brændstof udgør et særligt indsatsområde for Syd- og Sønderjyllands politikreds i både 2014 og 2015, imens trickytyverier på gadeplan, herunder særligt misbrug af stjålne betalingskort ved afluring af pinkode, er blevet et lokalt mål i 2015.

6.1 TRICKTYVERIER VED AFLURING AF PINKODE

I april 2015 er der i Syd- og Sønderjyllands efterretnings- og analyseenhed blevet udarbejdet en særskilt kriminalitetsanalyse om trickytyveri ved pinkodeafluring i Syd- og Sønderjyllands politikreds, som fokuserer på tid, sted og forurettedes karakteristika. I det følgende opsummeres de vigtigste fund fra analysen, og ønskes der yderligere uddybelse henvises til Rathjen 2015.

Analysen er baseret på data fra POLSAS for Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2010 til 2014. I perioden 2010 til 2013 har trickytyveri ved pinkodeafluring ligget relativt stabilt med meget små tal, men fra

2013 til 2014 var der en markant stigning – fra 7 sager i 2013 til 133 sager i 2014. Tallene fra 2010 til 2013 er medtaget for at vise en stigende tendens indenfor området, mens de nedenstående fund baserer sig på tallene fra 2014.

Trickyveri ved afluring af pinkode defineres som, at gerningspersonen aflurer forurettedes pinkode, stjæler betalingskortet ved trickyveri og efterfølgende misbruger kortet til hævning af penge eller køb af varer (NEC, 2015). Gerningspersonerne får et forholdsvist stort udbytte ved forbrydelsen, og samtidig har der været en lav risiko for at blive taget.

Eftersom fundene primært bygger på tal fra 2014 kan der blot beskrives et mønster og ikke fastslås en egentlig tendens. Men i forhold til gerningstidspunktet viser analysen, at hovedparten af trickyverier ved afluring af pinkode i 2014 er foregået i juni og august og er fordelt over alle ugens dage, men med et øget antal sager mandag, onsdag og fredag. Ydermere er de fleste forhold sket fra kl. 10 til 16, dog med størst hyppighed mellem kl. 11 og 13.

88% af de 122 gerningssteder er supermarkeder, der er forholdsvis store, og der er både tale om discount og ikke-discount supermarkeder. De fem forretninger der hyppigst har været gerningssted for pinkodeafluring i Syd- og Sønderjyllands politikreds er: SuperBrugsen, Kvickly, Fakta, Rema1000 og Netto.

En hotspotanalyse over gerningssteder antyder, at pinkodeafluringerne sker i de større byer, som ligger forholdsvis tæt på motorvejen. En forklaring på dette kan være, at der både er adgang til supermarkeder af en vis størrelse, bankautomater umiddelbart i nærheden og en vis kundemængde i forretningerne, så at gerningspersonerne forholdsvis ubemærket kan aflure pinkoden.

6.2 TYVERI AF BRÆNDSTOF

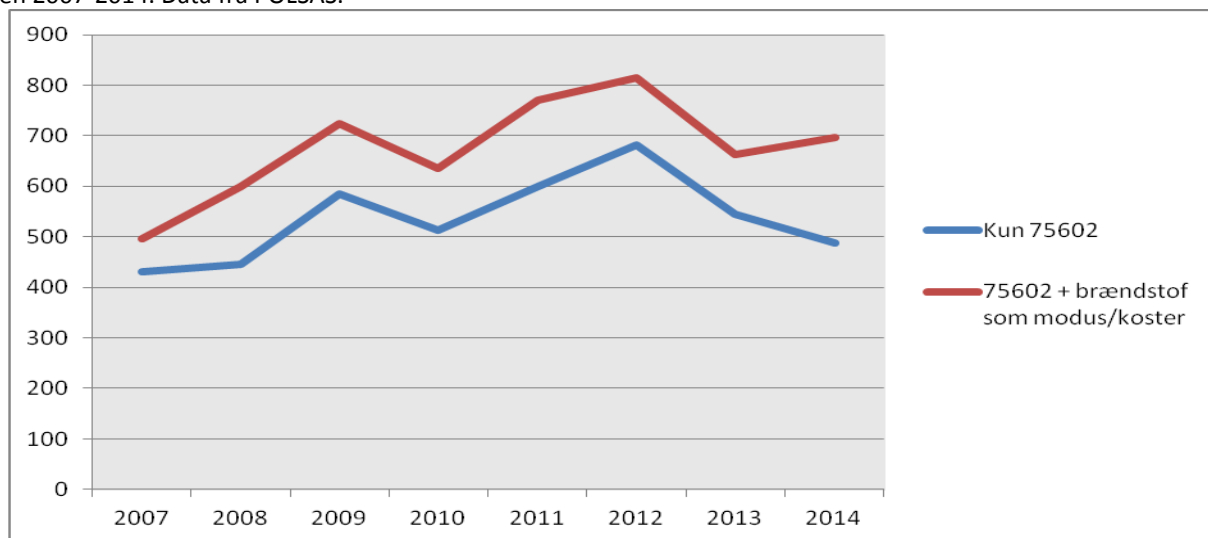
I dette afsnit analyseres *tyveri af brændstof* i Syd- og Sønderjyllands politikreds nærmere. I 2011 og 2012 steg antallet af anmeldelser vedrørende *tyveri af brændstof* og denne stigning sammenholdt med henvendelser fra Transportbranchen gjorde, at politikredsen siden 2011 har monitoreret disse sager nøje.

Det har været nødvendigt med en særlig monitorering af *tyveri af brændstof*, idet ikke alle brændstofftyverier oprettes under journalkode 75602 – *tyveri af brændstof*, men også under andre koder som f.eks. *tyveri fra lastbil*, *tyveri fra landejendom* og *tyveri i øvrigt*. Tyverierne omhandler primært tyveri af fyringsolie eller diesel i større mængder fra tanke eller tankanlæg, og tyveri af benzin eller diesel på servicestationer, hvor gerningspersonen enten kører fra regningen eller benytter et stjålet betalingskort til betaling. Anmeldelser om tyveri af brændstof, som er oprettet under andre journalkoder, er ikke nødvendigvis fejlljournaliseret, idet der kan være nogle journaliseringsvanskeligheder i forhold til, hvis flere koster er stjålet samtidig. Hvis ikke der udelukkende er stjålet brændstof ved tyveriet, men f.eks. primært værktøj, oprettes anmeldelsen formentlig ikke under journalkode 75602, hvilket heller ikke er forkert.

For at belyse området mest udførligt viser figur 5 herunder antal anmeldelser, som er registreret under journalkode 75602 samt 75602 sammenlagt med anmeldelser, hvor ordet "*brændstof*" fremgår når politiet i POLSAS beskriver, hvad der er blevet stjålet (koster) samt gerningspersonens fremgangsmåde (modus). Det er udelukkende straffelovsovertrædelser og undersøgelsessager som er medtaget, og anmeldelsestallene er trukket fra POLSAS, idet det ikke er muligt at søge særligt monitorerede sager i POLIS.

Figur 5: Viser antallet af tyveri af brændstof (se nærmere definition ovenfor) i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLSAS.

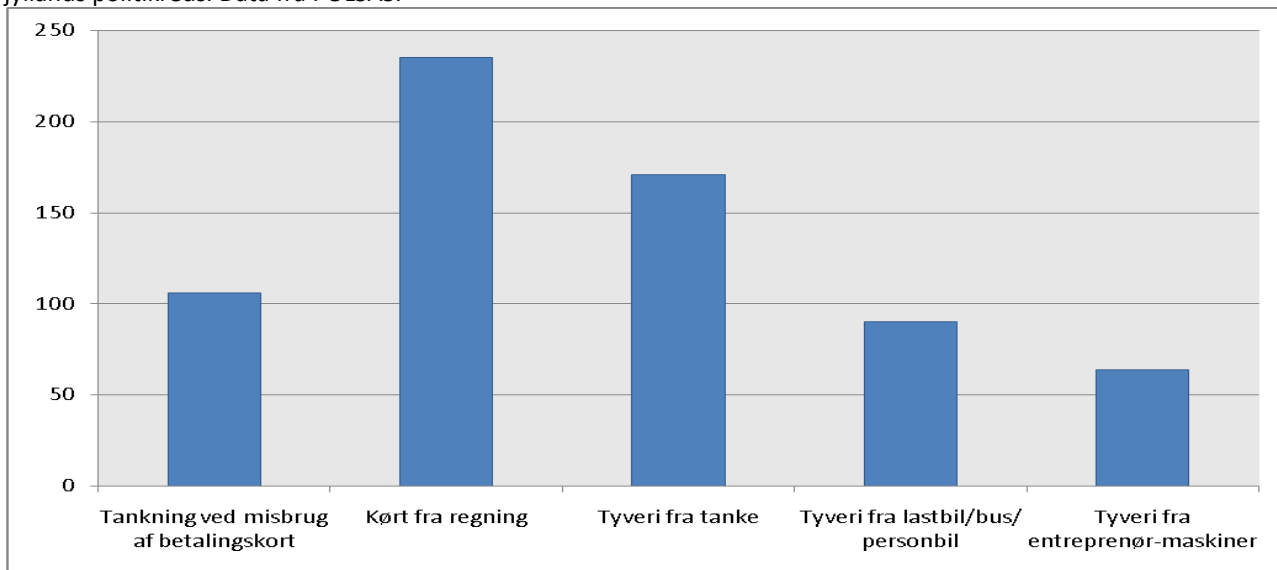
Som det ses i figuren ovenfor, har der gennem perioden været en stigende tendens vedrørende *tyveri af brændstof*. Figuren viser ydermere, at området *tyveri af brændstof* er større end hvad der udelukkende registreres under journalkode 75602, idet anmeldelsestallene er noget højere, når søgeordet "*brændstof*" medtages. Ser vi udelukkende på journalkode 75602 toppede anmeldelserne i 2012 med 682 forhold, mens tallet siden har ligget på et lavere niveau – senest med 487 forhold i 2014. *Tyveri af brændstof* er desuden præget af store mørketal, hvilket dokumenteres af Vognmandsundersøgelsen⁵, der viser, at mange tyverier af brændstof ikke anmeldes, blandt andet fordi det ikke kan betale sig, idet den forsikringsmæssige selvrisiko er for høj. Det må antages, at tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår entreprenørbranchen og andre brancher.

Som nævnt tidligere er *tyveri af brændstof* medtaget som særligt indsatsområde for Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2014 og 2015. Grundet dette er der fra begyndelsen af 2014 foretaget yderligere monitoring med henblik på at afdække gerningstypen i de forhold, hvor det er muligt. Der sker således en sondring mellem servicestationer, hvor der køres fra regningen eller misbruges et betalingskort, tyverier af tankindhold fra lastbiler/busser/personbiler, tyverier fra entreprenørmaskiner og lignende samt tyveri fra tankanlæg på f.eks. virksomheder og landbrugsejendomme. Figuren herunder viser fordelingen mellem disse gerningstyper i 2014.

⁵ En spørgeskemaundersøgelse foretaget blandt vognmænd i Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2013.

Figur 6: Viser antallet af monitorerede sager med ordet "brændstof" på tværs af journalnumre i 2014 for Syd- og Sønderjyllands politikreds. Data fra POLSAS.

Figuren illustrerer, at *kørt fra regning* og *tyveri fra tanke* udgør de to største kategorier i 2014 med henholdsvis 235 og 171 anmeldelser. Det ligger implicit i ordet *kørt fra regning*, at gerningspersonen har tanket på en tankstation, men ikke betalt for sit brændstof.

I foråret 2010 indgik Syd- og Sønderjyllands Politi et partnerskab med transportbranchen omkring forebyggelse af kriminalitet, hvor der især har været fokus på forebyggelse af tyveri af brændstof, da det generelt er et stort problem for transportbranchen. Partnerskabet mellem politiet og transportbranchen har bl.a. udmundet i en Sikringsmanual, som er et inspirationskatalog til, hvordan virksomheder sikrer sig mod f.eks. tyveri, og i manualen gives også gode råd til forebyggelse af tyveri af brændstof.

6.3 SKADESANALYSE FOR HELE TYVERIOMRÅDET

En af skadevirkningerne ved tyverier er, at det, at være udsat for tyveri eller opleve at det forekommer i ens nærområde, kan have sociale omkostninger i form af en reduceret tryghedsfølelse (Ejsing, 2012:18). Derudover er der omfattende økonomiske skader, hvilket bl.a. indikeres i en opgørelse fra Forsikring & Pension, som viser, at danske forsikringselskaber i 2013 udbetalte 1,3 mia. kr. i forbindelse med tyveri⁶ (Forsikring & Pension, 2014).

I forhold til tricktyveri ved afluring af pinkode/shoulder surfing skaber dette også utryghed hos borgerne. Det kan have store personlige omkostninger for ofrene i form af utryghed, når de færdes i det offentlige rum. Hvad angår økonomiske skader er det borgerens bank, som dækker det tab, som kunden har haft i forbindelse med tricktyveriet, og det er dermed bankerne, der oplever det økonomiske tab.

⁶ Samlet opgørelse for forsikring for simpelt tyveri og cykeltyveri.

6.4 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE FOR HELE TYVERIOMRÅDET

Flere faktorer har betydning for risikoen for at blive udsat for tyveri. Aldersgrupperne 16-24 og 25-49 år har størst risiko for at blive udsat for tyveri, mens risikoen er betydelig mindre for pensionister. Samtidig spiller køn en rolle, da risikoen for at blive udsat for tyveri er større for mænd end for kvinder (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:35).

Det forholder sig lidt anderledes med tricktyveri ved pinkodeafluring – ud af de 125 ofre for denne kriminalitetstype i Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2014 var 87% kvinder og 89% var mellem 55 og 84 år. Gerningspersonerne formodes at være personer fra Østeuropa, som arbejder i grupperinger og opererer i hele landet. Dog er sigtelsesprocenten forholdsvis lav på dette område, og der er derfor store usikkerheder ved gerningspersonernes karakteristika.

6.5 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING FOR HELE TYVERIOMRÅDET

Omfanget af tyveri vil formentlig forblive stort i de kommende år, men den faldende tendens i forhold til tyverier ventes at fortsætte.

6.6 ANBEFALINGER

- Som vist i figur 6 sker meget tyveri af brændstof fra tankstationer. Derfor anbefales det, at politiet forsøger at påvirke oliebranchen til at fokusere på situationel forebyggelse⁷ og bedre sikring af tankanlæg, så at de aktivt mindsker muligheden for tyveri.
- Ydermere anbefales det, at Sikringsmanualen, som er udarbejdet af Syd- og Sønderjyllands Politi i samarbejde med transportbranchen, skal udbredes til virksomheder med henblik på at sikre sig bedre mod tyveri af brændstof fra tanke og køretøjer.
- I forhold til tricktyveri ved afluring af pinkode viste analysen, at langt størstedelen af de undersøgte gerningssteder er supermarkeder. På den baggrund anbefales det, at Syd- og Sønderjyllands Politi indgår et samarbejde med supermarkeder omkring forebyggelse af dette.
- Eftersom 89% af ofrene for tricktyveri ved afluring af pinkode i politikredsen var mellem 55 og 84 år anbefales det endvidere, at samarbejde med interesseorganisationer om formidling til de lidt ældre borgere om, hvad de skal være opmærksomme på i betalingssituationer.

⁷Situationel forebyggelse drejer sig om at forebygge muligheder for at begå kriminalitet. Målet er, at forebygge konkrete kriminelle handlinger ved f.eks. at øge den indsats, som er nødvendig for at opnå resultatet, øge risikoen for at blive pågrebet, reducere den forventede gevinst og fjerne "undskyldninger" for at begå kriminalitet (Mannov, 2013:280).

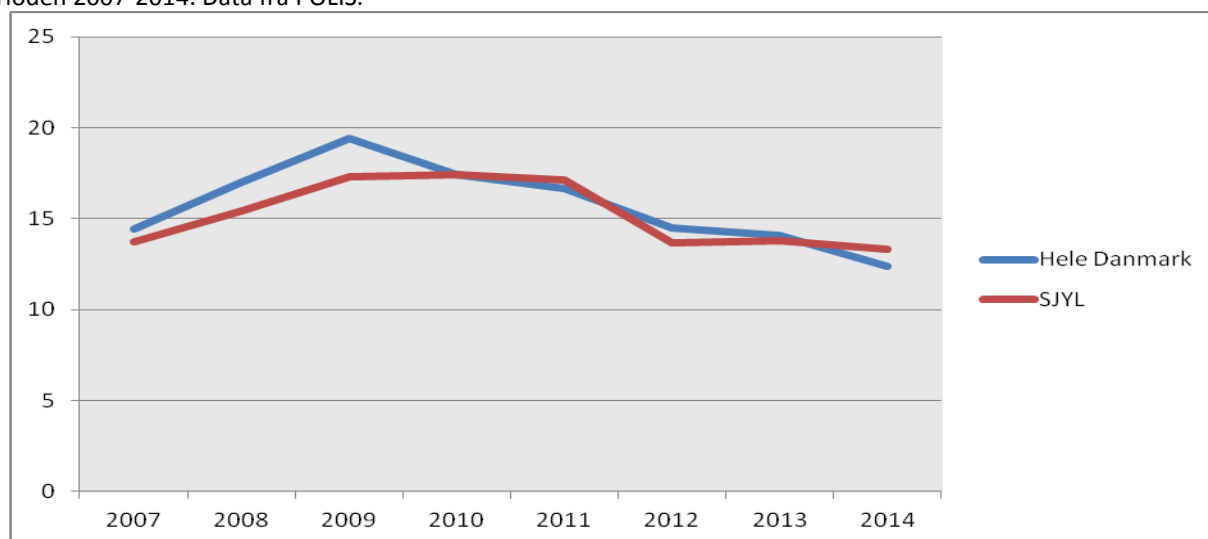
7. INDBRUD

I forhold til indbrud er Danmark præget af høje anmeldelsestal sammenlignet med vores nabolande. Tal fra EU's statistikorganisation, Eurostat, viser, at Danmark i 2012 havde 6,5 gange så mange anmeldelser om indbrud som Norge, 4,5 gange så mange som Tyskland og 3,5 gange så mange som Sverige (Nielsen & Stephansen, 2014). Ifølge kriminologen Jan Van Dijk skyldes de mange indbrud i Danmark i særdeleshed, at danske boliger er for dårligt sikrede. Van Dijk vurderer endvidere, at hollandske krav om at nybyggeri skal have indbrudssikrede døre og vinduer, har fået indbrudsraten i nybyggeri til at falde med 50% i Holland (Lerche, 2013).

Indbrud har i de seneste år været et fokusområde for Dansk Politi og i figuren nedenfor kan det ses, at antallet af anmeldelser af indbrud på landsplan er faldet siden 2009. Den seneste offerundersøgelse viser, at 92% af indbrud i private hjem og 86% af alle indbrudsforsøg anmeldes til politiet (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:32). Grundet denne store anmeldelsestilbøjelighed vedrørende indbrud afspejler faldet i antallet af politiets registrerede anmeldelser med stor sikkerhed et reelt fald. Igen i 2015 er indbrud i privat beboelse medtaget som indsatsområde i Dansk Politis virksomhedsplan, mål- og resultatplan samt den nationale plan for politiets operative indsats. Det betyder, at der er en landsdækkende forebyggende og efterforskningsmæssig indsats mod indbrud i privat beboelse for at få nedbragt antallet af indbrud yderligere.

I dette afsnit analyseres udviklingen indenfor indbrud nærmere samt hvilke former for indbrudskriminalitet, der fylder mest i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Figur 7 viser udviklingen for indbrud siden 2007 fordelt på hele landet samt Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Figur 7: Viser udviklingen for indbrud pr. 1000 indbyggere fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

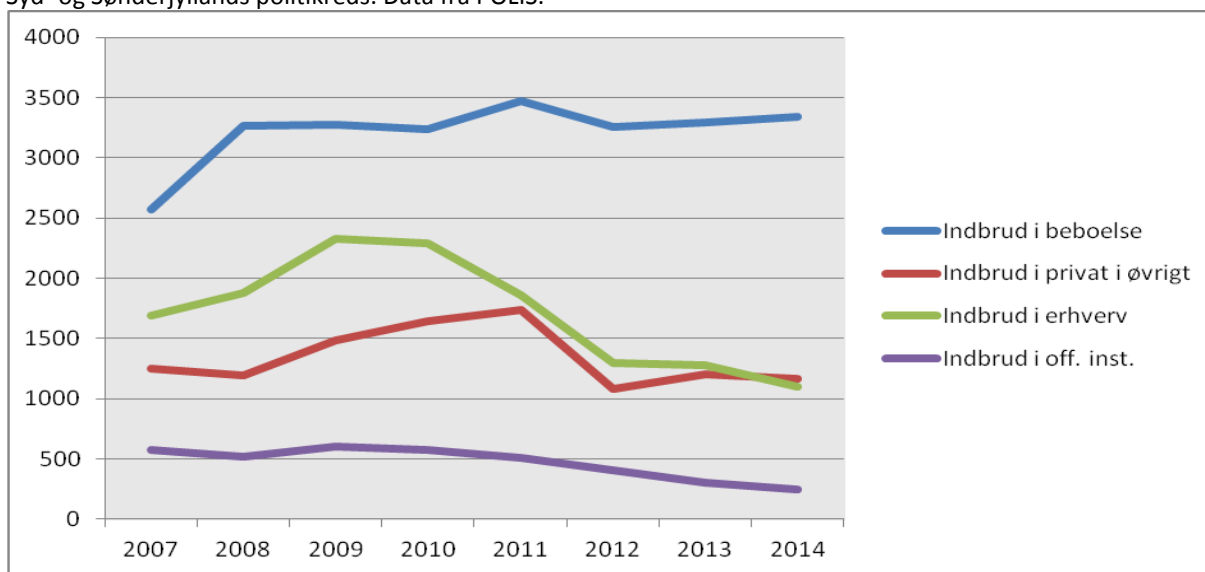
Som nævnt ovenfor viser figuren, at antallet af anmeldte indbrud siden 2009 er faldet på landsplan. I Syd- og Sønderjylland har der været en stigning frem til 2010, hvorefter der var et pænt fald. I 2007 blev der registreret 6077 anmeldelser vedrørende indbrud i Syd- og Sønderjylland, og i 2012 var tallet lige under dette niveau med et anmeldelsestal på 6041. I 2014 er antallet af indbrud i Syd- og Sønderjylland periodens laveste med 5842 anmeldelser, og fra 2012 til 2014 er de registrerede anmeldelser dermed faldet med

3,3%. Ser man på den landsdækkende udvikling har faldet været noget mere markant, med et fald på 14% fra 2012 til 2014.

Indbrudskriminalitet er en bred kategori, som dækker over mange forskellige typer indbrud, som på sin vis også berører borgerne meget forskelligt. På den baggrund har vi inddelt indbrud i følgende fire underkategorier: indbrud i beboelse, indbrud i privat i øvrigt, indbrud i erhverv og indbrud i offentlige institutioner. I det følgende ses der nærmere på udviklingen indenfor disse fire kategorier i Syd- og Sønderjyllands politikreds, og figur 8 herunder viser denne udvikling for perioden 2007 til 2014.

Figur 8: Viser udviklingen i antallet af anmeldelser om indbrud fordelt på underkategorier i perioden 2007-2014 for Syd- og Sønderjyllands politikreds. Data fra POLIS.

Ud fra figuren ses det, at *indbrud i beboelse* er den hyppigst anmeldte form for indbrud i Syd- og Sønderjylland, og indeholder følgende fire gerningskoder: indbrud i villa og lignende, indbrud i lejlighed, indbrud i værelse samt indbrud i landejendom. Kategorien *indbrud i beboelse* har i Syd- og Sønderjyllands politikreds været i stigning frem til 2011, efterfulgt af et fald i 2012, hvorefter der har været en mindre stigning frem til 2014. Ses der på hele Danmark er *indbrud i beboelse* også den hyppigst anmeldte form for indbrud, men den landsdækkende udvikling adskiller sig fra den i Syd- og Sønderjylland, da der fra 2009 til 2014 har været en faldende tendens indenfor området. I afsnit 14.1 herunder ses der derfor nærmere på *indbrud i beboelse* i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Næstefter *indbrud i beboelse* er *indbrud i erhverv* den hyppigst anmeldte form for indbrud. Dette gør sig gældende både i Syd- og Sønderjylland og for hele Danmark, og begge steder har der de seneste år været en positiv udvikling med et fald i antallet af anmeldte indbrud i erhverv. Den landsdækkende udvikling har været nedadgående siden 2009, imens det er fra 2010, at der har været et markant fald i Syd- og Sønderjylland. I 2010 var anmeldelsesantallet på 2290 i Syd- og Sønderjylland, hvor det i 2014 var faldet med 52% til 1097 anmeldelser vedrørende indbrud i erhverv. I den tilsvarende periode har der været et fald på 47% for hele Danmark. Syd- og Sønderjyllands Politi har fået tildelt puljemidler til et projekt, der i løbet af både 2014 og 2015 har som mål at udbrede Erhvervsnabohjælp i alle kommuner i politikredsen. Det betyder, at der også i 2015 er særligt fokus på at reducere indbrud i erhvervsvirksomheder.

Indbrud i privat i øvrigt har haft en stigning fra 2008 til 2011, hvilket er tilfældet i Syd- og Sønderjylland såvel som på landsplan. I Syd- og Sønderjylland er der et mærkbart fald fra 2011 til 2012 efterfulgt af en mindre stigning fra 2012 til 2013, og dernæst et lille fald igen fra 2013 til 2014. *Indbrud i privat i øvrigt* dækker over en bred kategori⁸, og i denne politikreds er det især anmeldelser om indbrud i fritidshus, indbrud i garage/udhus samt indbrud i kælder-/lofts-/pulterrum, som fylder i statistikken. Det skal understreges, at der er tale om relativt små tal i de enkelte kommuner, hvilket betyder, at ganske få individers adfærd kan påvirke anmeldelsestallene voldsomt i de enkelte kommuner.

Den sidste og mindste kategori er *indbrud i offentlige institutioner*, som siden 2009 har været jævnt faldende for Syd- og Sønderjylland samt Danmark i alt. Fra 2009 til 2014 er antallet af anmeldelser vedrørende indbrud i offentlige institutioner faldet med 60% i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Som påpeget ovenfor, gælder det også for *indbrud i offentlige institutioner*, at der er tale om forholdsvis små tal i de enkelte kommuner. I fem af de otte kommuner i Syd- og Sønderjylland er antallet af anmeldelser faldet fra 2013 til 2014, det er kun Esbjerg og Tønder Kommune, der har haft en lille stigning fra henholdsvis 47 til 50 og 14 til 20 anmeldelser, imens Fanø Kommune holder niveauet fra 2013 med 1 anmeldelse.

I nedenstående afsnit ses der nærmere på kategorien *indbrud i beboelse*, da denne er den eneste kategori i stigning samt er et lokalt indsatsområde i 2015 for Syd- og Sønderjyllands Politi.

7.1 INDBRUD I BEBOELSE

Som tidligere nævnt er indbrud i beboelse⁹ et landsdækkende indsatsområde for Dansk Politi. Tendensen for indbrud i beboelse har siden 2007 været stigende i Syd- og Sønderjyllands politikreds, og derfor ses der i det følgende nærmere på udviklingen indenfor kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvor antallet af indbrud er sat pr. 1000 husstande. Der er også lavet en analyse med indbrud i beboelse i forhold til antallet af indbyggere, men den viser samme billede som figur 9, hvorfor den ikke er inddraget i denne analyse.

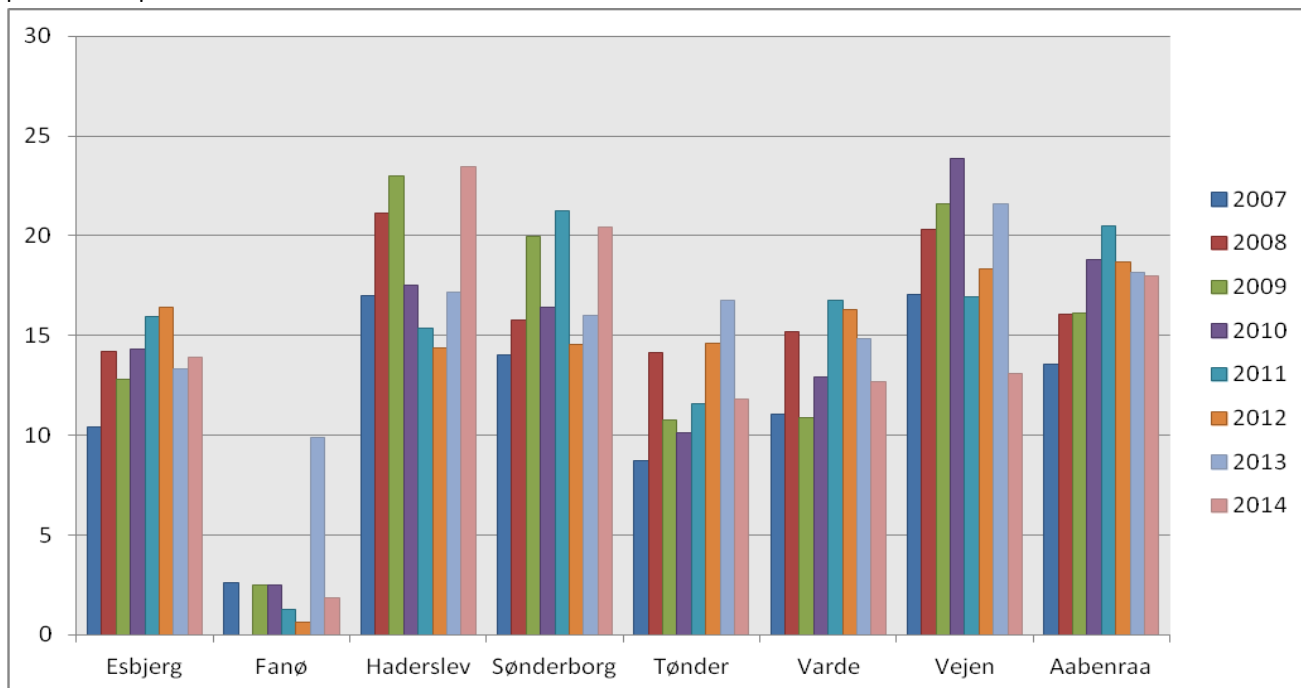
Når det gælder indbrud i beboelse ligger Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2013 og 2014 over landsgennemsnittet. På landsplan var der i 2013 og 2014 henholdsvis 16,07 og 14,05 indbrud i beboelse pr. 1000 husstande, imens dette tal i Syd- og Sønderjylland var henholdsvis 16,14 og 16,32. Som nævnt ovenfor har indbrud i beboelse haft en stigende tendens i Syd- og Sønderjyllands politikreds siden 2007, hvorimod det på landsplan har været faldende siden 2011. I nedenstående figur vises udviklingen i politikredsens otte kommuner fra 2007 til 2014.

⁸ Se Bilag 1 for oversigt over hvilke gerningskoder, der indgår i de enkelte kategorier.

⁹ Indeholder følgende gerningskoder: 75211 – indbrud i villa og lignende, 75212 – indbrud i lejlighed, 75213 – indbrud i værelse og 75217 – indbrud i landejendom.

Figur 9: Viser udviklingen for indbrud i beboelse pr. 1000 husstande fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

De fleste af kommunerne har oplevet et fald i antallet af indbrud i beboelse fra 2013 til 2014. Det største fald er sket i Fanø Kommune, som i 2013 havde 16 af denne type indbrud, hvor det i 2014 var faldet til 3. Anmeldelsestallene for Fanø Kommune er dermed meget små og derfor skal der ikke så stor en stigning til, før det ser meget alvorligt ud. Foruden Fanø, har Vejen og Tønder Kommune også oplevet et markant fald i antallet af indbrud fra 2013 til 2014, et fald på henholdsvis 39% og 30%. Et lidt mindre fald er sket i Varde Kommune, hvor antallet af registrerede indbrud i beboelse er faldet med ca. 14% fra 2013 til 2014. For både Haderslev og Sønderborg Kommune gælder, at der siden 2012 har været en stigning i antallet af indbrud i beboelse. Stigningen forsætter også i 2014, hvor der er anmeldt 612 af denne type indbrud i Haderslev og 728 i Sønderborg, hvilket betyder en stigning på 37% i Haderslev og 27% i Sønderborg fra 2013 til 2014. Ses der over hele perioden er det tydeligt, at det især er Haderslev, Sønderborg, Vejen og Aabenraa Kommune, der har et højt kriminalitetstryk i forhold til indbrud i beboelse.

I forhold til at kunne tegne et billede af, hvem der bliver udsat for indbrud i privat beboelse, kan der skelnes mellem udsatte *befolkningsgrupper* og *boligtyper*. Personer, der er mindre hjemme end andre, er en særligt udsat befolkningsgruppe, idet boligen sjældnere er overvåget. Pensionister har dermed en formindsket risiko for at blive ofre for indbrud sammenlignet med personer i beskæftigelse (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:37). I forhold til boligtyper er villaer mest udsatte for indbrud. Der er dog nogle forhold ved boligen og området, der forhøjer risikoen for indbrud, såsom lav grad af synlighed og mulighed for overvågning, gode flugtveje og få sikkerhedsforanstaltninger (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:37; NIRAS, 2014). Derudover har huse, som har haft indbrud tidligere, større risiko for at blive udsat for indbrud igen (Sørensen, 2011).

Der kan ikke gives en præcis forklaring på, hvorfor nogle kommuner er særligt udsatte for indbrud, men det kan skyldes en større tilstedeværelse af de ovennævnte udsatte befolkningsgrupper og boligtyper. Ydermere formodes det, at de infrastrukturelle forskelle i forhold til indbrudstyvenes valg af ruter og muligheder for at komme hurtigt og nemt til og fra gerningsstederne har en betydning for valg af gerningssted.

Indbrud i beboelse er nok den mest krænkende form for indbrud, som en borger kan blive udsat for. Selv hvis forurettede ikke er hjemme når indbruddet sker, giver det hos mange ofre en følelse af voldsom utryghed, når fremmede har været på rov i deres hjem – en uåndgribelig utryghedsfølelse, som det for mange kan være svært at komme af med igen. Indbrud i private hjem opleves voldsomt, fordi det er en krænkelse af privatsfæren – det sted, hvor de fleste mennesker almindeligvis føler sig allermest trygge. Alene på denne baggrund kan det siges, at forebyggelse og bekæmpelse af indbrud i beboelse også fremover bør have et særligt fokus.

7.2 SKADESANALYSE

Boligen er en af de mest centrale bestanddele i den moderne families og menneskes liv. Boligen skaber rammer for et hjem, der opleves som et helle, en base, et sted man hører til og føler sig tryk (Nielsen, 2012:8). De fortsat relativt høje anmeldelsestal for indbrud i beboelse må derfor formodes at skabe stor utryghed i befolkningen.

Ifølge offerundersøgelsen bliver langt færre ofre for indbrud end for tyveri, men til gengæld er de økonomiske skadevirkninger mere end fire gange højere ved et gennemsnitligt indbrud end ved simpelt tyveri (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:32). Cirka 90% af danskerne har en indboforsikring, hvilket betyder, at de umiddelbare personlige økonomiske omkostninger ved indbrud som regel er relativt begrænsede (Sørensen, 2011:3). Den økonomiske skade er imidlertid omfattende for forsikringsselskaberne, som i 2013 udbetalte 1,5 mia. kr. i forbindelse med indbrud¹⁰ (Forsikring & Pension, 2014).

7.3 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

Som beskrevet ovenfor er der nogen boligtyper og befolkningsgrupper, som er mere udsat for indbrud end andre, og derudover er der en række faktorer ved boligen og området, som forhøjer risikoen for indbrud (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:37). Disse faktorer, f.eks. flugtveje, lav synlighed og dårlige sikkerhedsforanstaltninger, gælder også for risikoen for indbrud i andre bygninger, som f.eks. offentlige institutioner og erhvervsejendomme.

7.4 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Trods den positive udvikling indenfor indbrud er omfanget af indbrud, og i særdeleshed indbrud i beboelse, stadig stort. Den faldende tendens forventes at fortsætte, men niveauet af indbrud vil formentlig blive ved med at være højt i de kommende år. Den fremtidige udvikling i forhold til indbrud afhænger dog også af borgernes opmærksomhed omkring sikring af både ejendele og særligt boligen, blandt andet gennem bedre sikring af døre og vinduer. En øget sikring af både beboelse og erhverv kan bidrage til en yderligere nedadgående tendens, og det vurderes, at disse sikringsfaktorer vil være stigende i de kommende år.

¹⁰ Samlet opgørelse for familieforsikring, sommerhusforsikring og erhvervsforsikring inkl. landbrug.

For Syd- og Sønderjyllands politikreds gælder, at der i 2014 og 2015 er to puljeprojekter i gang, som har fokus på henholdsvis at udvikle partnerskaber med erhvervslivet med henblik på at forebygge indbrudskriminalitet (erhvervsnabohjælp) og forebyggelse af gentagne indbrud i beboelse (reviktimisering), og der afventes derfor med spænding en evaluering af projekterne, når disse afsluttes.

7.5 ANBEFALINGER

- Sammenlignet med beboerne i vores nabolande har danskerne fortsat en relativt stor risiko for, at blive udsat for indbrud. Ydermere ligger indbrud i beboelse i Syd- og Sønderjyllands politikreds over landsgennemsnittet i 2013 og 2014. Derfor anbefales det, at politiet fortsat aktivt kommunikerer til borgere og virksomheder om bedre sikring af deres ejendomme gennem situationel forebyggelse.
- Endvidere har især Haderslev og Sønderborg Kommune oplevet en stigning fra 2013 til 2014 i forhold til indbrud i beboelse, hvorfor det anbefales, at der bør laves særskilte dybdegående analyser for at afdække grunden til dette.

8. ØKONOMISK KRIMINALITET

Som beskrevet i afsnit 12.1 *Udvikling i straffelovsanmeldelser* er kriminaliteten generelt faldende i Danmark og resten af den vestlige verden. Der er dog en række markante undtagelser fra det faldende billede, som indikerer at denne udvikling har en bagside, hvor kriminaliteten forskydes til nye og mere komplekse former. Nogle af disse nye stigende kriminalitetsformer, såsom identitetstyveri, bedrageri og anden økonomisk kriminalitet, er mindre synlige end den traditionelle borgervendte kriminalitet. Ydermere er de kendetegnet ved, at de ofte foregår mere eller mindre i det skjulte, og dermed er svære at efterforske og stiller krav til særlige faglige og/eller tekniske kompetencer. Det er dog ikke kun Dansk Politi, der står overfor udfordringer med disse nye former for kriminalitet – det samme billede tegnes overalt i den vestlige verden.

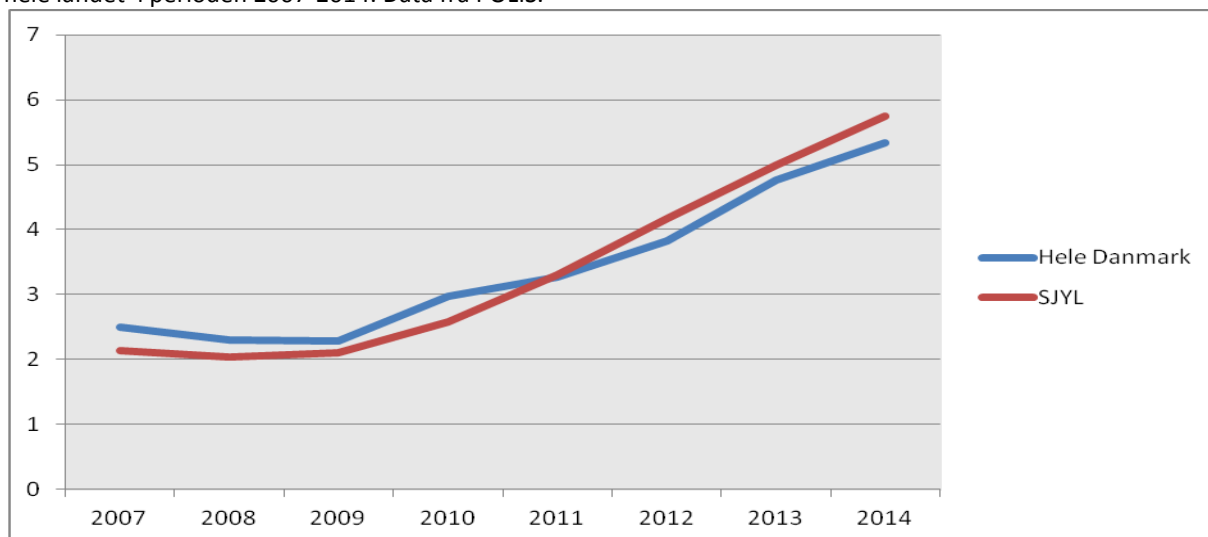
I 2007 registrerede Dansk Politi 13.583 anmeldelser og undersøgelser vedrørende økonomisk kriminalitet, og i 2014 var dette tal steget til 30.014 – en stigning på 121%. Det formodes dog, at der er et markant mørketal i forhold til økonomisk kriminalitet, idet de almindelige individuelle motiver for at anmelde forbrydelsen ofte ikke er til stede. Sager om økonomisk kriminalitet er ofte komplicerede, og mangler gerne ydre kendetegn, som klart viser, at der er tale om lovbrud. Anmelderen kan ofte frygte at blive ramt af skandalen som følge af manglende påpasselighed og kontrol, hvilket taler for ikke at anmelde (Werlauff, 2000:160). Nogle undlader måske at anmelde forholdet, idet de alligevel ikke vil få erstatning fra forsikringsselskabet, ligesom der kan være en formodning om, at politiet heller ikke vil være i stand til at opklare forbrydelsen. Virksomheder kan eksempelvis stå med overvejelserne om, hvorvidt en anmeldelse vil kunne sætte virksomheden i dårligt lys, eller om man eventuelt senere vil kunne blive beskyldt for at have skjult forholdet, hvis man undlader at anmelde det.

Økonomisk kriminalitet dækker over en lang række forskelligartede kriminalitetsformer, der relaterer sig til håndteringen af penge, dokumentfalsk, svindel med sociale ydelser og meget mere. En komplet liste over gerningskoder, der indgår i sagsområdet, fremgår af Bilag 1.

I dette afsnit ser vi på udviklingen indenfor økonomisk kriminalitet fra 2007 til 2014. Først analyseres udviklingen for hele landet og Syd- og Sønderjylland, og dernæst ses der nærmere på udviklingen i kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Figur 10: Viser udviklingen for økonomisk kriminalitet pr. 1000 indbyggere fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Som det fremgår af figur 10 herover, har der siden 2009 været en jævn stigende tendens, både på landsplan og for Syd- og Sønderjyllands politikreds vedkommende. I politikredsen er det særligt *pengefalsk, underslæb/tilegnelse af ting, bedrageri, bedrageri – stjålne dankort, databedrageri, betalingsmiddel/-kort uberettiget anvendelse og undersøgelsessager*, som står for stigningen. I 2014 ligger anmeldelsestallet pr. 1000 indbygger højere i Syd- og Sønderjyllands politikreds end landsgennemsnittet.

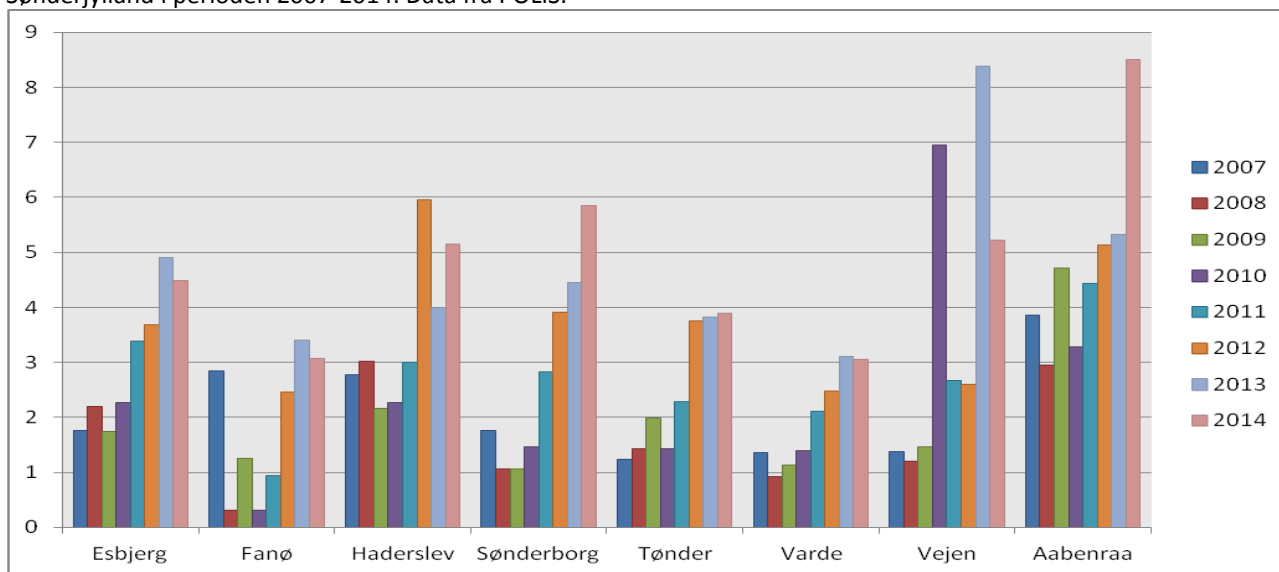
I Syd- og Sønderjyllands politikreds er der sket en stigning indenfor økonomisk kriminalitet fra 944 forhold i 2007 til 2526 forhold i 2014, det er en stigning på 168%. Samtidig er der en stigning på knap 15% fra 2013 til 2014. Særlig markant var stigningen på databedrageri, som lå på 179 forhold i 2013, mens tallet for 2014 er 455 forhold. Hævninger i pengeautomater med stjålne betalingskort står for en betragtelig del af denne stigning.

For år tilbage havde vi mange forhold med bedrageri og dokumentfalsk i forbindelse med udstedelse af falske og dækningsløse checks, men i dag er denne kriminalitetsform stort set ikke længere eksisterende. Samfundsudviklingen med internet, udpræget brug af kreditkort og elektroniske betalinger har givet os nye udfordringer, hvilket er ganske tydeligt i udviklingen af den økonomiske kriminalitet. Dette uddybes yderligere i afsnit 14 *IT-kriminalitet*.

I det følgende analyseres udviklingen i de otte kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds nærmere, og nedenstående figur viser udviklingen i økonomisk kriminalitet fordelt på kommunerne.

Figur 11: Viser udviklingen for økonomisk kriminalitet pr. 1000 indbyggere fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjylland i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Når der ses på anmeldelserne og undersøgelsessagerne på kommunebasis kan bl.a. nævnes, at *pengefalsk* samlet set er steget fra 12 anmeldelser i 2013 til 62 anmeldelser i 2014, og et nærmere kig i sagerne viser, at 38 af forholdene i 2014 er sket i Esbjerg Kommune. En person blev sigtet for 34 forhold, hvoraf 33 var begået i Esbjerg Kommune, og denne ene person kan derfor forklare en stor del af stigningen.

Ydermere har der været en stor stigning i kategorien *underslæb/tilegnelse af ting*, som er steget fra 72 anmeldelser i 2013 til 206 i 2014. 194 af anmeldelserne i 2014 kommer fra en uddannelsesinstitution og omhandler manglende tilbagelevering af udleverede computere og tablets. Det samme gjaldt for 60 af de 72 anmeldelser i 2013. Det er især sket i Sønderborg og Haderslev Kommuner, hvor uddannelsesinstitutionen henholdsvis har genereret 86 og 65 anmeldelser.

Det kan ses i figur 11, at Aabenraa Kommune generelt ligger højt indenfor økonomisk kriminalitet sammenlignet med de andre kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Det er særligt i kategorierne *dokumentfalsk, afgiftslove for drikkevarer, tobak og benzin samt andre skatte- og afgiftslove*, at der kan ses høje anmeldelsestal i Aabenraa Kommune sammenlignet med de syv andre kommuner. Dette kan blandt andet forklares med, at Aabenraa Kommune har en væsentlig del af sin geografi langs den dansk-tyske grænse og disse gerningskoder primært relaterer sig til trafikken over grænsen. I forhold til anmeldelser om afgiftslove, er det den del af todsagerne over grænsen, som har en vis størrelse, der går videre til politiet.

En del af forklaringen på at Aabenraa Kommune har en stor stigning i 2014 er, at en person alene er blevet sigtet i 121 forhold, der handler om uberettiget anvendelse af betalingsmiddel/-kort. Også stigningen i Vejen Kommune i 2013 er tydelig. Denne stigning skyldes alene en enkelt sag, hvor en person er sigtet for bedrageri med hensyn til kørselsgodtgørelse i 58 tilfælde.

8.1 SKADESANALYSE

I en undersøgelse fra Danmarks Statistik om it-anvendelse i befolkningen fremgår det, at antallet af borgere, der har oplevet økonomisk tab som følge af misbrug af kreditkort, i 2010 var ca. 65.000, hvor det i 2013

var vokset til ca. 117.000 (Danmarks Statistik 2013:22). Opgørelser fra Nets viser, at det samlede tab som følge af misbrug af dankort i Danmark i 2009 var på 38,9 millioner kroner, hvor det i 2013 var steget til 47,5 millioner kroner (Nets i Konkurrence og Forbrugerstyrelsen, 2014).

I forhold til private forbrugeres økonomiske tab ved f.eks. kreditkortmisbrug kompenseres størstedelen af pengeinstitutterne, men for erhvervslivet kan der være store omkostninger forbundet med økonomisk kriminalitet. Dog kan der også tales om sociale og indirekte samfundsrelaterede skader – hvis kunderne for eksempel vurderer, at risikoen ved at handle på nettet er for høj, har det en væksthæmmende effekt og derved reduceres den samlede økonomiske gevinst ved ny teknologi. I 2014 havde sikkerhedsbekymringer afholdt 24% af internetbrugerne, svarende til cirka 1 million personer, fra at handle på nettet (Danmarks Statistik, 2014:22).

8.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

I forhold til ofre for bedrageri er 30% af ofrene kvinder, 42% er mænd og 17% er virksomheder, og aldersgruppen 15-25 år er den mest ramte i forhold til at være ofre for bedrageri¹¹.

I forhold til gerningspersoner fremgår det af en undersøgelse fra SFI, at det i højere grad er unge end ældre, der begår bedrageri. Ydermere er gerningspersonerne i højere grad mænd end kvinder, og de har i højere grad en kort eller erhvervsfaglig uddannelse end en lang uddannelse. Der skal dog tages forbehold for disse resultater, da undersøgelsen er baseret på engelske og svenske studier, og derfor ikke kan overføres direkte til danske forhold (Madsen, Jacobsen & Jensen, 2011:15,19).

Desuden kan stigningen i mængden af økonomisk kriminalitet have en væsentlig betydning for politiets efterforskningsmæssige kapaciteter, da sagsbehandlingen er særligt ressourcekrævende på grund af sagernes størrelse og kompleksitet, samt de juridiske formaliteter der skal opfyldes.

8.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

I takt med at flere og flere økonomiske transaktioner og personlige data formidles og opbevares på mobile enheder og i skyer, vil disse i stigende grad blive udsat for målrettede digitale angreb (Kaspersky & Interpol, 2014). Disse angreb er mere effektive end eksempelvis pinkode afluring, og de nye teknologier kan dermed både forskyde kriminalitet og skabe mere kriminalitet (Europol, 2015). Eftersom internethandel vil vedblive med at være et mål for kriminelle, er udfordringen at sikre viden og beskyttelse af data, samtidig med at tilliden til handelssystemet bibeholdes.

Særligt bedrageri overfor personer og virksomheder vurderes at være et kriminalitetsområde i løbende udvikling, og det forventes, at gerningspersoner i stigende omfang vil benytte sig af hacking og andre innovative redskaber. Ydermere forventes et stigende antal sager med bedrageri ved betalingsløsninger til mobiltelefonen – i 2015 introduceres bl.a. kontaktløst Dankort i detailhandlen, og mobiltelefoner vil dermed fremover også kunne anvendes til betaling af varer.

¹¹ Data er baseret på anmeldelsestall fra POLSAS. Der er anvendt tal på unikke personer, hvilket betyder, at personer, der er forurettet gentagne gange, kun optræder en gang.

8.4 ANBEFALINGER

- Eftersom kategorien *underslæb/tilegnelse af ting* er steget betragteligt, anbefales det at uddannelsesinstitutioner, i takt med større krav til udlevering af teknologiske hjælpemidler, indfører en funktionel udleveringsproces, der sikrer at de får hjælpemidlerne retur.
- Grundet den stigende digitalisering af samfundet og dermed flere elektroniske betalinger, anbefales det, at politiet fortsat kommunikerer til borgere og virksomheder om, hvordan de udviser hensigtsmæssig adfærd på internettet og tilegner sig viden om sikker internethandel.

9. VOLD

I 2014 blev der registreret 13.702 anmeldelser vedrørende vold i hele Danmark, hvilket er 15,4% mindre end periodens højeste niveau i 2007. Overordnet tegner der sig dermed et positivt billede med en faldende tendens gennem hele perioden fra 2007 til 2014. Ifølge den seneste offerundersøgelse samt en undersøgelse foretaget af Balvig og Kyvsgaard (2009), er der i de seneste år sket en stigning i anmeldelsestilbøjeligheden. Fire-fem ud af ti voldsofre har anmeldt episoden til politiet i perioden 2009-2013, hvilket gælder indenfor næsten alle former for vold (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:53-54; Balvig & Kyvsgaard, 2009:18). En undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed viser, at også antallet af skadestuehenvendelser relateret til vold er faldet fra 2007 til 2013 (Laurson & Juel, 2014:9-10). Den relativt stabile anmeldelsestilbøjelighed og faldet i skadestuehenvendelser underbygger faldet i politiets registrerede anmeldelser om vold, og der kan derfor med rimelig sikkerhed tales om et reelt fald i volden.

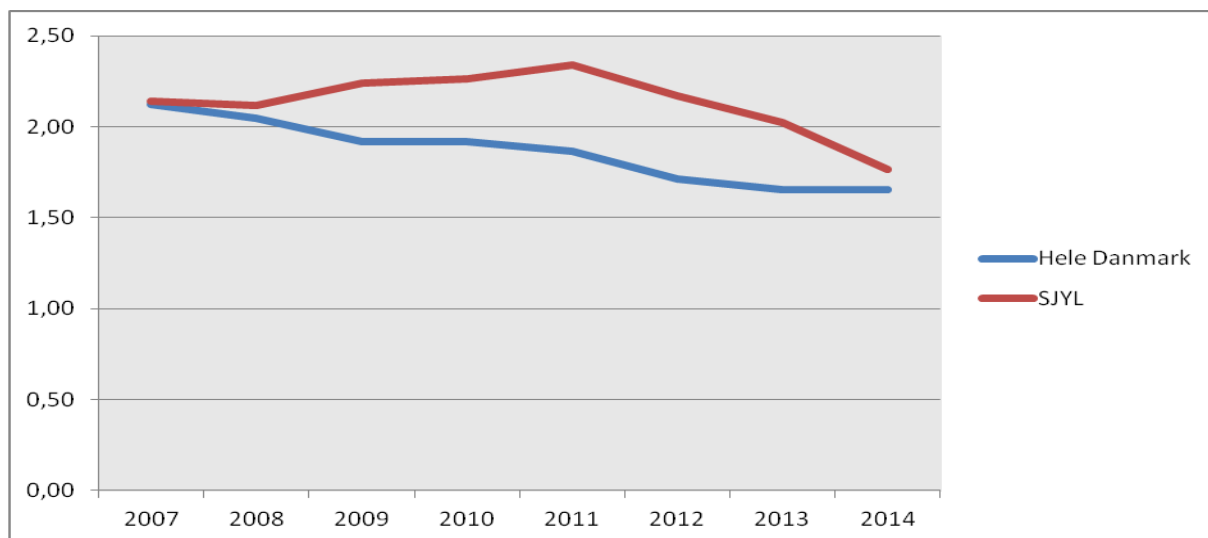
I afsnittet undersøges udviklingen i volden nærmere, først fordelt på hele Danmark og politikredsen, og dernæst fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Da Esbjerg i de senere år har været plaget af høje voldstal, sammenlignes volden i de fem største byer i Danmark til sidst i afsnittet.

Tabel 2 på side 16 viste antallet af anmeldelser om vold på hele sagsområdet¹². Dette afsnit fokuserer dog på § 244-246, som er straffelovens primære voldsparagraffer, og indeholder derfor kun følgende seks gerningskoder: vold, kvalificeret vold, vold med skade på legeme eller helbred, vold ved kvindelig omskæring, kvalificeret vold med grov skade samt kvalificeret vold med døden til følge.

¹² Se Bilag 1 for detaljeret oversigt over, hvilke gerningskoder der indgår i sagsområdet.

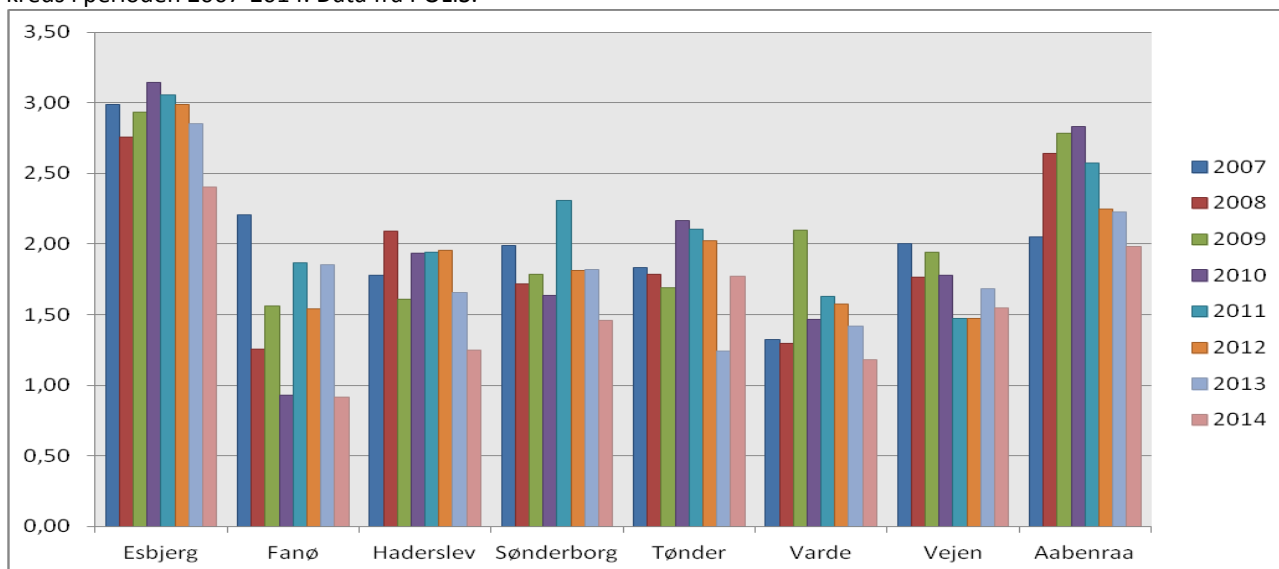
Figur 12: Viser udviklingen for vold pr. 1000 indbyggere fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Som det illustreres i figuren ligger Syd- og Sønderjyllands politikreds gennem hele perioden over landsgennemsnittet, hvilket ikke umiddelbart kan forklares. Der har været et pænt fald siden 2011 og i 2014 er politikredsen ikke langt fra landsgennemsnittet, med 1,76 anmeldelser pr. 1000 indbyggere i Syd- og Sønderjylland og 1,65 for hele Danmark. Volden i Syd- og Sønderjyllands politikreds er således faldet med 25,2% fra 2011 til 2014.

Efter at have set på udviklingen i Syd- og Sønderjylland og hele Danmark, fokuseres der nu på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvilket vises i figur 13.

Figur 13: Viser udviklingen for vold i alt pr. 1000 indbyggere fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

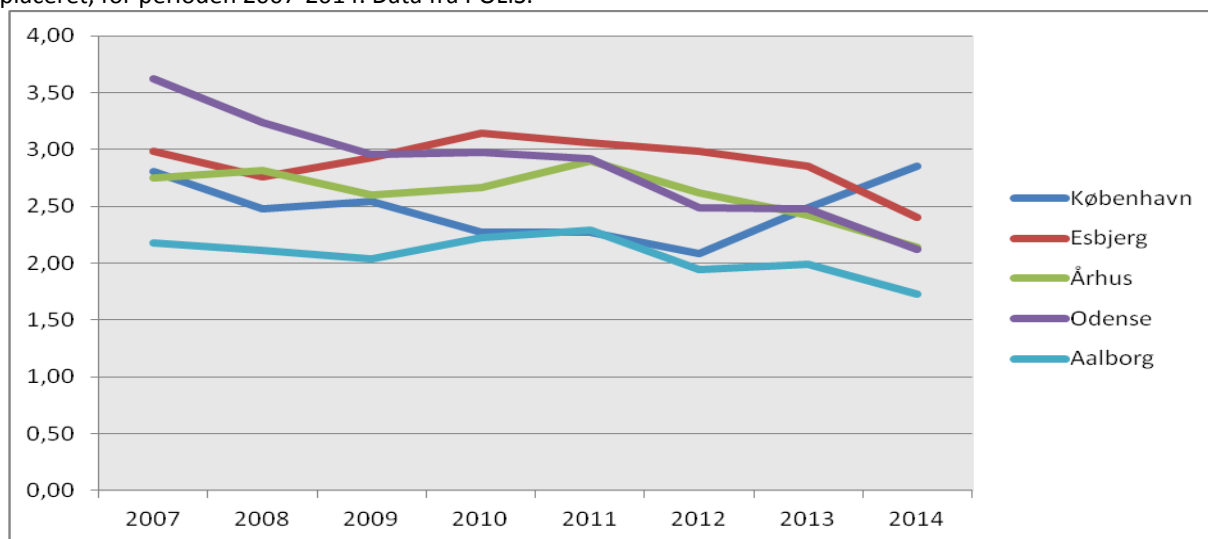
I syv af kredsens otte kommuner har der været et fald i antallet af voldsanmeldelser fra 2013 til 2014. Tønder Kommune er den eneste, som har oplevet en stigning med 20 anmeldelser mere i 2014 end i 2013. I

Syd- og Sønderjyllands politikreds er alle gerningskoder under vold faldet i 2014, med undtagelse af *kvalificeret vold*, hvor der har været en stigning på 23,2%. Et nærmere kig i disse sager har vist, at stigningen i kvalificeret vold særligt er koncentreret i Tønder Kommune, hvilket skyldes at en familie har generet 17 anmeldelser i 2014. Dette forklarer dermed også den relativt store stigning i antallet af voldsanmeldelser i Tønder Kommune fra 2013 til 2014.

Esbjerg har desværre tidligere været kendt i medierne som "voldens by", så for at undersøge hvorvidt dette stadig gør sig gældende sammenlignes de fem største byer i Danmark i nedenstående diagram. For at gøre det sammenligneligt er antallet af anmeldelser sat i forhold til antal indbyggere, men eftersom det i Statistikbanken ikke er muligt at udvælge indbyggere pr. by er det udtrykt på kommunebasis, og vi sammenligner dermed de kommuner, hvori de fem største byer er placeret. Altså, antal anmeldelser om vold i f.eks. Esbjerg Kommune sat i forhold til indbyggertallet i Esbjerg Kommune.

Figur 14: Viser udviklingen for vold pr. 1000 indbyggere fordelt på de kommuner, hvori de fem største byer i Danmark er placeret, for perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Det ses i figuren, at Esbjerg Kommune har ligget øverst med omkring tre anmeldelser pr. 1000 indbyggere fra 2010 til 2013. I 2014 er dette dog faldet til 2,4 anmeldelser om vold pr. 1000 indbyggere og Esbjerg ligger dermed under København Kommune hvad angår anmeldelser om vold. København har som den eneste af kommunerne oplevet en stigning i antallet af anmeldelser om vold siden 2012. Til trods for at Esbjerg i 2014 er kommet under niveauet i København, ligger Esbjerg stadig betydeligt højere end de resterende tre kommuner, Odense, Århus og Aalborg.

I 2013 blev der udarbejdet en voldsanalyse i Syd- og Sønderjyllands politikreds, som undersøgte voldens udvikling fra 2010 til 2013, omstændigheder, tendenser og involverede parter (Stub, 2013). Analysen fokuserede på gerningskoderne: vold, kvalificeret vold, vold med skade på legeme eller helbred og kvalificeret vold med grov skade. Det konkluderes, at der fra 2010 til 2013 er sket et fald i anmeldelserne vedrørende vold, hvilket især findes i de sager, hvor de sigtede er mellem 15 og 24 år. Det skal understreges, at disse gerningskoder ikke blot omhandler nattelivsvold, men også partnervold og anden vold i private hjem. Voldsanalysen afdækkede nogle interessante mønstre omkring, det der kunne kaldes voldens geografi, da

den viste, at 37% af den anmeldte vold foregik på privatadresser og 47% på offentlige områder (Stub, 2013). Analysen viste ydermere, at volden har tendens til at samle sig, da 50% af den anmeldte vold fordelte sig på 32 af politikredsens 6.440,81 kvadratkilometer (Danmarks Statistik, 2015).

9.1 SKADESANALYSE

I forhold til vold er dette forbundet med en række personlige omkostninger for offeret og bredere samfundsmæssige omkostninger. En undersøgelse viser, at kvindelige voldsofre har en dårligere helbredstilstand og en kortere forventet levetid end ikke-voldsofre med samme socioøkonomiske baggrund (Helweg-Larsen mfl., 2010:18). For voldsudsatte mænd gælder det, at de oftere rapporterer om nedtrykthed og selvmordsforsøg end ikke-voldsofre (Helweg-Larsen & Frederiksen, 2008:6). Udover for offeret selv, har vold også en række personlige omkostninger for offerets nærmeste, særligt i de tilfælde, hvor børn er vidner til volden.

De samfundsmæssige omkostninger forbundet med vold dækker bl.a. over sociale omkostninger som øget utryghed i lokalområdet, som nævnt ovenfor, og økonomiske omkostninger. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, SFI, vurderer, at de direkte omkostninger (dvs. udgifter hos rets- og sundhedssystem) ved vold mod kvinder er ca. 500 mio. kr. om året (Helweg-Larsen mfl. 2010), men idet mandlige voldsofre ikke er medregnet, må det formodes, at de samlede direkte omkostninger overstiger dette beløb betragteligt.

9.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

Offerundersøgelsen fra 2014 viser, at gennemsnitlig 1,1% af kvinder og 1,9% af mændene i aldersgruppen 16-74 år var udsat for vold i perioden 2012 til 2013. Risikoen for at blive udsat for vold er størst for unge mellem 16 og 24 år. Samtidig er personer, der er bosat i hovedstaden og på Sjælland og/eller ofte går ud om aftenen mere udsatte for vold på offentlige steder end gennemsnittet (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:59, 93-94). Ydermere er der en stærk sammenhæng mellem alkoholindtagelse og voldsudøvelse – i 59% af voldstilfældene i 2012-2013 var gerningspersonerne, ifølge ofrene, påvirkede af alkohol eller andet (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:64-65).

9.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Eftersom der er en klar sammenhæng mellem vold og indtag af alkohol og i nogen grad stoffer, vil den fremtidige udvikling på voldsområdet i et vist omfang være påvirket af befolkningens rusmiddelforbrug. Forbruget af ulovlige stoffer generelt har været stagnerende eller let faldende gennem de sidste 10-15 år, mens der har været et egentligt fald i både narkotika- og alkoholforbrug for unge under 18 år siden 2009 (Sundhedsstyrelsen, 2014; Ottosen m.fl., 2014:138-139). Denne positive udvikling indenfor forbruget af rusmidler kan derfor tænkes, at bidrage til et yderligere fald i antallet af voldsepisoder.

9.4 ANBEFALINGER

- På trods af et fald i anmeldelser om vold de seneste år ligger Syd- og Sønderjyllands politikreds stadig over landsgennemsnittet og det anbefales derfor, at der fortsat fokuseres på at nedbringe volden i politikredsen.

- Eftersom Esbjerg Kommune med hensyn til voldsanmeldelser ligger højt både i forhold til politikredsens øvrige kommuner og landets største byer, anbefales der en fortsat særlig politimæssig indsats for at forebygge og bekæmpe vold netop der.

10. SÆDELIGHED

Sædelighedsområdet har i de senere år været genstand for massiv medieomtale og politisk bevågenhed, hvilket i særdeleshed gælder seksuelle overgreb på børn. Det skal understreges, at anmeldelser vedrørende sædelighed udgør en meget lille del af det samlede antal straffelovsanmeldelser for hele Danmark, nemlig 0,7%. Trods dette er sædelighedsområdet en ressourcekrævende og højt prioriteret opgave for politiet.

Sædelighedsområdet er endvidere præget af store mørketal, hvilket også bekræftes i den seneste offerundersøgelse, som viser, at kun hvert fjerde af de begåede tvangssamlejer¹³, eller forsøg herpå, anmeldes til politiet (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:122). Der er en statistisk sammenhæng mellem forurettede og gerningspersonens forudgående relation og anmeldelsestilbøjeligheden – 42% af de tvangssamlejetilfælde eller forsøg herpå, hvor gerningspersonen og ofret ikke kender hinanden, bliver anmeldt til politiet, hvorimod det kun gælder for 18% af tilfældene, hvor ofret kender gerningspersonen (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:122-123).

I forhold til overgreb mod børn vurderer Red Barnet, at mange af disse overgreb aldrig bliver anmeldt, og det derfor ikke er muligt at vurdere omfanget ud fra anmeldelser til hverken politi eller kommune (Red Barnet, 2011:8). Det vurderes også, at omfanget af produktion, distribution og besiddelse af billed- og videomateriale af seksuelle overgreb mod børn under 18 år er markant større, end antallet af anmeldelser indikerer. Sidst, men ikke mindst, skaber falske anmeldelser en usikkerhed om omfanget af seksualforbrydelser. Det Kriminalpræventive Råd vurderer, at ca. 7% af de anmeldte voldtægter/voldtægtsforsøg i Danmark i perioden 2000 til 2002 var falske (Martinussen m.fl., 2009:7-8).

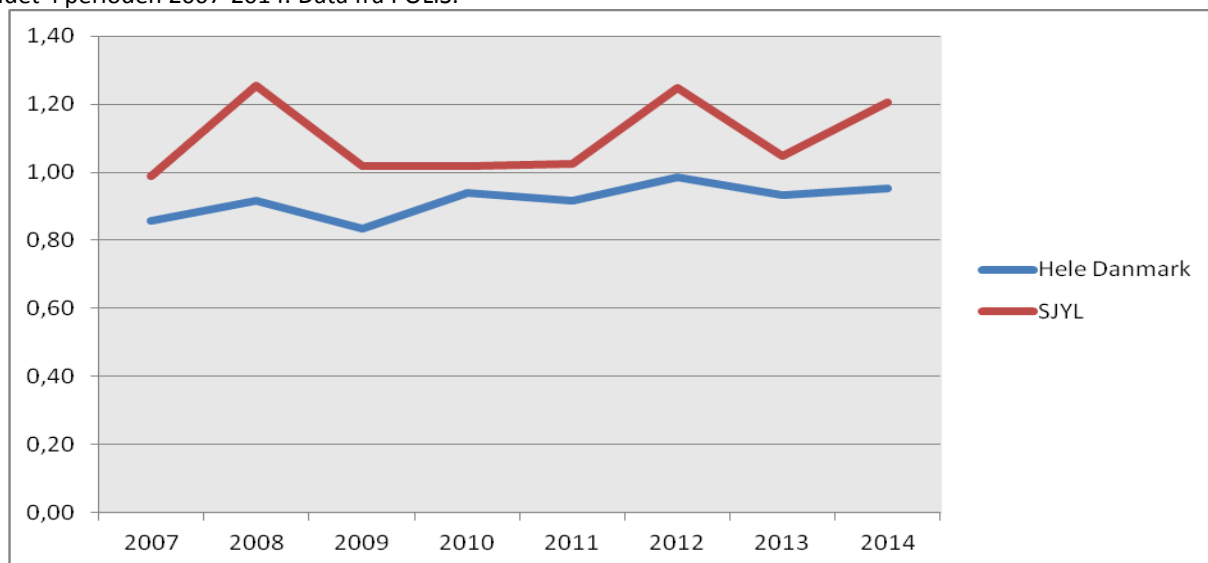
Dette afsnit belyser udviklingen indenfor sædelighedsområdet nærmere, samt hvilke former for sædelighedskriminalitet, der fylder mest i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Tallene i dette afsnit afviger en smule fra oversigten vist i tabel 2 på side 16, da undersøgelsessager¹⁴ er medtaget i afsnittet her, men ikke i tabel 2. Figuren nedenfor viser udviklingen for hele sædelighedsområdet siden 2007 fordelt på hele Danmark og Syd- og Sønderjylland.

¹³ Terminologien 'tvangssamleje' er valgt, idet det er usikkert, i hvilket omfang der er tale om voldtægt i juridisk forstand (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:116).

¹⁴ Det drejer sig om følgende tre koder: 83961 (sædelighed, undersøgelse), 83962 (børneporno, undersøgelse) og 83967 (prostitution, undersøgelse).

Figur 15: Viser udviklingen for sædelighed pr. 1000 indbyggere fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

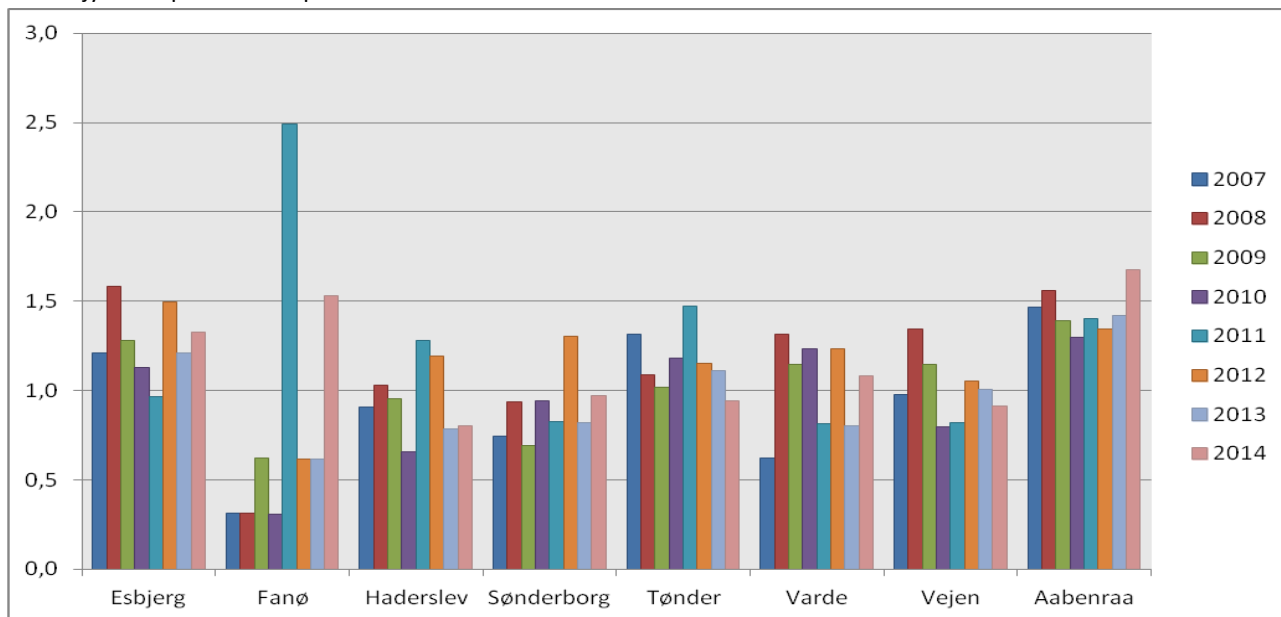
Det illustreres i figuren, at der siden 2007 har været en stigende tendens både for hele landet og Syd- og Sønderjyllands politikreds. Syd- og Sønderjylland har ligget over landsgennemsnittet gennem hele perioden og har været præget af noget større udsving end på landsplan. En forklaring på disse udsving er, at de formentlig er forbundet med lokale sager omhandlende sædelighedskriminalitet. Når udsvingene ikke fremtræder så tydeligt på landsplan, er det formentlig fordi anmeldelsestallene udjævnes, når der optræder flere sager fra forskellige dele af landet forskudt af hinanden.

I 2014 registrerede Dansk Politi 5357 anmeldelser og undersøgelser vedrørende sædelighed, hvoraf 529 anmeldelser og undersøgelser blev registreret i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Det laveste niveau i Syd- og Sønderjylland var i 2007 med 437 anmeldelser og undersøgelser, og fra 2007 til 2014 har der været en stigning på 21%. Der er tale om relativt små tal på dette område og få individers adfærd kan dermed påvirke udviklingen markant. Et nærmere kig i sagerne fra Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2014 afslørede blandt andet, at to personer er blevet sigtet for henholdsvis 11 og 14 forhold, og tilsammen har de to personer dermed genereret 25 anmeldelser, hvilket kan forklare en del af stigningen fra 2013 til 2014.

I nedenstående figur ses der nærmere på udviklingen i anmeldelser og undersøgelser indenfor sædelighedskriminalitet indenfor de otte kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Figur 16: Viser udviklingen indenfor sædelighedskriminalitet pr. 1000 indbyggere fordelt på kommunerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

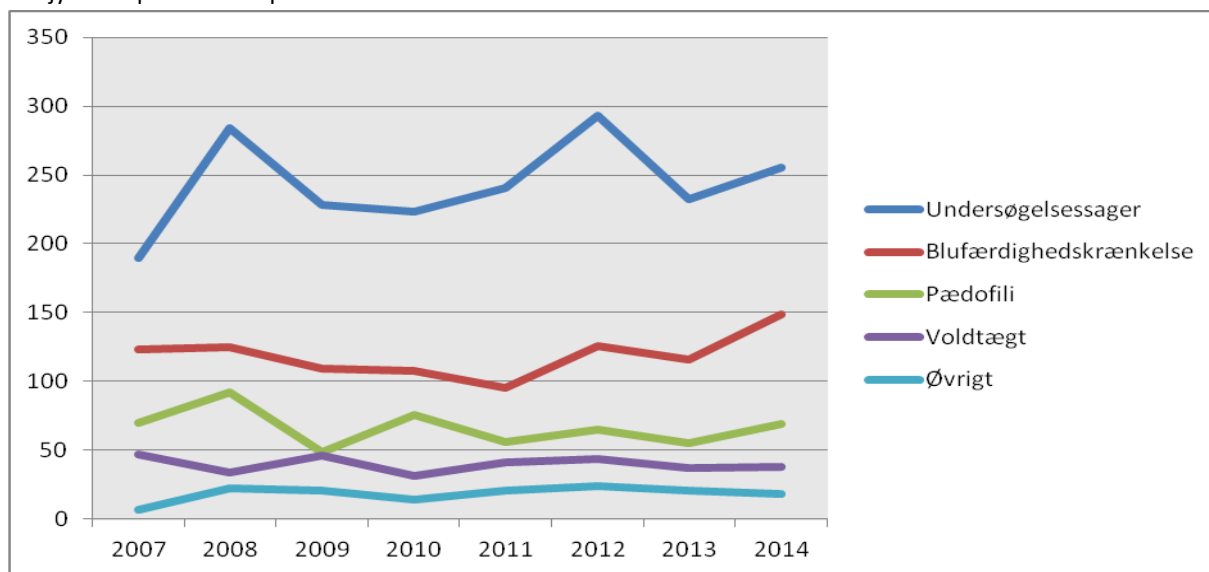
Antal anmeldelser og undersøgelser pr. 1000 indbyggere varierer i 2014 fra 0,8 anmeldelser og undersøgelser i Haderslev til 1,7 i Aabenraa. Generelt er der tale om meget små tal indenfor sædelighedsområdet og der er ikke den store forskel kommune for kommune. Fanø Kommune springer i øjnene i 2011, men der er blot tale om 8 anmeldelser/undersøgelser.

Sædelighed som sagsområde dækker over meget forskelligartede forbrydelser og i denne analyse har vi besluttet at inddele området i følgende fem underkategorier: undersøgelsessager, blufærdighedskrænkelser, pædofili, voldtægt og øvrigt¹⁵. Øvrigt dækker over flere forskellige underkategorier, som blodskam og prostitution, men tallene i disse kategorier er så små, at vi har valgt at lægge dem sammen i en bredtdækkende kategori. Nedenstående figur viser udviklingen i sædelighed fra 2007 til 2014 fordelt på underkategorier i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

¹⁵ Se Bilag 1 for detaljeret oversigt.

Figur 17: Viser udviklingen i antallet af anmeldelser indenfor sædelighed fordelt på underkategorier i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Som det ses i figuren udgør *undersøgelsessager* langt den største kategori indenfor sædelighedskriminalitet i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Som beskrevet i afsnit 11 *Datagrundlag* oprettes undersøgelsessager, hvis det er nødvendigt at undersøge et forhold nærmere, for at finde ud af, hvilken type kriminalitet, der reelt er tale om og om noget strafbart er begået. En forklaring på, at undersøgelsessagerne fylder så meget er, at alle henvendelser fra kommuner om sædelighed bliver oprettet som undersøgelsessager. De store udsving der ses ved undersøgelsessagerne, kan være forårsaget af, at kommunerne bliver ekstra opmærksomme, når der har været børnesager.

Efter kategorien *undersøgelsessager* følger *blufærdighedskrænkelse*, som er en relativt mild form for sædelighedskriminalitet. Indenfor *blufærdighedskrænkelse* er der sket en stigning fra 116 anmeldelser i 2013 til 149 anmeldelser i 2014, hvilket primært gælder blufærdighedskrænkelser ved henholdsvis beføling, blotteri, verbal uanstændighed og anden uanstændighed. *Pædofili* var på sit højeste niveau i 2008 med 92 anmeldelser og har siden haft en nedadgående tendens. Denne nedadgående tendens ses også i kategorierne *voldtægt* og *øvrigt*, hvor der var henholdsvis 38 og 18 anmeldelser i 2014.

Den stigende digitalisering og udbredelse af bl.a. tablets og smartphones med kamera og internetadgang har gjort det lettere for seksuelle krænkerer at opsøge børn og unge virtuelt. Dette har blandt andet medført to relativt nye kriminalitetsformer – *grooming* og *sextortion*.

Grooming indebærer, at en voksen, som oftest via internet- eller mobilchat, opbygger et tillidsforhold til et barn/unge med henblik på senere at begå overgreb mod barnet eller at få barnet/den unge til at sende pornografiske billeder af sig selv (Red Barnet, 2011:13-14).

Sextortion er, hvor gerningspersoner lokker både mænd, kvinder og børn til at optage seksuelle film eller billeder, for derefter at true/afpresse med at dele dette materiale på sociale medier, ofte med det formål at opnå yderligere seksuelt materiale eller økonomisk profit (Interpol, 2014). Det er svært at fastslå, hvor udbredt disse fænomener er i Danmark.

10.1 SKADESANALYSE

Seksuelle overgreb medfører ofte både fysiske og psykiske skader for offeret. De alvorligste psykologiske eftervirkninger forekommer, hvis forurettede er ung og bliver udsat for seksuelle overgreb fra en tilknytningsperson, som der ellers forventes omsorg og tryghed fra (Sørensen, 2005:209).

Foruden de personlige omkostninger for offeret, er seksualforbrydelser også forbundet med samfundsmæssige omkostninger i form af både økonomiske og sociale omkostninger. Institut for Folkesundhedsvidenskab har estimeret, at de økonomiske omkostninger ved voldtægt i årene 2007 til 2009 udgjorde ca. 9 mio. kroner, og dertil kommer ca. 22 mio. kroner i årlige afsoningsomkostninger (Helweg-Larsen m.fl., 2010:105-106). De sociale omkostninger er en øget utryghed, hvilket bl.a. indikeres i Trygfondens tryghedsmåling fra 2013 i forhold til, at seksuelle overgreb er blandt de fem hændelser, som ryster danskerne mest (Andersen m.fl., 2013:17). Ydermere viser en undersøgelse foretaget af Berlingske Research, at hver sjette unge kvinde medbringer effekter som peberspray, skruetrækkere og nøgler, til at forsvare sig med, når de skal i byen (Vallentin & Raun, 2010).

10.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

Kvinder i alderen 15-24 år er i højere risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb end andre. Desuden er ugifte og arbejdsløse kvinder mere udsatte end kvinder, som er i job eller gift (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:125). I forhold til seksuelle overgreb på børn er det ifølge Red Barnet børn fra alle sociale lag, som kan blive ofre for seksuelle overgreb. Det er dog især de ressourcetsvage børn, såsom børn der er ensomme eller mangler tryghed hjemmefra, der er i farezonen. Samtidig er handicappede børn og unge også i risikogruppen, og udenlandske undersøgelser peger på, at børn og unge med handicap har 2-3 gange større risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb end børn og unge uden handicap (Red Barnet, 2011:13). Hvad angår online sager om grooming, er de forurettede børn også fra alle sociale lag og dermed også børn, som har en god kontakt til deres forældre.

10.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Den stigende digitalisering medfører nye former for seksuelle krænkelser og det vurderes, at der vil komme stadigt flere sager, hvor der bruges IT til seksuel afpresning samt til seksuelle krænkelser af specielt børn og unge. Samtidig er seksuelle krænkelser via internettet en kriminalitetstype, som overskrider nationale grænser, og krænkerne vurderes at være meget innovative i deres forsøg på at skabe kontakt, særligt til børn.

Efterforskningen af seksuelle overgreb begået på internettet vil endvidere blive udfordret i takt med, at gerningspersonernes tekniske evner øges og mulighederne for online kryptering udnyttes. Og mulighederne for at optræde med forskellige digitale identiteter øger problemstillingen i forhold til seksuel afpresning samt billed- og videomateriale af seksuelle overgreb mod børn og unge. Det kan dog formodes, at en stigende digitalisering kan medføre, at børn og unge bliver mere bevidste om internettets dynamikker og derigennem bliver mere påpasselige på nettet.

10.4 ANBEFALINGER

- Det anbefales at fortsætte samarbejdet mellem politi og kommuner med tidlig forebyggelse og bekæmpelse af sædelighedsforbrydelser.

11. RØVERI

Røveri er en forholdsvis lille kategori, men der er et forholdsvis stort politisk fokus især på hjemmerøverier, som også medierne fokuserer meget på. Røveriområdet opfylder derfor kriteriet om det politiske fokus, men i denne analyse behandles området relativt kort og udviklingen beskrives udelukkende i tekst.

Antallet af registrerede røverier i Danmark toppede i 2009, og er fra 2009 til 2014 faldet 42,4%. Periodens laveste niveau er i 2014, hvor der blev anmeldt 2315 røverier i hele Danmark. En lignende udvikling ses i Syd- og Sønderjylland, der også har periodens laveste niveau i 2014 med i alt 81 anmeldte røverier. Politikredsen ligger på dette område meget under landsgennemsnittet og har siden 2008 haft en jævn nedadgående tendens. Der er ikke den store variation mellem politikredsens kommuner. Der er formentlig ikke en enkelt forklaring på faldet af røverier, men hvad angår røveri mod forretninger og lignende er det nærliggende at overveje, om en øget sikkerhed og mindre kontantbeholdninger kan have en betydning.

Røveri mod person udgør den største gruppe af anmeldte røverier og består primært af gaderøverier og mod person i egen bolig. Dette er igen et område, hvor der er tale om små tal, og i 2014 blev der begået 52 røverier mod personer i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvoraf 36 var gaderøverier og 16 var rettet mod person i egen bolig. Ud af de 16 røverier er der fire, som kan kategoriseres som hjemmerøveri ud fra den gængse forståelse, hvor forurettede og gerningsperson ikke kender hinanden. Resten drejer sig om tyveri/indbrud, der udvikler sig til røveri fordi offeret kommer hjem idet indbruddet/tyveriet foregår, eller om uoverensstemmelser/betalings spørgsmål mellem personer, der kender hinanden.

11.1 SKADESANALYSE

Skadesvirkningerne ved at være offer for røveri kan være sociale omkostninger i form af en reduceret tryghedsfølelse, men også store personlige omkostninger i form af både fysiske og psykiske eftervirkninger.

11.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

At være ung under 25 år og bo i hovedstaden bidrager til en øget udsathed i forhold til at blive offer for røveri. En anden særligt udsat gruppe er ejere af virksomheder eller butikker, idet en væsentlig del af røverier er rettet mod disse (Pedersen, Kyvsgaard & Balvig, 2014:114).

11.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Antallet af røverier er i øjeblikket på et relativt lavt niveau, og det forventes, at røverier mod forretninger og lignende vil falde yderligere i takt med en øget fysisk/elektronisk sikkerhed og et stigende omfang af elektroniske betalingsmidler. Der er dog en risiko for, at dette kan medføre en forskydning i kriminaliteten til andre former for røverier eller anden berigelseskriminalitet.

11.4 ANBEFALINGER

På grund af det lave anmeldelsestal sammenlignet med landsgennemsnittet samt den stabile, positive udvikling i Syd- og Sønderjyllands politikreds, findes det ikke nødvendigt at anbefale yderligere fokus på området for nuværende.

12. MENNESKESMUGLING OG MENNESKEHANDEL

En række internationale konflikter og humanitære kriser har ifølge FN drevet op imod 15 millioner mennesker på flugt (United Nations, 2014), hvilket har medført at antallet af asylansøgere og mennesker, der enten bliver smuglet eller handlet til EU, har været markant stigende. Flere forskellige faktorer har indflydelse på, hvordan migrationen indenfor Schengen området udvikler sig og hvilke lande, der, for de illegale migranter, fremstår som de bedste steder at søge asyl. Danmark er både et transit- og destinationsland for menneskesmugling, hvilket bl.a. indikeres ved antallet af asylansøgere, som Norge og Sverige sender tilbage til Danmark som følge af Dublin-forordningen¹⁶.

Menneskehandel og menneskesmugling er kriminalitetsformer, som er tæt knyttet til den politiske, økonomiske og humanitære udvikling rundt omkring i verden. Begge kriminalitetsformer anses som organiseret kriminalitet, men selvom der er visse ligheder mellem menneskehandel og menneskesmugling, er der tale om to grundlæggende forskellige former for kriminalitet.

Menneskesmugling er når mennesker transporteres illegalt over grænser, og målet med transporten kan enten være at søge asyl eller at leve illegalt i destinationslandet. Menneskesmugling og menneskehandel adskiller sig ved, at menneskesmugling som udgangspunkt udføres med de smuglede personers fri vilje mod betaling til menneskesmuglerne, og at de smuglede mennesker vil være frie, når destinationen er nået. Smuglerne er dog oftest drevet af profit frem for hjælpsomhed, og kriminelle bagmænd tjener væsentlige summer på menneskesmugling

Også *menneskehandel* er drevet af profit og er en grov udnyttelse af andre personers sårbarhed ved brug af/trussel om brug af vold eller andre former for tvang. Ofre for menneskehandel er ikke altid bragt til Danmark mod deres vilje, men kan være blevet lovet, eller styrket i troen på, at der venter dem et bedre liv i Danmark, end hvad der reelt er tilfældet. Handlede personer afdrager ofte på en uforholdsmæssigt stor reel og/eller fiktiv gæld til deres bagmænd for bl.a. transport og ophold.

Ved menneskesmugling er der ofte tale om internationale kriminelle netværk, som befinder sig udenfor Danmark og organiserer, at personer, der ønsker at flygte fra krigs- eller konfliktområder, kan komme illegalt til Danmark. Oplysninger peger på, at der foregår en særlig organiseret menneskesmugling fra Norditalien i retning mod Nordeuropa.

Politiet vurderer i fællesskab med nordiske samarbejdspartnere, at der indenfor menneskehandel er tale om mindre bagmandsnetværk, som er løst forbundet via sociale netværk (NOCTA¹⁷, 2011:12), men i modsætning til menneskesmugling, vil der ved menneskehandel altid være nogle gerningspersoner i Danmark, som på den ene eller anden vis er med til at udnytte de handlede mennesker.

¹⁶ Dublin-forordningen er en aftale blandt EU-lande, som trådte i kraft i Danmark i 2006. Denne skal sikre, at en asylansøger kan få behandlet sin sag i ét EU-land og ikke flere EU-lande. Hvis en asylansøger har søgt asyl i et andet EU-land, bliver asylansøgeren derfor sendt tilbage til det land (DFH, 2015).

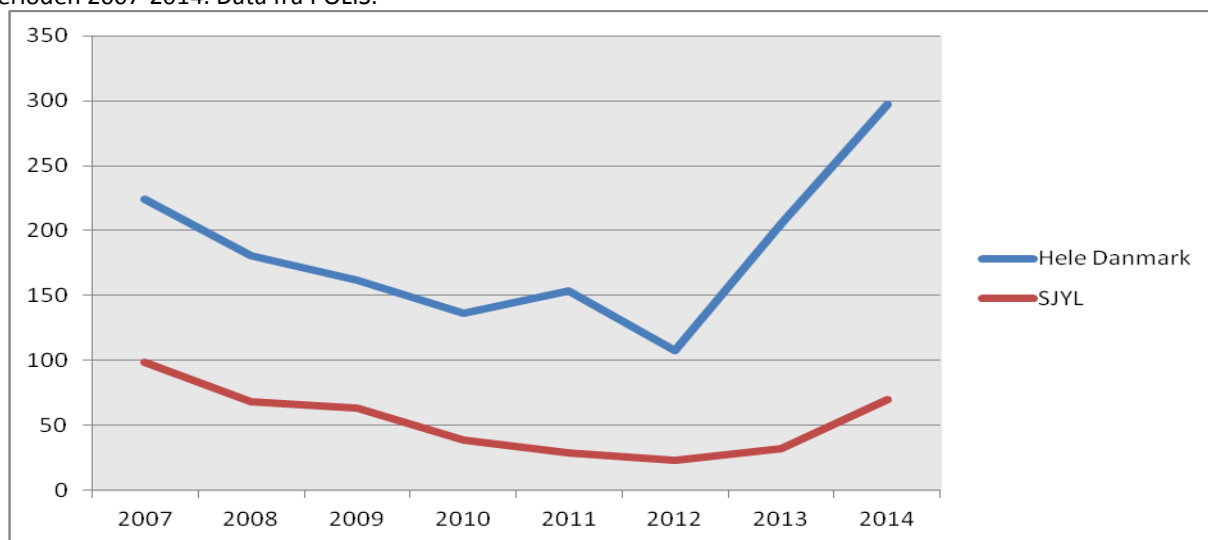
¹⁷ NOCTA er en forkortelse for Nordic Organised Crime Threat Assessment. Produktet udarbejdes i regi af det nordiske politisamarbejde og har til formål at trusselsvurdere organiseret kriminalitet i de nordiske lande.

I følgende afsnit ses der nærmere på udviklingen i Syd- og Sønderjyllands politikreds og for hele Danmark i perioden 2007 til 2014. Området indeholder både gerningskoder vedrørende menneskesmugling og menneskehandel¹⁸, men tallene er så små, at alle gerningskoderne er lagt sammen i de følgende diagrammer. Menneskesmugling og -handel er områder med markante mørketal, da det ofte er vanskeligt og tidskrævende at identificere ofre for menneskehandel, blandt andet fordi ofrene udviser modvilje mod eller ikke forstår, at de kan søge hjælp hos danske myndigheder (COWI, 2014:13).

Nedenfor vises et diagram over udviklingen indenfor menneskesmugling/-handel fra 2007 til 2014. Der er tale om forholdsvis små tal på dette område, så figur 18 viser udviklingen i faktiske tal.

Figur 18: Viser udviklingen for menneskesmugling/-handel fordelt på Syd- og Sønderjyllands politikreds og hele landet i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

Ses der på den landsdækkende udvikling er det tydeligt, at 2012 var året med det laveste antal registrerede anmeldelser og undersøgelser vedrørende menneskesmugling og -handel og siden da er udviklingen steget eksplosivt. I 2012 blev der på landsplan registreret 108 anmeldelser og undersøgelser vedrørende menneskesmugling og menneskehandel, imens tallet i 2014 var steget til 297 – det betyder en stigning på 175% fra 2012 til 2014 i hele Danmark. Menneskehandel er den mindste af de to kategorier, og i hele Danmark blev der i 2014 registreret 24 anmeldelser og undersøgelser om menneskehandel, hvoraf en var i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Menneskesmugling udgør en noget større kategori med 201 registrerede anmeldelser i hele Danmark i 2014 og 69 i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Indsatsen mod menneskehandel og -smugling er en af hovedopgaverne for Udlændingekontrolafdelingen (UKA) i Padborg, som siden september 2014 har haft en målrettet indsats mod at reducere antallet af menneskesmuglere/-handlere. En intern rapport fra Grænseanalyseteamet (GAT) i UKA viser, at de illegale migranter i 2014 primært kom fra Eritrea og Syrien. I begyndelsen af 2014 blev der primært anholdt illegale migranter i forbindelse med den grænseoverskridende togtrafik, men fra omkring maj måned 2014 har

¹⁸ Se Bilag 1 for fuld oversigt over gerningskoderne.

menneskesmugling ved brug af personbiler været kraftigt stigende (GAT, 2014). Samtidig vurderer GAT, at størstedelen af asylansøgerne i Sverige, Norge og Danmark indrejser via den dansk-tyske landegrænse. Det er endvidere deres vurdering, at størstedelen af de illegale migranter indsluses via de mange menneskesmuglingsorganisationer, der tjener store summer på disse menneskers ulykke, og at det er usædvanligt, at de illegale migranter kommer til Skandinavien på egen hånd (GAT, 2014).

12.1 SKADESANALYSE

Menneskehandel er i strid med de grundlæggende værdier i moderne vestlige samfund, idet det udgør et brud på fundamentale menneskerettigheder og er uforenelige med individets værdighed. Det forholder sig til dels anderledes med menneskesmugling, idet der er et aspekt af frivillighed. Det er dog fælles for både handlede og smuglede personer, at de ofte gældsætter sig i forbindelse med rejsen, hvilket medfører et afhængigheds- og gældsforhold til deres bagmænd.

I forhold til det samfundsøkonomiske aspekt medfører mennesker, der opholder sig illegalt i Danmark, som f.eks. er nødsaget til at arbejde sort, at der er en øget risiko for skyggeøkonomier i samfundet. Ydermere indikerer politiets monitorering på området, at der er en stigende tendens til personelfalsk, hvilket også gør sig gældende ved EU's ydre grænser. Sidst, men ikke mindst, kan menneskesmugling udgøre en potentiel sikkerhedsrisiko, idet smuglervejene også vil kunne benyttes af ekstremister og terrororganisationer.

12.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

Personer fra fattige områder, som har ringe mulighed for uddannelse og manglende udsigt til forbedret levestandard er særligt udsatte. Det, der ofte starter som et ønske om migration, kan ende i gældstiftelse, afpresning og menneskehandel. Særlige sårbare grupper er personer, som ikke tilhører et EU/EØS-land¹⁹, da de sjældent vil gå til politiet eller andre myndigheder af frygt for hjemsendelse til deres oprindelsesland (Jahnsen, 2014:53).

I forhold til menneskehandel er der i nogen grad sammenhæng mellem den handlede person og bagmændenes etniske oprindelse. Forklaringen på dette er, at bagmændene ofte kender levevilkår og lignende i hjemlandet, og dermed har nemt ved at rekruttere f.eks. ved falske løfter om beskæftigelse. Hvad angår menneskesmugling er der som regel ikke sammenfald mellem gerningspersoners og smugledes nationalitet.

12.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Det vurderes, at menneskehandel i Danmark til henholdsvis prostitution, kriminalitet og tvangsarbejde fortsat vil stige svagt. Selvom handel med henblik på prostitution forsat er dominerende, forventes det, at handel til udnyttelse som billig arbejdskraft eller kriminelle formål vil blive et stigende problem. I forhold til menneskesmugling er det vanskeligere at vurdere den fremtidige udvikling, idet motivationen for at rejse til Danmark vil afhænge af den økonomiske og sikkerhedspolitiske udvikling i de lande, som de smuglede kommer fra, samt de politiske tiltag i Danmark og EU/EØS. Det vurderes, at udbuddet af ydelser indenfor

¹⁹ EØS er en forkortelse for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

menneskesmugling vil stige i de kommende år, da menneskesmuglere har væsentlige økonomiske interesser i at facilitere ruter til illegal indvandring.

Fordi Syd- og Sønderjyllands politikreds grænser op mod Tyskland kan man forestille sig, at det kan have indflydelse på politikredsens arbejde og brug af ressourcer, hvis den øgede udvikling indenfor menneskesmugling og menneskehandel fortsætter.

12.4 ANBEFALINGER

- Det anbefales at udbygge og styrke den dansk-tyske fællespatrulje med henblik på at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, såsom menneskesmugling.

13. SKIFTE I FOKUS FRA ENKELTE KRIMINALITETSOMRÅDER TIL MULTIKRIMINELLE

De følgende to afsnit omhandler it-kriminalitet og kriminalitet begået af omrejsende kriminelle udlændinge. I de foregående afsnit har der været fokus på overordnede kriminalitetsområder indenfor straffeloven, men dette skifter nu til at handle om kriminalitet, der inkluderer flere forskellige kriminalitetsområder. Det er vigtigt at have i mente, at når der tales om henholdsvis it-kriminalitet og kriminalitet begået af omrejsende kriminelle udlændinge, er der ikke tale om en enkelt kriminalitetstype, men to fænomener, som sker på tværs af kriminalitetsområder – der er så at sige tale om multikriminelle, som begår alle mulige former for kriminalitet. Det giver derfor ikke mening at undersøge udviklingen af hverken it-kriminalitet eller kriminalitet begået af omrejsende kriminelle udlændinge ved at se på specifikke gerningskoder, som det er gjort i de foregående afsnit, men derimod på tværs af gerningskoder. Man kan dermed sige, at fokus i de følgende to afsnit ændres i forhold til de foregående afsnit, eftersom der ikke er tale om et enkelt kriminalitetsområde. Ved it-kriminalitet er der f.eks. søgt på bestemte nøgleord og kombinationer af nøgleord, som relaterer sig til it-kriminalitet, mens der i afsnittet om omrejsende kriminelle udlændinge f.eks. er undersøgt, hvilke typer kriminalitet de oftest sigtes for. Fremgangsmåden er forskellig for de to områder og udbygges derfor nærmere i de enkelte afsnit.

14. IT-KRIMINALITET

It-kriminalitet er et emne, der har fået stor opmærksomhed i de seneste år. Særligt siden 2012, hvor it-kriminalitet ikke kun steg på computersiden, men også steg voldsomt på smartphones (Trend Micro, 2014; KasperSky & INTERPOL, 2014). Derfor inkluderes it-kriminalitet som et særskilt kapitel i årets strategiske analyse.

Til denne analyse er der udvalgt 70 gerningskoder²⁰, hvor anvendelse af it anses for at være mulig, herunder indgår undersøgelsessager og hændelser. Undersøgelsessager indgår, da tidligere analyser har vist, at størstedelen af anmeldelser omkring hacking, phishing m.v. ikke registreres med en skarp gerningskode, men forbliver undersøgelsessager. Hændelser indgår idet en gennemlæsning af hændelsernes resumefelt har vist, at de ikke er anderledes end de sager, der registreres som undersøgelsessager.

I det følgende ses der på udviklingen for it-kriminaliteten i Syd- og Sønderjyllands politikreds fra 2007 til

²⁰ Se Bilag 1 for detaljeret oversigt over hvilke gerningskoder, der indgår i afsnittet.

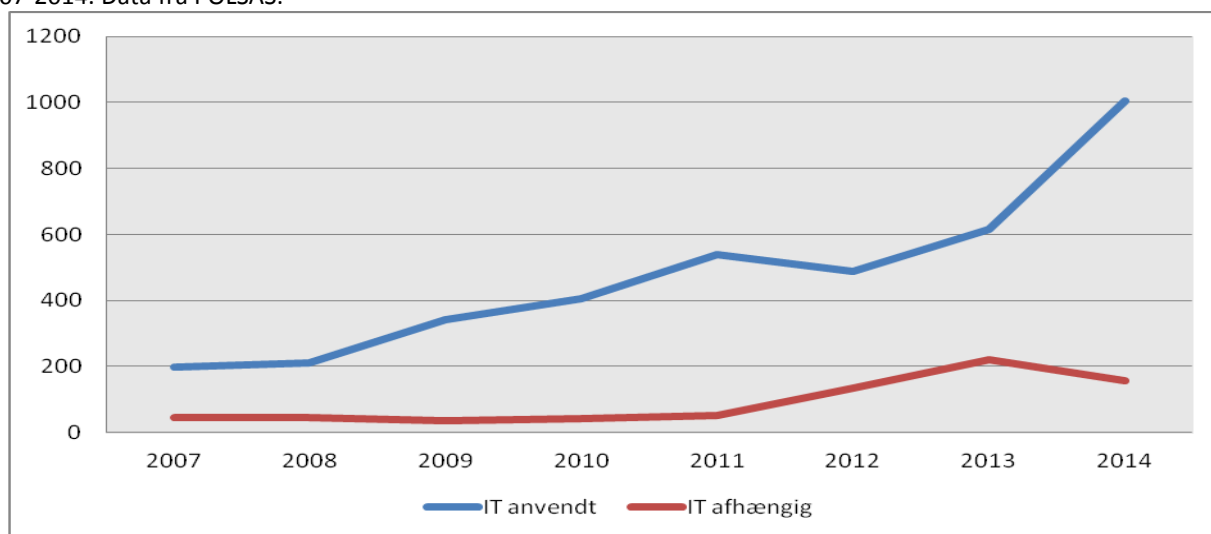
2014, og fordi området er så komplekst baserer datagrundlaget i figurerne sig udelukkende på sager fra Syd- og Sønderjyllands politikreds.

For at give et indblik i områdets kompleksitet skelnes der i afsnittet mellem sager, hvor it er anvendt, men godt kunne udelades fra gennemførelsen af den kriminelle gerning, f.eks. online bedrageri og blufærdighedskrænkelser, og sager hvor it har en essentiel rolle i den kriminelle gerning, f.eks. hacking og ransomware. Disse hovedkategorier benævnes henholdsvis som "IT anvendt" og "IT-afhængig" kriminalitet, og under disse hovedkategorier er der endvidere lavet en række underkategorier, for give et indblik i it-kriminalitetens karakter. De to hovedkategorier og underkategorierne overlapper til tider hinanden, og det er derfor ikke muligt at lægge tallene sammen for at få et overblik over den samlede mængde it-kriminalitet der anmeldes.

Der findes bred enighed om at kriminalitet, der anvender it som platform, er i støt stigning blandt private og offentlige aktører (Zappa, 2014; Trend Micro, 2012; Detica, 2011), og anmeldelsestallene ved hele Dansk Polit og Syd- og Sønderjyllands politikreds tegner samme billede. På nationalt plan er cirka en tredjedel af anmeldt bedrageri fra 2009 til 2014 relateret til it-kriminalitet, og det samme gør sig gældende for udviklingen i Syd- og Sønderjylland. Det formodes, at it-kriminalitet er et område med markante mørketal, da det især er afhængigt af, at forurettede er bevidst om, at en kriminel handling har fundet sted.

Som det fremgik i afsnittet om økonomisk kriminalitet er denne steget med 168% i Syd- og Sønderjyllands politikreds fra 2007 til 2014. Der er over 2,5 gange så mange forhold i 2014, som der var i 2007. Det samme afspejler sig i gerningskoden *bedrageri*, der er steget med ca. 135% i samme periode fra 308 anmeldelser til 723. Flere og flere bedragerisager sker ved anvendelse af it som platform. I 2007 blev it anvendt som platform i 23% af bedragerisagerne i Syd- og Sønderjyllands politikreds, og i 2014 var det steget til 43%. Sideløbende med stigningen i økonomisk kriminalitet er der en betragtelig stigning i andelen af anmeldelser, hvor it er brugt som platform. Figuren nedenfor viser udviklingen i kriminalitet, hvor it anvendes som platform i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

Figur 19: Viser udviklingen af kriminalitet, der anvender it som platform i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLSAS.

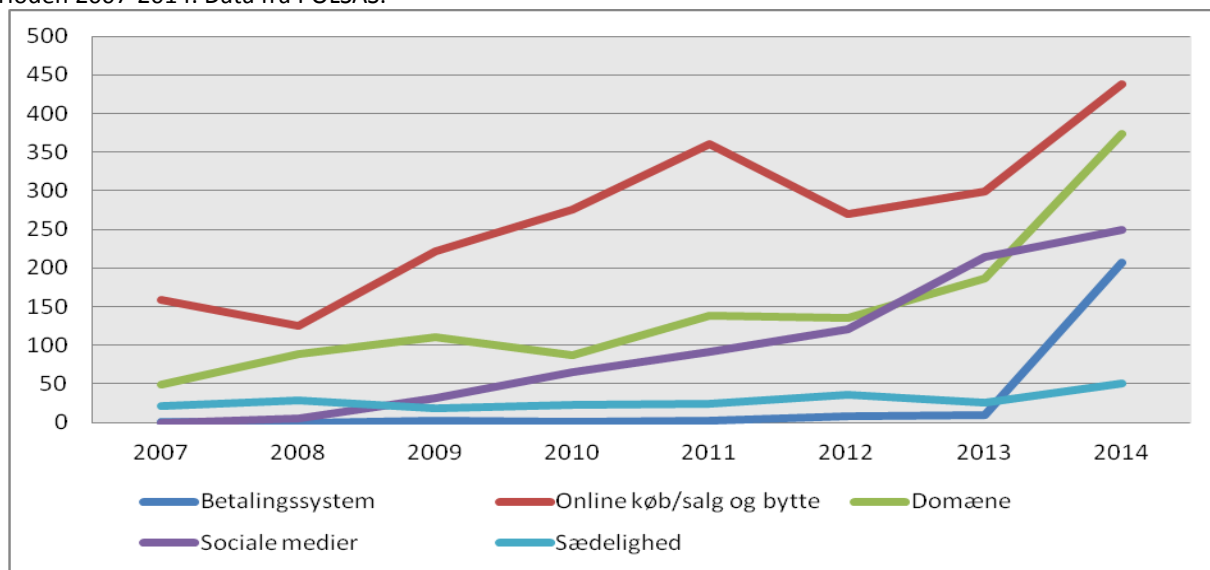

Ses der på udviklingen for det samlede antal af anmeldelser i de tre kategorier "IT som platform", "IT anvendt" og "IT-afhængig", ses der generelt en stor stigning over årene. Fra 2008 til 2014 er antallet af anmeldelser og undersøgelser, hvor it er anvendt steget med godt 500%. Antallet af anmeldelser og undersøgelser af IT-afhængig kriminalitet er steget fra næsten ingen før 2010 til lige 157 anmeldelser og undersøgelser i 2014.

Kategorierne "IT anvendt" og "IT-afhængig" er yderligere opdelt i underkategorier for at give et indblik i typen af kriminalitet.

"IT anvendt" er delt op i følgende fire underkategorier: 1) betalingssystem – f.eks. svindel med mobile pay, 2) online køb/salg og bytte – f.eks. svindel med varer på hjemmesider, 3) domæne – sager hvor der er nævnt et domænenavn f.eks. .dk eller .com og 4) social medier. *Betalingsystem* samt *online køb/salg og bytte* omhandler typisk en form for berigelseskriminalitet, *social medier* indeholder en blanding af berigelse, trusler, ærekrænkelser og sædelighedsforbrydelser, og størstedelen af kriminalitetstyperne i *domæne* er berigelseskriminalitet eller ikke defineret. Fælles for underkategorierne er en støt stigning fra 2007 til 2014 i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvilket ses i figur 20 herunder. Dette gælder ikke *betalingssystem*, der først er steget voldsomt fra 2013 til 2014.

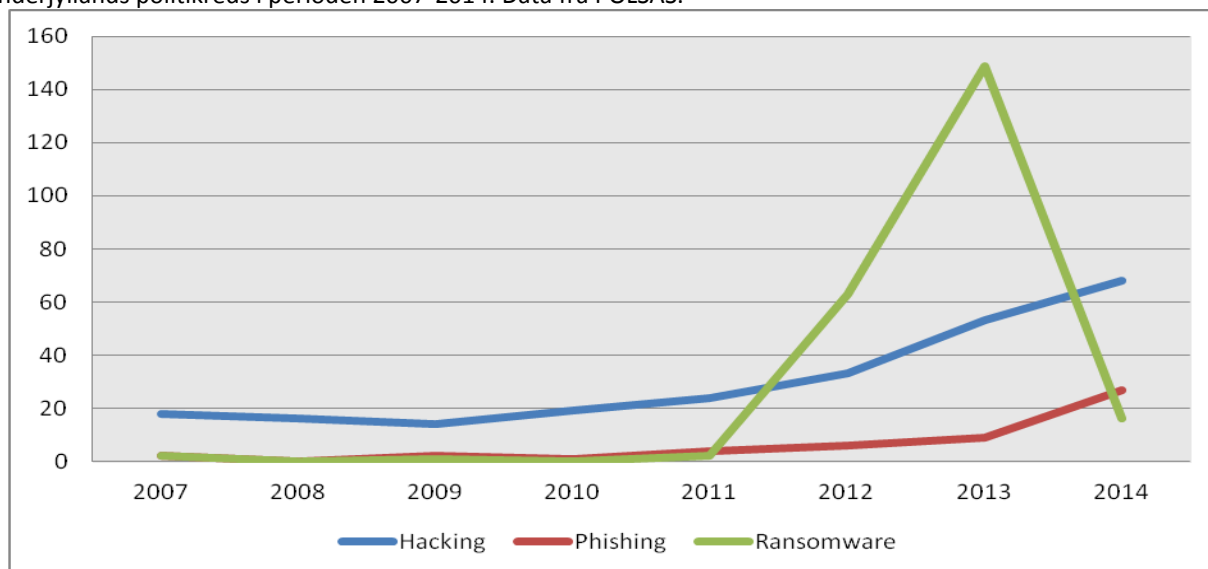
Figur 20: Viser udviklingen for kriminalitet, hvor it er anvendt ("IT-Anvendt") i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLSAS.

Den IT-afhængige kriminalitet er delt i følgende underkategorier: 1) sædelighed – der primært indeholder blufærdighedskrænkelser og børneporno, 2) ransomware – hvor følsom information eller et elektronisk medie tages som gidsel og frigives mod betaling, 3) phishing – hvor falske mails udsendes med henblik på at lokke personfølsomme informationer ud af de forurettede og 4) hacking – der kan have en lang række motiver bag sig, f.eks. informationstyveri og hijacking af computere til ulovlige formål.

Figur 21: Viser udviklingen for kriminalitet, hvor anvendelse af it har været en forudsætning ("IT-afhængig") i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLSAS.

Ligesom den kriminalitet, hvor it er anvendt, er den IT-afhængige kriminalitet også støt stigende. Dog er *ransomware* angreb faldet betydeligt fra 2013 til 2014. Da ransomware angreb ofte forekommer i bølger, er sådanne udsving forventelige, og det er derfor den generelle stigning, der er interessant. Overordnet kan det siges, at Syd- og Sønderjyllands politikreds følger både nationale og internationale trends, hvor kriminaliteten i større og større grad flytter over på eller anvender it som platform. Det er igen vigtigt at understrege, at ovenstående figur ikke nødvendigvis betyder, at der er mere "IT anvendt" kriminalitet end "IT afhængig" kriminalitet. Det betyder blot, at der ses en stor stigning i begge kategorier i Syd- og Sønderjyllands politikreds.

14.1 SKADESANALYSE

I rapporten *It-anvendelse i befolkningen 2013* fra Danmarks Statistik fremgår det, at antallet af danskere mellem 16 og 89 år, der har oplevet økonomisk tab som følge af falske mails eller misbrug af kreditkort, er steget. I rapporten ses en omvendt tendens end i figur 19, da det i rapporten er den "IT-afhængige" kriminalitet, der både er steget og fylder mest i forhold til kriminalitet, hvor it er anvendt ("IT anvendt"). Dette ses ved, at tab som følge af misbrug af kreditkort ("IT anvendt") på landsplan er steget fra 65.000 i 2010 til 115.000 i 2013 og tab som følge af falske mails ("IT-afhængig") er på landsplan steget fra 55.000 i 2010 til 160.000 i 2013 (Danmarks Statistik, 2013:22).

14.2 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

I takt med at digitaliseringen får mere og mere fodfæste i vores liv, bliver vi i stigende grad udsatte som mål for it-kriminalitet. Når de sociale medier og onlinehandel bliver en større del af hverdagen, og computere, smartphones, smart watches, fjernstyrede termostater og fjernvarmemålere bliver en del af normen, dannes der flere og flere indgange til den private sfære, der kan udnyttes gennem it-kriminalitet. De mange indgange til privatinformationer gør det svært at holde styr på passwords og gennemskue, hvem man giver sine oplysninger til. Der findes altså en anonymiserende distance mellem brugeren og de aktører, der interageres med. Denne distance kan i øvrigt bidrage til stigningen af it-kriminalitet, da den også findes mellem

offer og gerningsmand. Gerningsmanden behøver ikke overskride moralske grænser ved fysisk at trænge ind i en andens hjem og skal ikke se de forurettede i øjnene. Når ofret reduceres til en talrække, bliver det lettere at overskride den moralske grænse, der ellers ville være til stede, når gerningsmanden vil begå kriminalitet mod en fysisk person.

I forhold til ofre er det især de yngre mænd og kvinder, der bliver ofre for it-kriminalitet (Kruize, 2013). Dette hænger blandt andet sammen med, at unge mennesker i højere grad anvender digitale medier til f.eks. handel, kommunikation og sociale medier (Zappa, 2014:44). Yderligere er software- og mediepirater, der downloader ulovligt, også udsat for en større risiko, da de ulovlige programmer og medier ofte er inficerede med malware (Trend Micro, 2014:6²¹, IBT, 2015, The Register, 2012). En stor del af de forurettede i sager om berigelseskriminalitet er virksomheder, og gerningspersoner er som regel unge mænd.

Virksomheder bliver også mere sårbare, da normen om deling af informationer i integrerede netværk, skaber et utal af indgange for hackere, der både benytter fejl i it-sikkerheden, malwareinficerede lagringsmedier og social engineering²² til at skaffe sig adgang, se blandt andet Krebs on Security (2015).

14.3 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Stigningen i mængden af it-kriminalitet ser ikke ud til at stoppe, så længe digitaliseringen af hverdagen fortsætter. I takt med at flere og flere får adgang til internettet, som nævnt i afsnit X *Digitalisering*, og et stigende antal økonomiske transaktioner og personlige data samtidig formidles og opbevares på mobile enheder og i clouds, vil kriminelle i stadig stigende grad målrette digitale angreb mod disse (Kaspersky & INTERPOL, 2014). Opbevaring af store datasæt på clouds øger sårbarheden samt udbyttet ved tyveri af rettigheder til disse via f.eks. hacking, databedrageri og identitetstyveri.

Med de store elektronikvirksomheders fokus på det, der kaldes the internet of everything, hvor alt i hjemmet skal kunne fjernstyres over nettet, ser digitaliseringen ikke ud til at sænke farten de kommende år. Det selvsamme aspekt vil formentlig også blive overført til offentlige og private institutioner, hvilket gør både individet og samfundet sårbart. Da det er særlig svært at efterforske og retsforfølge it-kriminalitet af en international karakter, er det et område med store udfordringer for Dansk Politi.

14.4 ANBEFALINGER

- I kraft af, at it-kriminalitet bliver et stigende problem anbefales det, at politiet udvikler og målretter kommunikationen til borgere samt offentlige og private virksomheder om vigtigheden af at tilegne sig den nødvendige viden, adfærd og iværksætte teknologiske foranstaltninger for at kunne sikre sig mod it-kriminalitet.
- Ydermere anbefales det, at politiet udvikler sine kompetencer til at kunne forebygge og efterforske it-kriminalitet.

²¹ For eksempel se Boquiron (2014)

²² Social engineering dækker, i denne kontekst, over manipulation af adskillige mennesker ved brug af bl.a. falsk identitet, afpresning mm. ved anvendelse af information fremskaffet ved tidligere hackerangreb.

- Da kriminalitet i forbindelse med internethandel er et stigende problem, anbefales det at der afsættes politimæssige ressourcer til at monitorere handelssteder for bl.a. at afdække udbud af hælervarer og identificere potentielle gerningspersoner. Dette ville kunne have en positiv indvirkning på bekæmpelse af flere kriminalitetsformer, herunder tyveri, indbrud og økonomisk kriminalitet.

15. OMREJSENDE KRIMINELLE UDLÆNDINGE

Dette afsnit skildrer omrejsende udenlandske kriminelle, som er blevet sigtet for at have begået kriminalitet i Danmark. Omrejsende kriminelle udlændinge er et område som er vanskeligt at sige noget generelt ud fra, eftersom det kun er muligt at tage udgangspunkt i sigtelser, og dermed også de personer, som det er lykkes politiet at få fat i. Der kan være en risiko for, at det er en bestemt type gerningsmænd indenfor dette område, som politiet får fat i – eksempelvis dem man kender i forvejen eller de mindre kløgtige – hvilket kan give et skævt billede. Det skal derfor understreges, at det ikke er muligt at generalisere disse fund til alle omrejsende kriminelle.

Siden 1. februar 2011 har sagsbehandlingen vedrørende omrejsende kriminelle, der rejser ud af Danmark efter at have begået kriminalitet, været centraliseret i Udlændingekontrolafdelingen (UKA) i Syd- og Sønderjyllands Politi. UKA har siden da haft det efterforskningsmæssige og juridiske ansvar i forbindelse med hjemtagelsessager, det vil sige sager om at hjemtage anholdte gerningsmænd fra udlandet, når de standses af udenlandske myndigheder med tyvekoster fra Danmark. UKA løfter og koordinerer de politimæssige opgaver i forbindelse med hjemtagelsessager på de øvrige danske politikredses vegne, og i samarbejde med Rigspolitiet står UKA bl.a. for kontakten med de udenlandske myndigheder, grundlovsforhør og udarbejdelse af anklageskrifter (Justitsministeriet, 2013). Da opgaven med hjemtagelsessager er centraliseret i UKA, får Syd- og Sønderjyllands Politi tildelt ressourcer til brug for at løfte denne opgave.

I afsnittet fokuseres der på de sigtedes karakteristika i form af blandt andet alder, køn og nationalitet, samt hvilken form for kriminalitet, de som oftest sigtes for.

Dataene stammer fra POLSAS, hvor der er blevet søgt i den på forhånd definerede søgning om omrejsende kriminelle, som bruges i Udlændingekontrolafdelingens grænseanalyseteam, og dataene er, som nævnt ovenfor, udelukkende baseret på de udenlandske personer, der er blevet sigtet for at have begået kriminalitet i Danmark. Der er alene medtaget data for 2013 og 2014, hvilket blandt andet betyder, at der ud fra det begrænsede datagrundlag ikke kan tales om deciderede tendenser for udviklingen, men at dataene betragtes som et øjebliksbillede, som giver indblik i hvordan udfordringerne med omrejsende kriminelle så ud i 2013 og 2014.

Der tages udgangspunkt i Europols definition af omrejsende kriminelle grupper, som Dansk Politi også anvender. Denne definition bruges i afsnittet til trods for, at det ud fra det tilgængelige datamateriale ikke er muligt at fastslå, hvorvidt de sigtede har begået kriminaliteten alene eller som en del af en gruppe.

Europol definerer omrejsende kriminelle grupper som:

Grupper af kriminelle

- *Der systematisk forøver (berigelses)kriminalitet*
- *I et stort operationsområde og*

- *Er internationalt aktive*

I en rapport fra belgisk politi, som er baseret på et dybdegående studie af de omrejsende kriminelles karakter, adfærd og bevæggrunde, betegnes disse som multi-kriminelle, der ændrer deres kriminelle aktiviteter afhængigt af de eksisterende muligheder og skiftende tendenser, såsom stigning i metalpriser (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:3). Ydermere differentieres der i den belgiske rapport imellem to typer af omrejsende kriminelle:

1. Personer som kommer til landet med en intention om at begå kriminalitet. De opholder sig som regel i landet i kortere perioder, alt fra få dage til få måneder, hvorefter de enten vender tilbage til deres hjemland eller rejser videre til et andet Europæisk land for at fortsætte deres kriminelle aktiviteter der.
2. Personer som i første omgang kommer til landet, lovligt eller ulovligt, for at opbygge et bedre liv. For nogle står det hurtigt klart, at det er vanskeligt at opnå et bedre liv på lovlig vis, og de tyr dermed lettere til kriminalitet, når de ser muligheden for at tjene nogle hurtige penge (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:10).

Selvom ovennævnte rapport omhandler kriminelle grupperinger i Belgien, er der ikke grund til at tro, at denne differentiering ikke også gør sig gældende i Danmark.

Ifølge rapporten gælder det for grupper, der kommer til Vesteuropa i kortere tid, at de styres af et underliggende netværk, som er placeret i deres hjemland. Netværkets opgave er således at håndtere de stjålne koster i hjemlandet og sikre, at sammensætningen af gruppen ændres næste gang, de tager en tur til Vesteuropa (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:11).

Sidst i dette afsnit skildres hvilke former for kriminalitet, de omrejsende kriminelle oftest bliver sigtet for i Danmark samt i Syd- og Sønderjyllands politikreds, men først afbildes udviklingen i 2013 og 2014, efterfulgt af hvilke karakteristika de sigtede omrejsende kriminelle udlændinge har.

15.1 UDVIKLINGEN I ANTALLET AF SIGTEDE FRA 2013 TIL 2014

I 2013 var der på landsplan 3172 unikke personer af omrejsende kriminelle udlændinge, som blev sigtet for at have begået kriminalitet i Danmark, og i 2014 var dette tal steget til 4495. Unikke personer betyder enkeltstående individer, der kun tælles med én gang uanset hvor mange forhold, de er sigtet for. I Syd- og Sønderjyllands politikreds blev 310 unikke omrejsende kriminelle udlændinge sigtet i 2013 og i 2014 drejede det sig om 390 personer. På landsplan har der været en stigning i antallet af sigtede unikke personer fra 2013 til 2014 på 41,7%, mens det i Syd- og Sønderjylland er steget med 25,8%. Det skal bemærkes, at UKA rejser et stort antal sigtelser, som tæller med i andre politikredse på grund af gerningsstedets beliggenhed.

Hvis der tages udgangspunkt i antallet af unikke journalnumre, blev der i 2013 oprettet 5214 unikke sager på landsplan, mens det i 2014 var steget til 9555. Unikke journalnumre betyder enkeltstående sager, som også kun tælles med én gang, uanset hvor mange personer, der er sigtet i sagen. For Syd- og Sønderjyllands politikreds gælder, at 427 unikke journalnumre blev oprettet i 2013, og i 2014 var det 769. Det giver en stigning på 83,3% i antallet af unikke journalnumre fra 2013 til 2014 for hele Danmark, og på 80,1% fra 2013 til 2014 for Syd- og Sønderjyllands politikreds. Stigningen i antallet af unikke journalnumre fra 2013 til

2014 er dermed større end antallet af sigtede unikke personer, hvilket betyder, at de personer, som er sigtet i 2014, må være sigtet for flere forhold, end det var tilfældet i 2013.

For at finde ud af, hvorvidt de omrejsende kriminelle blev sigtet for flere forhold, er det med udgangspunkt i antallet af sigtede unikke personer udregnet, hvor mange kriminelle forhold de i gennemsnit er sigtet for. I Syd- og Sønderjyllands politikreds blev de omrejsende kriminelle udlændinge i gennemsnit sigtet for 1,7 sager i 2013, imens det i 2014 var steget til gennemsnitlig 2,6 sager. Særligt i 2014 har der været nogle få personer, som har genereret rigtig mange sigtelser – der er fem unikke personer, som tilsammen har genereret 317 sigtelser, hvilket dermed trækker antallet af gennemsnitlige sigtelser betydeligt op.

Det kan diskuteres, hvorvidt det stigende antal sigtede unikke personer i 2014 reelt skyldes, at der har været flere omrejsende kriminelle udlændinge, eller måske i lige så høj grad kan skyldes et større fokus på disse personer, men det vil denne analyse ikke gå ind i en større diskussion af.

I afsnittet ønskes det undersøgt, hvorvidt specifikke karakteristika går igen hos de omrejsende kriminelle udlændinge, hvilket kun er muligt at finde svar på ved at undersøge karakteristikaene på de personer, som er blevet sigtet.

15.2 KARAKTERISTIKA

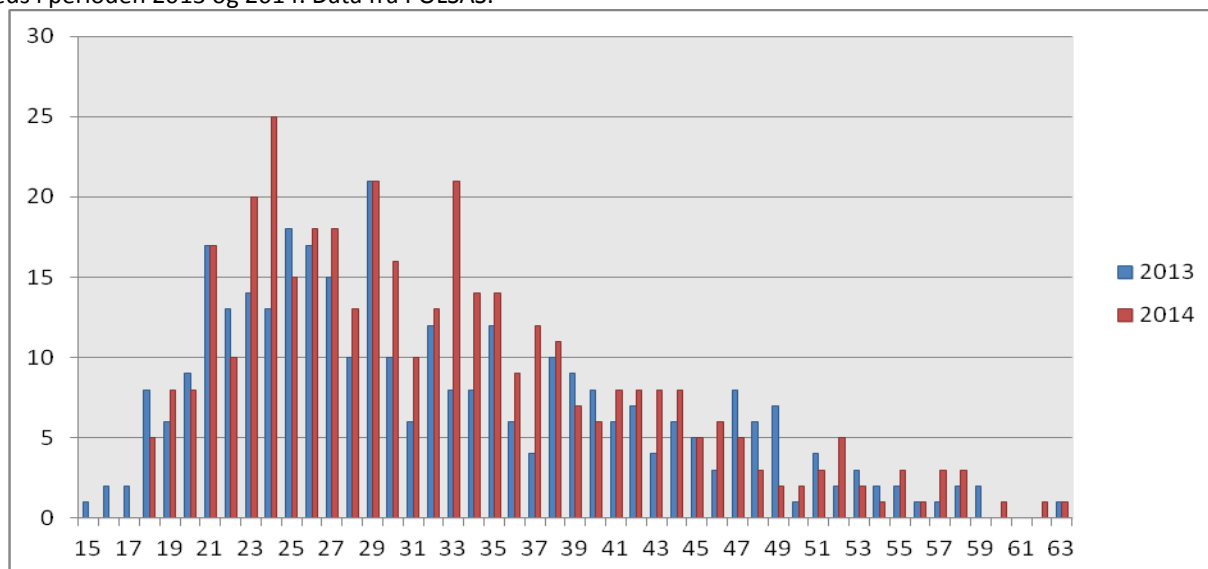
For at få et overblik over hvilke udenlandske personer, der typisk bliver sigtet for kriminalitet i Syd- og Sønderjyllands politikreds, fokuseres der i dette afsnit på de sigtede udenlandske kriminelles karakteristika. Eftersom dette er en lokal analyse for Syd- og Sønderjyllands politikreds, fokuseres der mest på de personer, som er blevet sigtet her i kredsen, men nogen steder vil dette også blive sammenholdt med, hvordan det ser ud på landsplan. Den største grundlæggende egenskab for disse kriminelle er dog mobilitet, og derfor formodes det, at karakteristikaene er nogenlunde de samme på landsplan som på kredsniveau.

Hvad angår kønsfordelingen iblandt de sigtede omrejsende kriminelle, udgøres langt den største andel af mænd. I både 2013 og 2014 var ca. 95% af de sigtede omrejsende kriminelle i Syd- og Sønderjyllands politikreds mænd, mens det på landsplan var 91% af de sigtede omrejsende kriminelle, der var mænd.

I forhold til aldersfordelingen er denne beregnet med udgangspunkt i unikke personer og fordelt på henholdsvis år 2013 og 2014. En person optræder kun med én alder pr. år, hvilket betyder, at en sigtet person ikke kan optræde flere gange i samme år, uanset alder, men kan optræde i 2013 og 2014 med to forskellige aldre. F.eks. hvis en person blev sigtet to gange i 2013, en gang som 25-årig og en gang som 26-årig, og sigtes igen i 2014 som 26-årig, så optræder personen én gang i 2013 som 25-årig og én gang i 2014 som 26-årig.

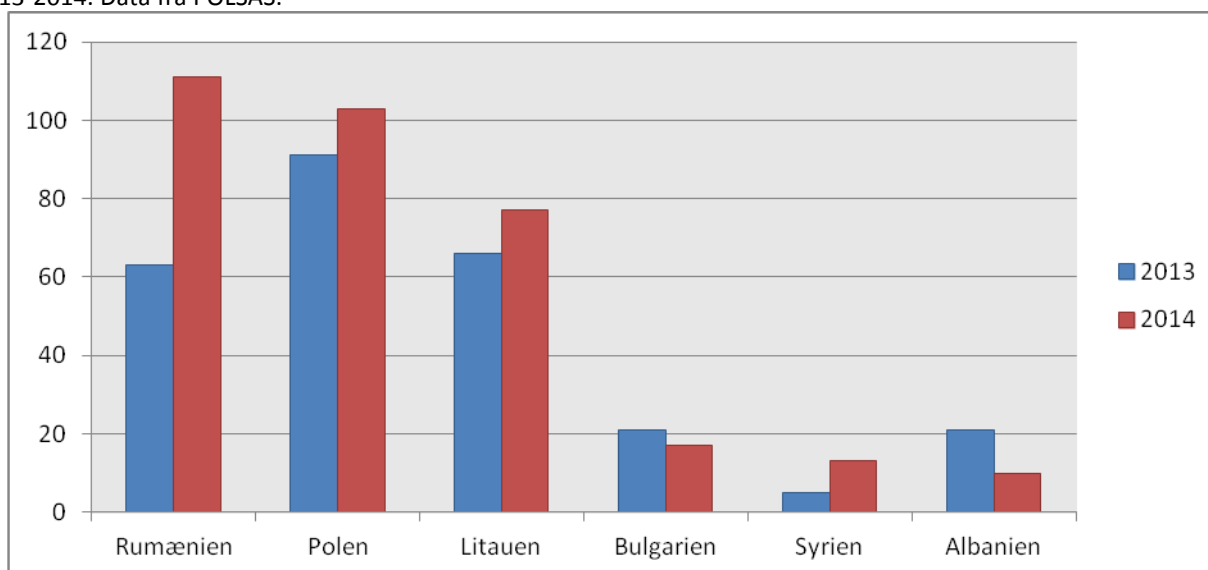
Figur 22: Viser aldersfordelingen blandt de sigtede omrejsende kriminelle udlændinge i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2013 og 2014. Data fra POLSAS.

Som det ses i figuren, er størstedelen af de sigtede personer i Syd- og Sønderjylland mellem 21 og 33 år. For både år 2013 og 2014 var gennemsnitsalderen for de sigtede omrejsende udenlandske kriminelle i Syd- og Sønderjyllands politikreds 32 år. Det faktum at størstedelen af de sigtede omrejsende kriminelle er unge mænd, stemmer overens med kriminologisk teori, hvori det argumenteres for, at unge mænd begår mest kriminalitet (Sørensen, 2013:33).

Det er endvidere interessant at undersøge, hvilke nationaliteter de sigtede omrejsende kriminelle har. I 2014 udgjorde rumænske statsborgere den største kategori af sigtede udlændinge, både på landsplan og i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Figuren nedenfor viser fordelingen af de sigtede blandt de mest repræsenterede nationaliteter i Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2013 og 2014.

Figur 23: Viser antal sigtede unikke personer i Syd- og Sønderjyllands politikreds fordelt på nationalitet i perioden 2013-2014. Data fra POLSAS.

I figur 23 vises kun de nationaliteter, hvor der er flere end 10 sigtede i 2014, resten er ikke illustreret. Ud fra figuren ses det, at det i 2013 var polakker, der oftest blev sigtet for kriminalitet i Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvorimod det, som nævnt ovenfor, i 2014 var rumænere, der udgjorde den største kategori. I både 2013 og 2014 er det i Syd- og Sønderjyllands politikreds personer fra Rumænien, Polen og Litauen, der er mest repræsenteret, når det gælder sigtede omrejsende kriminelle udlændinge.

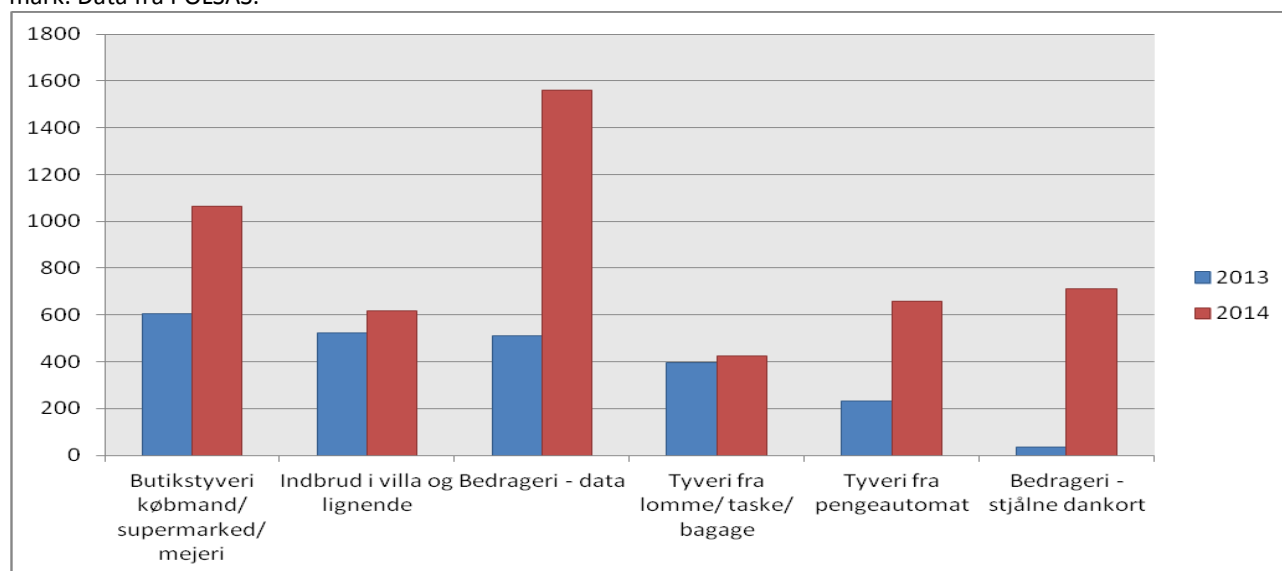
I tilknytning til disse karakteristika ved de omrejsende kriminelle udlændinge, skal det påpeges, at en selvopfyldende profeti kan gøre sig gældende. Dette forstået på den måde, at forestillingen om at omrejsende kriminelle udlændinge udgøres af en særlig type, kan medføre at netop de personer, som passer på typologien for en omrejsende kriminel udlænding, langt oftere opdages og sigtes for kriminalitet.

15.3 TYPISKE KRIMINALITETSFORMER

Omrejsende kriminelle er primært aktive indenfor berigelseskriminalitet, hvilket også fremgår af den tidligere nævnte definition fra Europol. Ifølge to rapporter fra hhv. Rådet for Den Europæiske Union og belgisk politi er de omrejsende kriminelle mest aktive indenfor berigelseskriminalitet såsom indbrud i beboelse, skimming²³, organiseret butikstyveri, organiseret tyveri fra lomme og taske samt tricktyveri (Council of European Union, 2010; Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010).

I dette afsnit ser vi nærmere på, hvilke former for kriminalitet de omrejsende kriminelle udlændinge oftest blev sigtet for på landsplan samt i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Den nedenstående figur viser de kriminalitetstyper, der havde flest sigtelser af omrejsende kriminelle i hele Danmark for 2013 og 2014. For de medtagne kriminalitetstyper gælder, at der var flere end 400 sigtelser i 2014.

Figur 24: Viser hvilke kriminalitetstyper, der havde flest sigtelser af omrejsende kriminelle i 2013 og 2014 i hele Danmark. Data fra POLSAS.

²³ Skimming går ud på, at den information, som findes i et betalingskorts magnetstripe kopieres og med den information skabes et falsk kort. Samtidig forsøger man at opfange pinkoden ved hjælp af skjulte kameraer nær ved betalingsterminaler eller hæveautomater.

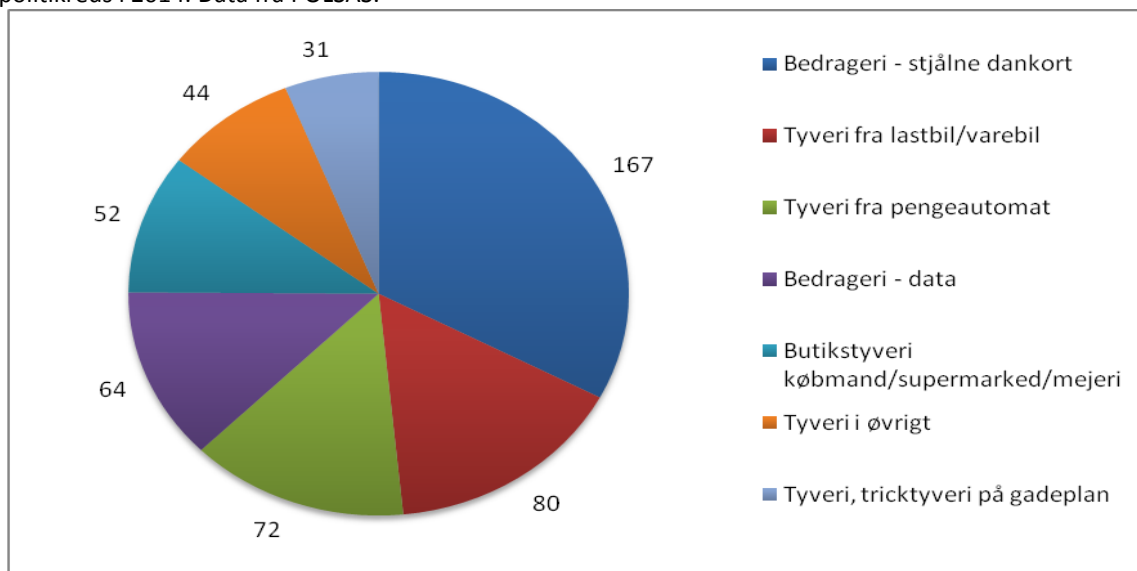
I grafen ses det, at alle fem kategorier er steget i 2014 i forhold til 2013, hvilket tydeliggør, at der på landsplan er genereret flere sigtelser af omrejsende kriminelle udlændinge i 2014 end i 2013. Imens det i 2013 var *butikstyveri købmand/supermarked/mejeri*, hvori der var flest sigtelser, var det i 2014 *bedrageri – data*. Fra 2013 til 2014 er *bedrageri – data* og *bedrageri – stjålne dankort* de to kriminalitetstyper, der på landsplan er steget mest, og sammen med *butikstyveri købmand/ supermarked/ mejeri* er det de tre kriminalitetstyper, som fylder mest i 2014.

Ifølge rapporten fra belgisk politi er de omrejsende kriminelle primært interesserede i kontanter og koster, som de nemt kan sælge på illegale markeder og/eller brugtmarkeder (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:2). Dette ses også i ovenstående figur, hvor det netop er de kriminalitetstyper, hvor kontanter eller tyvekoster er udbyttet, der er de største kategorier.

Ydermere beskriver rapporten, at måden de omrejsende kriminelle udvælger deres mål på, især når det gælder indbrud i beboelse, primært er opportunistisk og mindre forberedt. Nogle områder bliver udvalgt på baggrund af tidligere erfaringer, og når de først er der, udvælges målet efter en kort observation, hvor særligt huse, som ser luksuriøse ud, og boligområder nær hovedveje er særligt interessante (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:12).

I Syd- og Sønderjyllands politikreds er der stor forskel på kriminalitetstyperne med flest sigtede i 2013 og 2014, hvilket tydeliggør, at de omrejsende kriminelle er meget omstillingsparate og ændrer deres kriminelle aktiviteter afhængig af de eksisterende muligheder. Derfor vises der kun et diagram for 2014, hvorefter der i den beskrivende tekst sammenlignes med billedet i 2013.

Figur 25: Viser hvilke kriminalitetstyper der havde flere end 30 sigtelser af omrejsende kriminelle i Syd- og Sønderjyllands politikreds i 2014. Data fra POLSAS.

Ud fra figuren ses det, at bedrageri med stjålne dankort i 2014 var den kriminalitetstype, som generede langt de fleste sigtelser blandt omrejsende kriminelle i Syd- og Sønderjyllands politikreds med 167 sigtelser. Til sammenligning var der i 2013 16 sigtelser blandt omrejsende kriminelle indenfor kategorien *bedrageri – stjålne dankort* i politikredsen. Som tidligere nævnt, er der nogle få personer, som har genereret et højt antal sigtelser i 2014. Mange af de sigtelser omhandler *bedrageri – stjålne dankort*, hvilket forklarer den

store stigning fra 2013 til 2014. Indenfor denne kriminalitetstype er der en person, som står for 125 af de 167 sigtelser i 2014, imedens tre personer tilsammen har genereret 33 sigtelser.

Der kan argumenteres for, at der er en vis sammenhæng mellem kategorierne *tyveri – tricktyveri på gadeplan, bedrageri – stjålne dankort, tyveri fra pengeautomat og bedrageri – data*, idet disse kriminalitetstyper ofte hænger sammen.

Den næststørste kategori i 2014 var *tyveri fra lastbil/varebil* og sigtelserne i denne kategori steg betydeligt fra 26 sigtelser i 2013 til 80 i 2014. Hvis der omvendt tages udgangspunkt i 2013, blev der i politikredsen sigtet flest omrejsende udenlandske kriminelle i kriminalitetstypen *indbrud i villa* med 30 sigtelser, hvor der i 2014 var 17 sigtelser i kategorien.

De ovennævnte forskelle fra år til år bekræfter dermed, hvor omskiftelige de omrejsende kriminelle er i deres kriminelle aktiviteter. Dette udfordrer politiet i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet begået af omrejsende kriminelle.

15.4 SKADESANALYSE

Som beskrevet i det ovenstående er de omrejsende kriminelle multi-kriminelle, som ændrer deres kriminelle aktiviteter afhængig af de eksisterende muligheder. Det er dermed vanskeligt at udpege et enkelt kriminalitetsområde, hvor konsekvenserne for individer og samfundet vurderes større end andre. Til gengæld er der væsentlig forskel på graden af professionalisme blandt gerningspersonerne, hvilket også fremgår af de to tidligere beskrevne typer kriminelle, som der differentieres imellem i den belgiske rapport. Denne forskel i professionaliseringsgraden betyder, at der også er væsentlig forskel på, hvor stor skaden er.

15.5 TRUSSELS- OG SÅRBARHEDSANALYSE

De omrejsende kriminelles multikriminalitet medfører, at der ikke er specifikke offertyper, som er mere udsatte end andre, men at de omrejsende kriminelle i stedet kan skabe en generel følelse af usikkerhed iblandt befolkningen. Ydermere kan de omrejsende kriminelle skabe fordomme mod befolkningsgrupper fra de lande, som er mest repræsenterede blandt de udenlandske sigtede.

Ifølge rapporten fra belgisk politi udvikler de omrejsende kriminelle udlændinge hele tiden deres metoder og lærer eksempelvis fra deres erfaringer og kontakt med politiet i de forskellige lande. Samtidig lærer de om de metoder, som politiet bruger, og tilretter sig disse, f.eks. ved at bruge deres mobiltelefon mindre og lave mindre kriminalitet i det område, hvor de bor, fordi de ved, at dette vil give politiet ringere mulighed for at opklare kriminaliteten (Intérieur Binnenlandse Zaken, 2010:13). De omrejsende kriminelle udlændinge udgør derfor en relativ høj trussel, fordi de er så dynamiske og ændrer modus i deres tilgang til berigelse. Samtidig er deres primære karakteristika mobilitet, hvor de både flytter sig relativt hurtigt indenfor Danmark og i resten af Europa, hvilket også komplicerer politiets efterforskning af dem.

15.6 VURDERING AF FREMTIDIG UDVIKLING

Der er ikke noget der tyder på, at kriminalitet begået af omrejsende kriminelle bliver mindre. En mere globaliseret verden og mulighederne for at rejse rundt i Europa for alle europæere medfører blandt andet en større mobilitet. Mulighederne for nemmere at rejse rundt i Europa gælder også for kriminelle, som eksempelvis søger til de lande, hvor de får størst muligt udbytte af deres kriminelle handlinger.

Det må formodes, at det nye system med automatisk nummerpladegenkendelse, som forventes indført inden udgangen af 2016, vil spille en betydelig rolle i bekæmpelsen af omrejsende kriminelle. Systemet fungerer ved, at en nummerpladescanner automatisk aflæser nummerplader på køretøjer og giver et alarmsignal, hvis bilen/nummerpladerne eksempelvis er stjålet eller ejeren er eftersøgt. Værktøjet vil derfor blandt andet kunne bruges til at gå mere målrettet efter specifikke biler.

15.7 ANBEFALINGER

- Det anbefales, at Syd- og Sønderjyllands Politi i samarbejde med Rigspolitiet yderligere udvikler de politimæssige metoder, der af Syd- og Sønderjyllands Politi i UKA på vegne af hele dansk politi anvendes i forbindelse med indsatsen over for omrejsende kriminelle.
- Ydermere anbefales det, at det dansk-tyske politisamarbejde i det grænsenære område i fællesskab sætter yderligere fokus på indsatsen over for omrejsende kriminelle.
- Sidst, men ikke mindst, tilrådes det at Syd- og Sønderjyllands Politi i samarbejde med Rigspolitiet opbygger samarbejdsrelationer og indgår i netværk med Europol og politimyndigheder i relevante udvalgte europæiske lande med henblik på at øge vidensniveauet og mulighederne for konkret samarbejde.

16. UDVIKLINGEN I ANTALLET AF SIGTELSE

I kriminalitetsanalysen har der primært været fokus på udviklingen i antallet af straffelovs anmeldelser. Denne udvikling afhænger af, hvilke typer kriminalitet politiet har fået kendskab til via henvendelser fra borgere og myndigheder samt som følge af politiets egne initiativer, såsom kontroller, ransagninger og færdselsindsatser. I dette afsnit undersøges forholdet mellem antallet af straffelovs anmeldelser og rejste sigtelser samt fældende afgørelser, der i højere grad er afhængig af politiets og retssystemets indsats, samarbejde, kvalitet og effektivitet.

Høje anmeldelsestal, som er et udtryk for et højere kriminalitetsniveau, er noget, som vi helst vil undgå, men en høj sigtelsesprocent er umiddelbart positiv. Sigelsesprocenten fortæller nemlig, hvor mange sigtelser der rejses i forhold til registrerede anmeldelser indenfor det pågældende sagsområde opgjort pr. år.

Der kan derfor argumenteres for, at sigtelsesprocenten i en eller anden grad er en indikator for hvor succesfulde politiet er i opklaringsarbejdet. Det er dog vigtigt at holde i mente, at der ikke er en lineær sammenhæng mellem et givent års anmeldelsestal og sigtelsesprocent, idet at gerningspersonen f.eks. i nogle sager først sigtes mere end et år efter, at anmeldelsen er blevet registreret.

Tabel 3 nedenfor viser antallet af straffelovs anmeldelser i hele Danmark og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007 til 2014. Dette efterfølges af antallet af sigtelser i samme periode i tabel 4, hvorefter sigtelsesprocenten fremkommer ved at holde de to tabeller op mod hinanden, hvilket vises i tabel 5.

Tabel 3: Viser antal straffelovsovertrædelser fordelt på hele landet og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hele DK	365.504	393.765	402.633	391.262	389.981	364.368	361.235	337.062
SJYL	27.261	29.020	28.731	28.992	28.121	24.013	23.452	22.936

Tabel 4: Viser antal sigtelser i straffelovssager fordelt på hele landet og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hele DK	96.757	95.814	97.689	106.828	112.419	108.477	106.475	109.649
SJYL	7563	7907	8386	8724	9582	9557	8612	8549

Tabel 5: Viser sigtelsesprocenten i straffelovssager fordelt på hele landet og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hele DK	26,5	24,3	24,3	27,3	28,8	29,8	29,5	32,5
SJYL	27,7	27,2	29,2	30,1	34,1	39,8	36,7	37,3

Ud fra tabel 5 ses det, at sigtelsesprocenten i Syd- og Sønderjylland igennem hele perioden ligger over landsgennemsnittet. En høj sigtelsesprocent kan imidlertid ikke stå alene, idet sagerne reelt først er afsluttede, når der foreligger en afgørelse af den ene eller anden art. Dermed skal en høj sigtelsesprocent helst

følges af en høj afgørelsesprocent. Afgørelsesprocenten opgør antallet af fældende afgørelser²⁴ i forhold til antallet af anmeldelser i samme periode. Sagt på en anden måde; har politikredsen i en periode haft en stigende sigtelsesprocent, skal denne efterfølges af en højere afgørelsesprocent indenfor en overskuelig fremtid. En fældende afgørelse har karakter af en sanktion eller en straf, og der er derfor ikke tale om en fældende afgørelse ved frifindelse, eller hvis sagen bliver henlagt. Groft sagt siger sigtelsesprocenten noget om kvantitet, mens afgørelsesprocenten siger noget om kvaliteten i sagerne. Tabel 6 nedenfor viser udviklingen i afgørelsesprocenter i hele Danmark og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007 til 2014.

Tabel 6: Viser afgørelsesprocenten fordelt på hele landet og Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden 2007-2014. Data fra POLIS.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hele DK	14,71	14,70	15,38	17,48	18,01	19,80	19,44	20,02
SJYL	16,32	15,68	16,86	17,35	19,82	24,50	24,30	21,43

Ud fra tabellen ses det, at Syd- og Sønderjyllands Politi ikke ligger helt så langt over landsgennemsnittet, når det gælder afgørelsesprocenten som med sigtelsesprocenten. Dog ligger afgørelsesprocenten i Syd- og Sønderjyllands politikreds generelt over landsgennemsnittet med undtagelse af år 2010.

²⁴ Se Bilag 3 for oversigt over, hvad fældende afgørelser indeholder.

DEL 2: GERNINGSMANDENS TILHØRSFORHOLD

17. INDLEDNING

Denne del af den strategiske analyse undersøger gerningsmændenes bopæl i forhold til gerningsstedets placering og tager udelukkende udgangspunkt i straffelovsovertrædelser, som er begået i Syd- og Sønderjyllands politikreds i perioden fra 2007 til 2014. Der medtages kun forhold, hvor en gerningsmand er sigtet, og del 3 adskiller sig dermed fra del 2, hvor alle straffelovsovertrædelser er medtaget. Formålet med analysen er, at belyse relationen mellem gerningsstedet og gerningsmandens bopæl på gerningstidspunktet. Begrebet gerningsmand dækker over både mænd og kvinder, som er sigtet for straffelovsovertrædelser.

Analysen tager udgangspunkt i antallet af sigtelser, og en specifik person kan derfor optræde med én eller mange sigtelser/forhold. Eksempelvis kan en enkelt person, som et år sigtes for et stort antal bedragerier være årsag til et væsentligt udsving i statistikken. Ydermere er der større sandsynlighed for, at de "kendte kriminelle ansigter" i lokalområdet bliver sigtet, når de har begået kriminalitet, end når en udefrakommen har begået kriminalitet, da lokalpolitiet ofte har fokus på områdets "kendte kriminelle". Til trods for dette forbehold kan denne analyse give en indikation på, hvor de sigtede bor, og hvor mange sigtelser de genererer. Derfor kan analysen bruges i politikredsen og hos kommunerne, når der eksempelvis arbejdes med præventive indsatser i lokalområderne.

Det er vigtigt at huske, når analysens del 3 studeres, at et fald eller en stigning i sigtelserne i en kommune ikke er et udtryk for om antallet af straffelovsovertrædelser i kommunen stiger eller falder. Dette billede ses alene i del 2. En stigning i sigtelserne et år, kan også være et udtryk for, at opklaringsprocenten stiger, ligesom det modsatte også kan være tilfældet.

Når der i tabellerne står *bopælskommune*, er der tale om den kommune, hvor den sigtede var tilmeldt folkeregistret på sigtelsestidspunktet. Når der står *udlændinge*, er der ikke tale om herboende udlændinge, men alene om udenlandske statsborgere, som ikke har bopæl i Danmark. *Uoplyst* dækker over danske statsborgere, hvor bopælsforholdene ikke fremgår af sagen, eller hvor de bor i udlandet, og *anden kommune* dækker over personer, som er tilmeldt i kommuner uden for Syd- og Sønderjyllands politikreds, i Grønland eller på Færøerne.

I 2013 blev der i Syd- og Sønderjyllands Politi rejst sigtelse for straffelovsovertrædelser 6247 gange, mens antallet i 2014 var steget til 6525. Der er sket en tydelig stigning i antal sigtelser fra 2013 til 2014 i Esbjerg og Aabenraa Kommune, og mindre stigninger i Fanø og Haderslev Kommune. For Sønderborg, Tønder og Varde Kommunes vedkommende er der i samme periode sket et mindre fald i rejste sigtelser fra 2013 til 2014, mens faldet er mere betydeligt i Vejen Kommune.

18. GERNINGSMANDENS BOPÆLSKOMMUNE

I det følgende ses der nærmere på gerningsmandens bopælskommune, hvor hver kommune har fået tildelt sit eget afsnit. Alle afsnit starter med en tabel, som viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i den pågældende kommune, som efterfølgende uddybes med en beskrivende analyse.

18.1 ESBJERG KOMMUNE

Tabel 7: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Esbjerg Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gerningsmændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	1337	1430	1482	1394	1510	1355	1138	1380	71,9
Fanø	2	1	4	14	18	10	4	6	0,4
Haderslev	10	37	12	17	19	11	20	21	1,0
Sønderborg		1	7	12	8	8	7	5	0,3
Tønder	26	18	19	31	22	36	47	22	1,4
Varde	59	49	74	84	93	99	68	48	3,7
Vejen	41	43	27	47	95	41	34	43	2,4
Aabenraa	11	27	6	10	10	25	8	6	0,7
Anden kommune	162	227	198	196	211	247	254	292	11,7
Uoplyst	2	2	8	4	2	4	5	9	0,2
Udlændinge	29	58	104	93	155	171	218	139	6,3
Total	1679	1893	1941	1902	2143	2007	1803	1971	100

For Esbjerg Kommunes vedkommende er der tale om en klar hovedpart af gerningsmændene, som er bopælskommune i egen kommune. Kun Sønderborg Kommune har en større andel af gerningsmænd fra egen kommune i 2014, som det vises senere. Når statistikken for Esbjerg Kommune, over den 8-årige periode, betragtes samlet, ses en stigning på 292 sigtelser fra 2007 til 2014 – svarende til en stigning på 17,4%.

Kun relativt få gerningsmænd kommer fra Esbjergs nabo-kommuner. De fleste kommer fra Varde, 3,7% (574 sigtelser) af gerningsmændene, men antallet af sigtelser af personer fra Varde Kommune har dog været faldende i både 2013 og 2014. Dette tal er noget mindre end det procentvise antal gerningsmænd, som Esbjerg Kommune "sender til" Varde Kommune, hvilket udgør 10,6% (466 sigtelser) af sigtelserne i Varde Kommune. Antallet af sigtelser i Esbjerg Kommune ligger i perioden dog godt tre gange højere end antallet af sigtelser i Varde Kommune. Med den relativt korte afstand på 20 km mellem Varde og Esbjerg, er det naturligt, at mange personer fra Varde Kommune har deres gang i eller relationer til storbyen Esbjerg.

I 2007 blev der rejst 29 sigtelser mod udlændinge. Dette tal var i 2013 mere end syv gange så højt, nemlig 218 sigtelser, og har været støt stigende over perioden, dog med et tydeligt fald i 2014. Der er primært tale om mange udlændinge, som sigtes for et eller få forhold, og kun i fem tilfælde ses en udlænding samme år sigtet for mere end 10 straffelovsovertrædelser. I 2013 blev to udlændinge sigtet for 50 forhold, primært tyveri fra køretøjer, og i 2014 blev en udlænding sigtet for 13 forhold af bedrageri – stjålne dankort. De primære sigtelser i 2014 blandt udlændinge var: butikstyveri (38 sigtelser), bedrageri – stjålne dankort (17 sigtelser) og tyveri fra pengeautomat (14 sigtelser).

Der ses over perioden en tydelig stigning i sigtelser rettet mod personer med bopæl uden for politikredsen, som i 2014 udgjorde 292 sigtelser, og der var primært tale om: databedrageri (77 sigtelser), butikstyveri (36 sigtelser) og bedrageri (27 sigtelser).

18.2 FANØ KOMMUNE

Tabel 8: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Fanø Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gerningsmændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	3	7	5	1	9	6	3	2	20,9
Fanø	7	6	8	5	7	10	7	6	32,6
Haderslev			2						1,2
Sønderborg									
Tønder		2						1	1,7
Varde							1		0,6
Vejen				2					1,2
Aabenraa	1							1	1,2
Anden kommune	8	12	4	5	1	5	3	12	29,1
Uoplyst					2				1,2
Udlændinge	1	1	1		9	5	1		10,5
Total	20	28	20	13	28	26	15	22	100

Fanø Kommune har med sin størrelse, placering og ikke mindst det lille antal straffelovsovertrædelser, som begås på øen, en lidt atypisk statistik. Et datagrundlag baseret på et så lille antal forbrydelser eller opklarede forbrydelser skal benyttes med omtanke, da der ikke kan peges på tendenser.

Andelen af rejste sigtelser mod en person med bopæl på Fanø ligger meget lavt i forhold til de øvrige kommuner i politikredsen, og antallet af sigtelser i alt er relativt konstant henover den 8-årige periode.

Personer med bopæl i Esbjerg Kommune, uden for politikredsen og i udlandet udgør hver for sig en væsentlig andel af de sigtede. Udlændinge kun grundet et højt tal i 2011, hvor syv udlændinge blev sigtet for i alt ni forhold. Fanøs status som ferieø er sikkert en væsentlig årsag til disse tal.

18.3 HADERSLEV KOMMUNE

Tabel 9: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Haderslev Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gerningsmændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	7	18	14	16	31	17	23	14	2,2
Fanø	1								0,0
Haderslev	465	580	542	422	473	582	433	452	63,0
Sønderborg	14	22	23	21	7	13	19	18	2,2
Tønder	15	8	20	24	26	52	35	37	3,5
Varde	1	7	3	4	4	9	5	1	0,5
Vejen	7	19	11	12	32	20	30	17	2,4
Aabenraa	10	27	43	54	21	28	30	50	4,2
Anden kommune	109	83	121	94	100	123	120	65	13,0
Uoplyst	2	3	2	3	1	4	2	5	0,4
Udlændinge	34	39	160	47	39	51	34	138	8,6
Total	665	806	939	697	734	899	731	797	100

I Haderslev Kommune er der en ganske væsentlig andel af de sigtede, som er kommunens egne borgere, og dette antal ligger rimelig konstant gennem hele perioden. Samtidig ligger andelen af sigtede med bopæl

uden for politikredsen ganske højt, hvilket muligvis kan skyldes, at kommunen grænser op til Kolding Kommune og at motorvej E45 går gennem Haderslev Kommune.

Når den 8-årige periode betragtes som helhed ses en stigning fra 665 sigtelser i 2007 til 797 sigtelser i 2014, svarende til en stigning på 19,4%. Antal sigtelser af gerningsmænd fra de forskellige kommuner ligger relativt konstant med undtagelse af kategorien *anden kommune*, der er godt halveret i 2014 i forhold til 2013, samt kategorien *udlændinge*, der er firedoblet i samme periode. Med undtagelse af 2009 og 2014 er antallet af sigtelser rejst mod udlændinge stabilt.

Antallet i 2009 var på 160 og skyldes, at fem unge mænd på 20-23 år fra Litauen blev sigtet for en lang række tyverier fra personbiler. Disse fem personer genererede alene 114 sigtelser. Sigtelserne i 2014 mod udlændinge er fordelt på 48 personer, og fem af disse er sigtet for tilsammen 59 forhold. Der er derfor tale om en stigning, som både skyldes flere gerningsmænd, men også enkelte gerningsmænds høje aktivitetsniveau.

18.4 SØNDERBORG KOMMUNE

Tabel 10: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Sønderborg Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gernings-mændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	6	8	5	10	20	4	25	23	1,3
Fanø									
Haderslev	3	1	9	14	1	6	16	9	0,8
Sønderborg	693	700	779	844	926	745	749	744	79,7
Tønder	6	2	4	9	7	13	14	4	0,8
Varde			1	5	4		1		0,1
Vejen		2	2		3	2	3	3	0,2
Aabenraa	44	29	49	37	42	70	58	59	5,0
Anden kommune	62	68	83	64	87	75	104	86	8,1
Uoplyst	1	4	6	2	5	3	4	3	0,4
Udlændinge	36	27	30	31	39	28	33	61	3,7
Total	851	841	968	1016	1134	946	1007	992	100

Sønderborg Kommune har den største andel af sigtede bosiddende i egen kommune og den laveste andel af sigtede med bopæl i udlandet og uden for politikredsen af alle kommuner i Syd- og Sønderjyllands politikreds. Dette kan bl.a. skyldes kommunens lidt isolerede geografiske placering. Kommunen grænser kun op til Aabenraa Kommune, hvorfra 5% af de sigtede kommer. Personer fra Sønderborg Kommune, som i perioden blev sigtet for en straffelovsovertrædelse i Aabenraa Kommune, udgjorde en næsten tilsvarende andel nemlig 6,8%.

Når den 8-årige periode betragtes som helhed ses en stigning fra 851 sigtelser i 2007 til 992 sigtelser i 2014 svarende til en stigning på 14,2%. Antallet af sigtede i Sønderborg Kommune toppede i 2011 og har derefter haft en faldende tendens frem til 2014. Dette skyldes blandt andet et fald i antallet af sigtelser af Sønderborgs egne borgere mellem 2011 og 2012 samt borgere fra Tønder Kommune plus *andre kommuner*. Antallet af sigtelser mod udlændinge er fordoblet fra 2013 til 2014, men dette skyldes ikke en stigning i

antallet af gerningsmænd, men et højere aktivitetsniveau hos de personer, som blev sigtet i 2014. I 2013 var de 33 sigtelser fordelt på 25 personer, mens de 61 sigtelser i 2014 var fordelt på kun 15 personer.

Statistikken med hensyn til sigtede for Sønderborg Kommune ligger generelt meget stabilt med en tendens til en lille stigning. Når der fra år til år er en stigning eller et fald, ses der i de fleste tilfælde tilsvarende stigning eller fald i sigtelserne rejst mod kommunens egne borgere.

18.5 TØNDER KOMMUNE

Tabel 11: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Tønder Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gernings-mændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	21	39	30	20	22	21	3	25	4,7
Fanø									
Haderslev	27	16	31	19	30	97	23	32	7,1
Sønderborg	7	1	16	14	10	10	22	15	2,4
Tønder	343	267	245	266	326	253	283	188	56,0
Varde	5		7		1	5	3	4	0,6
Vejen	8	9	8	22	23	3	14	6	2,4
Aabenraa	26	47	40	36	19	33	18	22	6,2
Anden kommune	68	47	39	43	81	79	71	105	13,7
Uoplyst	1	2	10	4		1	1		0,5
Udlændinge	26	21	40	10	44	20	30	54	6,3
Total	532	449	466	434	556	522	468	451	100

Set over hele perioden har Tønder Kommune med 56% den laveste andel af sigtelser rettet mod personer med bopæl i egen kommune (Fanø Kommune ikke medregnet).

Antallet af sigtelser i Tønder Kommune ligger relativt stabilt over årene. Andelen af sigtede borgere fra Tønder Kommune ser ud til at have en faldende tendens, hvilket især ses i 2014, hvor kun 188, 41,7% af de sigtede er fra Tønder Kommune. Til trods for at Tønder Kommune har cirka 30 km grænse mod Tyskland, er det kun 6,3% af de sigtede, der har bopæl uden for Danmark. En tilsvarende andel af udenlandske sigtede har Esbjerg Kommune, mens Aabenraa, som dækker en lidt større del af grænsen mod Tyskland, omkring 35 km, har en andel på 14,2%. En del af forklaringen må hentes i, at grænseovergangene i Aabenraa Kommune er langt mere trafikerede end tilfældet er i Tønder Kommune.

En relativ stor andel af de sigtede i Tønder Kommune har, set over hele perioden, bopæl i nabokommunerne Aabenraa og Haderslev. I 2012 ses en tredobling af rejste sigtelser mod personer fra Haderslev Kommune, men denne stigning skyldtes alene, at to mænd på henholdsvis 31 og 32 år hver blev sigtet for 34 indbrud, som de havde begået sammen. Langt den overvejende del af disse var indbrud i fritidshuse.

Antallet af sigtelser mod borgere i andre kommuner er steget med 48% fra 2013 til 2014. Dette skyldes både en stigning i antallet af sigtede og antallet af sigtelser pr. gerningsmand. I 2013 var der 48 sigtede, der gennemsnitligt blev sigtet for 1,5 forhold, mens 55 sigtede blev sigtet for gennemsnitligt 1,9 forhold i 2014. Også antallet af sigtelser mod udlændinge er steget fra 2013 til 2014. Dette skyldes ikke, at der er flere sigtede, men derimod at de personer, der er blevet sigtet, i gennemsnit er sigtet for over dobbelt så mange forhold.

18.6 VARDE KOMMUNE

Tabel 12: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Varde Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gernings-mændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	40	49	51	93	75	58	51	49	10,6
Fanø								1	0,0
Haderslev	3	12	2	4	2	2	4	2	0,7
Sønderborg	2	1	4		1	2	4	1	0,3
Tønder	5	3		1	2	1	5	6	0,5
Varde	275	293	321	313	322	358	347	249	56,3
Vejen	4	5	8	68	16	3	10	6	2,7
Aabenraa		6		1	3	10		3	0,5
Anden kommune	85	80	97	94	119	132	83	102	18,0
Uoplyst		3	2	1		1	1	5	0,3
Udlændinge	27	23	70	49	25	137	40	72	10,1
Total	441	475	555	624	565	704	545	496	100

Varde Kommune har med 56,3% en lav andel af sigtelser rettet mod egne borgere. Til gengæld ligger andelen af sigtelser rettet mod personer med bopæl uden for politikredsen og uden for Danmark ret højt med henholdsvis 18% og 10,1%. Varde Kommune har en ganske stor andel af kommunegrænsen mod Ringkøbing Skjern Kommune og Billund Kommune, hvor en del sigtede kan have deres bopæl. Denne andel ligger relativt stabilt over årene i modsætning til antal sigtelser mod udlændinge, der varierer mere fra år til år.

Endvidere har mange sigtede deres bopæl i nabokommunen Esbjerg, svarende til 466 sigtelser over de otte år eller 10,6% af det samlede antal sigtelser, mens Varde Kommune også sender mange gerningsmænd "den anden vej". Esbjerg Kommune har 574 sigtelser i perioden genereret af personer, som har deres bopæl i Varde Kommune, svarende til 3,7%. Den lave procentdel skyldes, at Esbjerg har tre gange så mange straffelovssigtelser som Varde Kommune.

Bemærkelsesværdigt er det, at der i Varde Kommune i perioden er 120 sigtelser rettet mod personer med bopæl i Vejen Kommune, svarende til en andel på 2,7%. Modsat er der i Vejen Kommune kun foretaget sigtelser i 37 forhold svarende til 0,8 %, rettet mod personer med bopæl i Varde Kommune, men antallet af straffelovssigtelser er næsten det samme i de to kommuner. En afgørende årsag til denne ubalance skyldes, at der i 2010 blev sigtet tre yngre mænd, 18-21 år, med bopæl i Vejen Kommune, for samlet set 53 forhold, heraf 48 sigtelser for indbrud i fritidshuse.

Sigtelserne mod udlændinge er relativt ustabil gennem perioden og ligger bemærkelsesværdigt højt i 2012, hvor der blev rejst sigtelser 137 gange. Det høje tal skyldes ikke, at nogle enkelte personer er sigtet for ganske mange forhold, selvom to personer tilsammen har genereret i alt 24 sigtelser, da der blev sigtet i alt 50 udlændinge i 2012. Af de 137 forhold i 2012 omhandlede 80 sigtelser indbrud i beboelse, heraf 70 indbrud i villa. Stigningen fra 2013 til 2014 skyldes en stigning i antallet af sigtelser pr. sigtede udlænding og ikke en stigning i antallet af sigtede udlændinge.

Når statistikken betragtes over hele perioden, ses en stigende tendens frem til 2012, hvorefter den falder. Stigningen fra 2007 til 2012 skal primært findes hos personer med bopæl i egen kommune, og det er også her årsagen til faldet fra 2013 til 2014 findes.

18.7 VEJEN KOMMUNE

Tabel 13: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Vejen Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gernings-mændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	36	34	30	26	29	27	51	14	5,6
Fanø									
Haderslev	6	20	23	17	21	25	18	30	3,6
Sønderborg	2	1	2	3	4		11	2	0,6
Tønder	4	4	7	4	21	14	5	7	1,5
Varde	11	5	7	1	3	3	5	2	0,8
Vejen	308	319	203	298	323	234	498	347	57,3
Aabenraa	2	3	4	1	4	7	6	8	0,8
Anden kommune	77	102	93	120	126	191	247	87	23,6
Uoplyst		1		1	3	5	4	5	0,4
Udlændinge	9	21	6	12	27	71	22	82	5,7
Total	455	510	375	483	561	577	867	584	100

Vejen Kommune ligger med 57,3% lavt i forhold til sigtelser rettet mod kommunens egne borgere.

En relativ høj andel af de sigtede i Vejen Kommune har bopæl i nabokommunen Esbjerg, som samlet set udgør 247 sigtelser svarende til 5,6%. Sammenlignet er antallet af sigtelser i Esbjerg Kommune rettet mod personer med bopæl i Vejen Kommune på 371 svarende til 2,4%. Esbjerg Kommune har næsten fire gange så mange straffelovssigtelser som Vejen Kommune, hvilket forklarer procentangivelsen.

Antallet af sigtelser rettet mod personer med bopæl uden for politikredsen har en stigende tendens gennem hele perioden, med undtagelse af et markant fald i 2014. Samlet set ligger andelen på 23,6%, hvilket er højest blandt kommunerne (Fanø Kommune ikke medregnet). En forklaring på dette er blandt andet, at den øst-vest-gående motorvej E20 gør det nemt at komme til Vejen Kommune fra eksempelvis Esbjerg eller Kolding. Vejen Kommune har grænser op mod Billund, Vejle og Kolding Kommune, hvor en del af de sigtede må antages at have bopæl. I 2013 blev der rejst 247 sigtelser mod personer fra kommuner uden for Syd- og Sønderjyllands politikreds, hvor en enkelt person (mand på 42 år) blev sigtet for 116 forhold af dokument-falsk og bedrageri.

Andelen af sigtelser rettet mod personer med bopæl uden for Danmark ligger lavt sammenlignet med de øvrige kommuner. Kun Sønderborg Kommune ligger lavere på dette område. I 2014 blev der i Vejen Kommune rejst 82 sigtelser mod udlændinge, hvilket var fire gange så mange som året før, og skyldes både en stigning i antallet af sigtede og i antallet af sigtelser hver gerningsmand genererede. To gerningsmænd blev bl.a. sigtet for 12 forhold hver, som primært omhandlede data bedrageri og tyveri fra varebiler.

Når statistikken over hele perioden betragtes, ses der en stigende tendens af sigtelser år for år fra 2009 og frem, dog med en betydelig stigning i 2013. Denne stigning skyldtes, at seks af kommunens egne borgere tilsammen genererede 168 sigtelser.

18.8 AABENRAA KOMMUNE

Tabel 14: Viser antal sigtelser for overtrædelse af straffeloven i Aabenraa Kommune, i perioden 2007-2014, fordelt på gernings-mændenes bopælskommuner. Kilde: POLSAS.

Bopælskommune	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Samlet i %
Esbjerg	4	4	4	8	14	14	14	17	1,0
Fanø									
Haderslev	22	22	50	33	42	32	23	29	3,2
Sønderborg	43	30	34	38	76	84	44	190	6,8
Tønder	25	40	28	37	46	31	23	27	3,2
Varde	1	3	1	2	2	12	12	3	0,5
Vejen	2	12	1	6	5	7	7		0,5
Aabenraa	571	635	654	648	658	595	472	599	60,9
Anden kommune	53	61	86	77	98	115	108	118	9,0
Uoplyst	7	9	4	11	14	8	3	5	0,8
Udlændinge	99	119	186	129	135	130	105	224	14,2
Total	827	935	1048	989	1090	1028	811	1212	100

Andelen af rejste sigtelser mod personer med bopæl i Aabenraa Kommune ligger på 60,9%, hvilket må siges at være middel sammenlignet med de øvrige kommuner i politikredsen. Samtidig ligger andelen af rejste sigtelser mod personer med bopæl uden for Danmark højest i Aabenraa Kommune med 14,2%. Dette må særligt tilskrives den politimæssige indsats ved grænsen til Tyskland, hvor UKA er placeret ved de meget trafikerede grænseovergange ved Padborg og Kruså. Andelen af sigtede udlændinge er på 18,5% set isoleret for 2014.

Personer med bopæl i en kommune uden for politikredsen har i perioden været støt stigende fra 53 i 2007 til 118 i 2014. I 2014 genererede to personer i alt 35 af de 118 sigtelser.

Der er også i perioden rejst en del sigtelser mod personer med bopæl i Aabenraas tre nabokommuner: Haderslev, Tønder og Sønderborg – i alt 1049 sigtelser svarende til 13,2%. Den største andel kommer fra Sønderborg Kommune med 6,8% sigtelser, hvor borgere fra Tønder Kommune og Haderslev Kommune begge udgør 3,2% af sigtelserne. Til sammenligning er der i Tønder Kommune rejst sigtelser i 241 tilfælde svarende til 6,2 %, hvor den sigtede har bopæl i Aabenraa Kommune. Antallet af straffelovssigtelser er i perioden i Aabenraa Kommune dobbelt så stort, som i Tønder Kommune. Når der ses på tallene med personer fra Sønderborg Kommune, som er blevet sigtet i Aabenraa Kommune, ses en tydelig stigning i 2014, hvor en enkelt borger blev sigtet for 122 forhold.

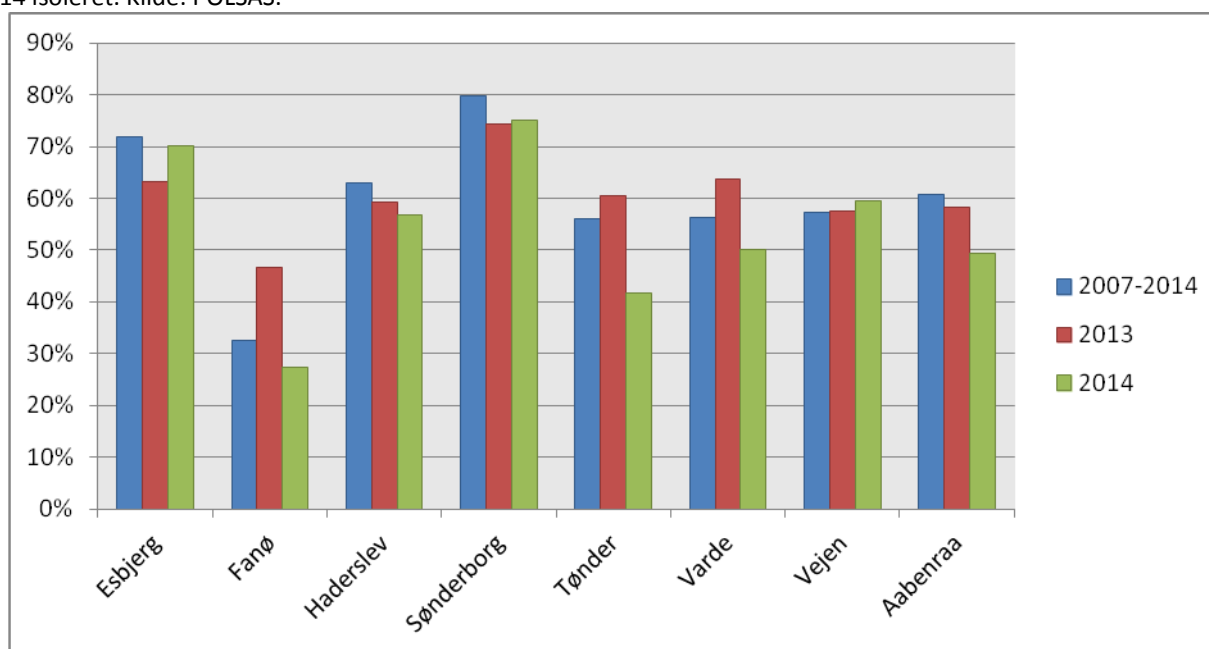
Hen over den 8-årige periode ses antallet af sigtelser at have haft en stigende tendens. Fra 2013 til 2014 skyldes stigningen primært sigtelser rettet mod kommunens egne borgere, udlændinge og som nævnt ovenfor borgere fra Sønderborg Kommune.

19. SAMMENLIGNING AF KOMMUNER

Som beskrevet i de foregående afsnit og illustreret i figur 26 herunder, har Sønderborg Kommune den største andel af sigtelser blandt kommunens egne borgere sammenlignet med de øvrige kommuner i politikredsen.

Figur 26: Viser andelen af sigtelser af straffelovsovertrædelser rettet mod personer med bopæl i egen kommune. Angivelse i procent i forhold til kommunens samlede antal sigtelser. Søjlerne viser den 8-årige periode, samt 2013 og 2014 isoleret. Kilde: POLSAS.

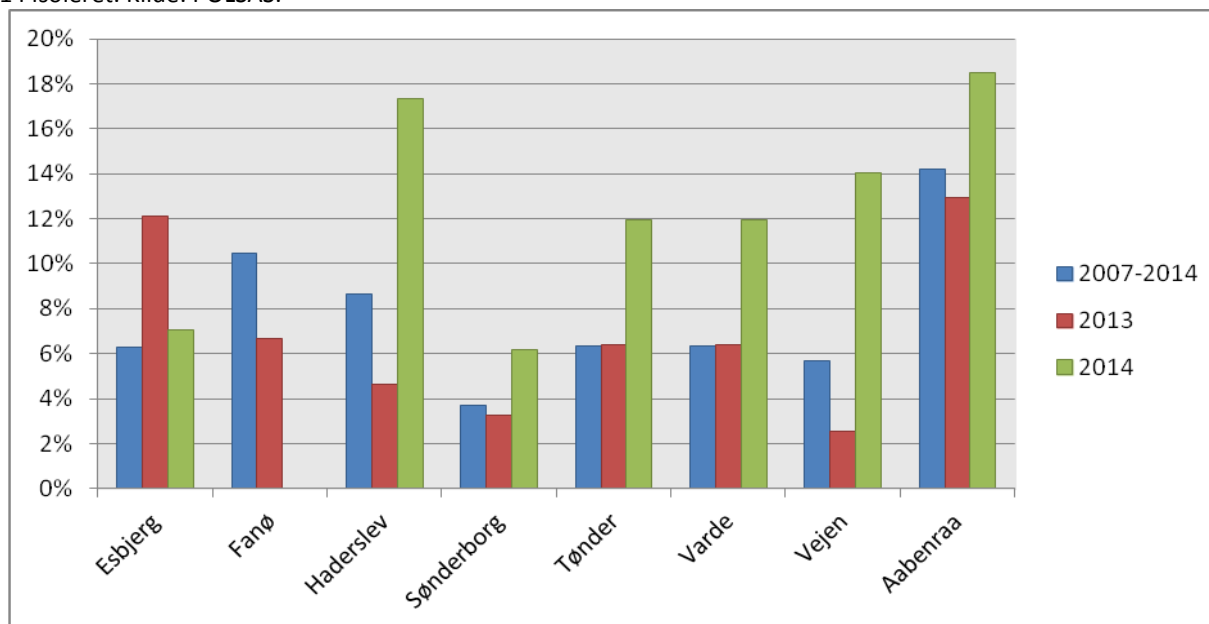

Andelen af sigtelser mod kommunes egne borgere er faldet i syv af kredsens otte kommuner i 2014 sammenlignet med gennemsnittet for alle år. Det er kun i Vejen Kommune, at det er steget en smule. I 2014 ligger fem af kommunerne under niveauet fra 2013, hvilket kan være et udtryk for en stigning i andelen af sigtelser af borgere med bopæl uden for kommunen i 2014. Dette er også vist gentagende gange i ovenstående, hvor det gennemsnitlige antal sigtelser pr. sigtede er steget mod personer, der ikke bor i de kommuner, hvor kriminaliteten er lavet.

Nedenstående figur viser andelen af sigtelser rettet mod personer med bopæl uden for Danmark.

Figur 27: Viser andelen af sigtelser af straffelovsovertrædelser rettet mod personer med bopæl uden for Danmark. Angivelse i procent i forhold til kommunens samlede antal sigtelser. Søjlerne viser den 8-årige periode, samt 2013 og 2014 isoleret. Kilde: POLSAS.

I figuren ses det, at der i alle kommuner, med undtagelse af Esbjerg og Fanø Kommune, er en stigning i antallet af sigtelser rettet mod personer med bopæl udenfor Danmark fra 2013 til 2014. Ydermere er stigningen i 2014 i samme seks kommuner højere end gennemsnittet for hele perioden.

Aabenraa Kommune har set over hele perioden den største andel af sigtelser blandt personer med bopæl uden for Danmark sammenlignet med de øvrige kommuner i politikredsen. Som nævnt tidligere, dækker Aabenraa Kommune cirka 35 km grænse mod Tyskland, og denne store andel udlændinge må derfor tilskrives landegrænsen samt UKA i Padborg.

Opsummerende kan det siges, at udviklingen på tværs af kommunerne har været rimelig ensartet. Til trods for at andelen af sigtelser mod kommunernes egne borgere er faldet, er denne andel stadig høj. Der er til gengæld sket en stigning i andelen af sigtelser mod personer, som har bopæl udenfor den pågældende kommune. Det er dog for tidligt at tale om tendenser, da tallene i nogen grad skyldes relativt få personer, der er sigtet for mange forhold.

Antallet af sigtelser i politikredsen er steget med 278 fra 2013 til 2014, hvilket sker på trods af, at antallet af sigtede personer er faldet en smule i samme periode. Antallet af sigtelser pr. sigtede er steget fra 2,11 i 2013 til 2,29 i 2014. Særligt er der sket en udvikling i antallet af sigtelser, der er tilknyttet de mest aktive sigtede – i 2013 er de 37 mest aktive personer sigtet for tilsammen 1000 forhold, imens 1000 forhold i 2014 kun er fordelt på 23 personer. En stor del af disse sager omhandler økonomisk kriminalitet²⁵.

²⁵ Gerningskoderne: 76111, 76141, 76149, 76151 og 76211.

LITTERATURLISTE

- Andersen, J., Hede, A. & Goul Andersen, J. (2013). *Tryghedsmåling 2013 – Danskernes hverdagsproblemer*. København: Trygfonden
- Balvig, F. & Kyvsgaard, B. (2009). *Man anmelder da vold? En analyse af ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden for vold*. Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolicehøveden.
- Boquiron, R. (2014). *Android Trojan Condone App Piracy*. Trend Micro. Link: <http://www.trendmicro.com/vinfo/us/threat-encyclopedia/web-attack/88/android-trojan-condones-app-piracy> (Hentet d. 29/3 2015).
- Council of the European Union (2010). *Council conclusions on the fight against crimes committed by mobile (itinerant) criminal groups*. Bruxelles. Link: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/118169.pdf (Hentet d. 18/5 2015).
- COWI (2014). *Evaluering af handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel*. København: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.
- Danmarks Statistik (2013). *It-anvendelsen i befolkningen 2013*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2014). *It-anvendelsen i befolkningen 2014*. København: Danmarks Statistik.
- Danmark Statistik (2015). Statistikbanken, ARE207. Link: <http://statistikbanken.dk/statbank5a/default.asp?w=1920> (Hentet d. 23/1 2015).
- Dansk Flygtninge Hjælp [DFH] (2015). *Internationale konventioner*. Link: <http://flygtninge.dk/viden-fakta/flygtninge-i-verden/internationale-konventioner/> (Hentet d. 24/3 2015).
- DREAM (2014). *Langsigtet økonomisk fremskrivning 2014*. Link: http://www.dreammodel.dk/pdf/Langsigtet_fremskrivning_2014.pdf (Hentet d. 22/4 2015).
- Ejsing, A.-K. (2012). *Kriminalitet og tryghed*. Hellerup: Forsikring & Pension.
- Finansministeriet (2014). *Aftaler om finansloven for 2015*. København: Finansministeriet.
- Forsikring & Pension (2014). *Tyveristatistik – antal tyveriskader (3. kvartal)*. Link: http://www.forsikringogpension.dk/presse/Statistik_og_Analyse/statistik/forsikring/antalskader/Documents/Tyveristatistik_kvartalsvis_antal.pdf (Hentet d. 17/3 2015).
- GSMA (2014) *The Mobile Economy 2014*. Link: http://www.gsamobileeconomy.com/GSMA_ME_Report_2014_R2_WEB.pdf
- Heber, A. (2007). *Var rädd om dig! Rädsla för brott enligt forskning, intervju personer och dagspress*. Stockholm: Stockholms Universitet.

Heltberg, T. (2012). *Hotspot – et eksempel på vidensbaseret politiarbejde*. København: Rigspolitiet, Videnscentret.

Helweg-Larsen, K. & Frederiksen, M. L. (2008). *Vold mod mænd i Danmark – omfang og karakter – 2008*. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet & Minister for Ligestilling.

Helweg-Larsen, K., Kruse, M., Sørensen, J. & Brønnum-Hansen, H. (2010). *Voldens pris - samfundsmæssige omkostninger ved vold mod kvinder*. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet & Rockwool Fondens Forskningsenhed.

Hestehave, N. (2013). *Proaktiv kriminalitetsbekæmpelse for politifolk*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Holmberg, L. (2001). *Kriminologi – en introduktion*. København: Rigspolitechefens Trykkeri.

IBT (2015). *Pirate Bay relaunch will expose users to 'serious security risks'*. International Business Times, Link: <http://www.ibtimes.co.uk/pirate-bay-relaunch-will-expose-users-serious-security-risks-1485961> (Hentet d. 29/4 2015).

Intérieur Binnenlandse Zaken (2010). *Tackling of Itinerant Criminal Groups – new challenges*. Bruxelles. Link: http://eucpn.org/sites/default/files/content/download/files/16_report_-_itinerant_criminal_groups.pdf (Hentet d. 18/5 2015).

Interpol (2014) *INTERPOL-coordinated operation strikes back at 'sextortion' networks*. Link: <http://www.interpol.int/News-and-media/News/2014/N2014-075> (Hentet d. 18/5 2015).

Jahnsen, S. Ø. (2014). *Menneskehandel og tvangsarbeid. En forstudie om gråsoneproblematikk inndenfor innsatsområdet arbeidsmarkeds kriminalitet*. Oslo: Politihøgskolen.

Justitsministeriet (2013). *Politiet strammer grebet om omrejsende kriminelle*. København. Link: <http://www.justitsministeriet.dk/nyt-og-presse/pressemeddelelser/2013/politiet-strammer-grebet-om-omrejsende-kriminelle-0> (Hentet d. 18/5 2015).

Justitsministeriet (2015) *Udviklingen i børne- og ungdomskriminalitet 2001-2014. Med separate opgørelser for kommuner og politikredse*. Justitsministeriets Forskningskontor.

Kaspersky & Interpol (2014). *Mobile Cyber-threats: a joint study by Kaspersky Lab & INTERPOL*. Link: <http://securelist.com/analysis/publications/66978/mobile-cyber-threats-a-joint-study-by-kaspersky-lab-and-interpol/>

Kongstad, A. og Kruize, P. (2011). *Når det kommer tæt på: Effekter af hjemmerøveri på lokalsamfunds beboere i forhold til tryghed, sikring og adfærd*. København: Justitsministeriet & Det Kriminalpræventive Råd.

Krebs on Security (2015). *The Great Bank Heist, or death by a thousand cuts?* Link: <http://krebsonsecurity.com/2015/02/the-great-bank-heist-or-death-by-1000-cuts/> (Hentet d. 22/4 2015).

Kruize, P. (2013). *Kriminalitet i en digitaliseret verden*. København: Københavns Universitet.

- Laursen, B. & Juel, K. (2014). *Vold i Danmark – Belyst ud fra voldsorfres kontakt til sygehuse*. København: Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet.
- Lerche, A. (2013). *Danmark har suveræn indbrudsrekord i Norden*. København: Det Kriminalpræventive Råd. Link: http://www.dkr.dk/sites/default/files/Analyse_DK%20har%20indbrudsrekord%20i%20Norden.pdf (Hentet d. 18/3 2015).
- Mannov, J. (2013). "Forebyggelse af kriminalitet" i Jacobsen, M. H. & Sørensen, A-S. (red). *Kriminologi – en introduktion*. 1. udgave, Hans Reitzels Forlag. pp. 275-289.
- Martinussen, M.-B. E., Balvig, F., Laursen, B. Madsen, K. S. & Sidenius, K. (2009). *Voldtægt der anmeldes. Del II: Falsk anmeldelse af voldtægt*. Glostrup: Det Kriminalpræventive Råd.
- Madsen, B., Jacobsen, S. & Jensen, S. (2011). *Socialt Bedrageri – Et Litteraturstudie*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter For Velfærd.
- Nielsen, J. (2008). *Events i den danske oplevelsesøkonomi – den kollektive brusen*. København: Imagine.
- Nielsen, M. P. H. (2012). *Tværasektorielt kriminalitetsforebyggende samarbejde i særligt udsatte boligområder*. København: Rigspolitiet, Videnscentret.
- Nielsen, A. Ø. og Stephansen, C. G. (2014). *Indbrud i Danmark og vores nabolande*. Hellerup: Forsikring & Pension.
- NIRAS (2014). *20 Tyve – En undersøgelse af indbrudstyves motiver og adfærd*. København: Det Kriminalpræventive Råd & Trygfonden.
- NOCTA (2011). "Trafficking in Human Beings in the Nordic Countries" I *NOCTA Situation Report*.
- Ottosen, M. H., Andersen, D., Dahl, K. M., Hansen, A. T., Lausten, M. & Østergaard, S. V. (2014). *Børn og unge i Danmark – Velfærd og trivsel 2014*. København: Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI).
- Pedersen, A-J. B., Kyvsgaard, B. & Balvig, F. (2014). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet – Offerundersøgelserne 2005-2013 med særligt afsnit om køn og vold*. Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.
- Peters, M. (2011). "Nye vækstlande surfer på 2. bølge" i *Eksportfokus nr. 1 2011*. København: Udenrigsministeriet, Eksportrådet. Link: http://www.netpublikationer.dk/um/10957/pdf/eksportfokus_nr1_2011.pdf (Hentet d. 22/4 2015).
- Rathjen, B. (2015). *Shoulder surfing Syd- og Sønderjyllands Politi 2014 – Tricktyveri ved pinkodeafkluring*. Efterretnings- og analyseenheden, Syd- og Sønderjyllands Politi.
- Red Barnet (2011). *Når voksne krænker – om seksuelle overgreb på børn og unge*. København: Red Barnet.

Region Hovedstaden (2012). *Vi Gi'r Nordeuropa Et Nyt Gear – Regional Udviklingsplan 2012*. Link: <http://www.moviatrafik.dk/omos/bagomos/bestyrelse/protokoller2012/100512/Documents/12.2KlimaogTrafik.pdf>

Rådet for Socialt Udsatte (2014). *Årsrapport 2014*. Link: http://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/5/65/1408102456/udsatte-arsrapport_2014_39-webudgave.pdf (Hentet d. 4/5 2015).

Sorensen, D. W. M. (2005). *The Journey to Danish Residential Burglary: Distributions and Correlates Of Crime Trips Made by Convicted Danish Offenders*. København: Justitsministeriet.

Sorensen, D. W. M. (2011). *Rounding Up Suspects in the Rise of Danish Burglary. A Statistical Analysis of the 2008/09 Increase in Residential Break-ins*.

Stub, M. P. (2013). *Voldsanalyse 2013*. EAE: Syd- og Sønderjyllands Politi.

Sundhedsstyrelsen (2014) *Narkotikasituationen i Danmark 2014*. København: Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsen (2014a) *Unge mænd drikker mindre alkohol*. Link: <https://sundhedsstyrelsen.dk/da/nyheder/2014/unge-maend-drikker-mindre-alkohol> (Hentet d. 4/5 2015).

Sætre, M. (2007). *Analyser av kriminalitet. En innføring i data og metoder i samfundsvitenskapelige og strategiske kriminalitetsanalyser*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sørensen, L. J. (2005). *Smertegrænsen – Traumer, tilknytning og psykisk sygdom*. København: Dansk Psykologisk Forlag.

Sørensen, A-S (2013). "Kriminalitet i tal" i Jacobsen, M. H. & Sørensen, A-S. (red). *Kriminologi – en introduktion*. 1. udgave, Hans Reitzels Forlag. pp. 23-40.

The Economist (2013). *The curious case of the fall in crime*. Link: <http://www.economist.com/news/leaders/21582004-crime-plunging-rich-world-keep-it-down-governments-should-focus-prevention-not> (Hentet d. 17/3 2015).

The Register (2012). *Microsoft: Pirates at high risk of malware infection*. Link: http://www.theregister.co.uk/2012/10/10/ms_security_intel_report_v13/ (Hentet d. 29/3 2015).

Transportministeriet (2014). *En grøn transportpolitik – Afrapportering af de strategiske analyser*. København: Transportministeriet.

Trend Micro (2012). *Evolved Threats in the "Post-PC" World*. TrendLabs.

Trend Micro (2014). *The Invisible becomes Visible, Trend Micro Security Predictions for 2015 and Beyond*. TrendLabs.

Udvalg om psykiatri (2013). *En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser – Rapport fra regeringens udvalg om psykiatri*. Link:

<http://www.bedrepsykiatri.dk/media/11261/Hovedrapport.pdf> (Hentet d. 4/5 2015).

Vallentin, J. & Raun, K. G. (2010). *Kvinder bærer våben om natten*. Berlingske, 23. juli 2010. Link:

<http://www.b.dk/danmark/kvinder-baerer-vaaben-om-natten> (Hentet d. 23/3 2015).

Werlauff, E. (2000). "Den økonomiske kriminalitets ofre" i Nielsen, B. G. *Kriminalitetens ofre og straffesystemet*. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Wæver, C. T. (2011). *Jeg nægter at blive offer! Viktimologi for folket*. København: Books on Demand GmbH.

Zappa, F. (2014). *Cybercrime: Risks for Economy and Enterprises at the EU and Italian Level*. UNICRI

BILAG 1: OVERSIGT OVER JOURNALKODER, DER INDGÅR I DE ENKELTE KRIMINALITETSOMRÅDER

Tyveri:

Tyveri fra borger:

75619 - Tyveri i øvrigt
75581 - Tyveri fra campingplads
75582 - Tyveri fra garderobe
75587 - Tyveri fra svømmehal/idrætsanlæg/ omklædningsrum
75589 - Tyveri fra hospitaler/plejehjem
75621 - Tyveri af våben
75599 - Tyveri fra andre steder
75606 - Tyveri af nummerplader
75607 - Tyveri fra lomme/taske/bagage
75608 - Tyveri af taske/bagage
75609 - Tyveri i tog/skib/fly/bus
75611 - Tyveri i lufthavne
75613 - Tyveri på banegårde
75701 - Ulovlig omgang med hittegods
75616 - Tyveri i forbindelse med vold
75574 - Tyveri, tricktyveri på gadeplan
75612 - Tyveri i forbindelse med prostitution

Tyveri fra køretøj mm.:

75514 - Tyveri fra knallert
75515 - Tyveri fra cykel
75516 - Tyveri fra både
75511 - Tyveri fra personbil
75512 - Tyveri fra lastbil/varebil
75513 - Tyveri fra motorcykel/scooter
75519 - Tyveri fra andet køretøj

Tyveri fra beboelse mm.:

75584 - Tyveri fra lejlighed/værelse/etageejendom
75585 - Tyveri fra villa/landejendom
75586 - Tyveri fra kælder og lignende
75590 - Tyveri fra fritidshus
75598 - Tyveri fra garage/udhus
75580 - Tyveri, tricktyveri i beboelse

Butikstyveri:

75560 - Butikstyveri fra andre forretninger

75561 - Butikstyveri beklædning/skind/fodtøj
75562 - Butikstyveri kiosk/cigar-/vinhandel
75563 - Butikstyveri købmand/supermarked/mejeri
75564 - Butikstyveri radio/fotoforretning
75565 - Butikstyveri urmager/guldsmed
75566 - Butikstyveri møntvaskeri
75567 - Tyveri fra udstilling
75569 - Tyveri fra andre butikker
75570 - Butikstyveri, tricktyveri

Tyveri fra erhverv:

75531 - Tyveri fra automat i møntvaskeri etc.
75534 - Tyveri fra vareautomat
75535 - Tyveri fra telefonautomat
75536 - Tyveri fra parkometerautomat
75537 - Tyveri fra spilleautomat
75553 - Tyveri fra kasseapparat
75571 - Rudeknusningstyveri fra radio-/fotoforretning
75572 - Rudeknusningstyveri fra urmager/guldsmed
75579 - Rudeknusningstyveri i øvrigt
75592 - Tyveri fra kontor
75594 - Tyveri fra byggeplads
75595 - Tyveri fra døgnboks
75596 - Tyveri fra kaserne (våben/ammunition)
75597 - Tyveri fra pengeautomat
75601 - Tyveri af afgrøder
75603 - Tyveri af el/gas
75605 - Tyveri af husdyr
75615 - Tyveri i plads
75623 - Tyveri af metaller (skrot/afklip/afbrænding)
75533 - Tyveri fra frimærkeautomat

Tyveri af brændstof:

75532 - Tyveri fra benzinautomat
75602 - Tyveri af benzin/olie

Tyveri øvrigt:

75411 - Tyveri af registreret køretøj
75441 - Tyveri af uregistreret køretøj
75442 - Tyveri af skib/båd/fly
75551 - Tyveri fra cafeteria/restauration

75552 - Tyveri fra hotel/motel
75583 - Tyveri fra skole/fritidshjem og lignende
75588 - Tyveri fra udhængsskab
75591 - Tyveri fra institution
75593 - Tyveri fra kaserne
75614 - Tyveri af narkotika
75421 - Tyveri af knallert
75431 - Tyveri af cykel
75432 - Tyveri af barnevogn/klapvogn
75568 - Tyveri fra møntvaskeri
75604 - Tyveri af forsendelse
75622 - Tyveri af fiskeredskaber/garn og lignende

Indbrud:

Indbrud i beboelse:

75211 - Indbrud i villa og lignende
75217 - Indbrud i landejendom
75212 - Indbrud i lejlighed
75213 - Indbrud i værelse

Indbrud i privat i øvrigt:

75215 - Indbrud i nybygning/prøvehus
75216 - Indbrud i skib/båd (lystbåde)
75311 - Indbrud i fritidshus
75312 - Indbrud i garage/udhus
75313 - Indbrud i kælder-/lofts-/pulterrum
75314 - Indbrud i campingvogn
75315 - Indbrud i kolonihavehus

Indbrud i offentlige institutioner:

75111 - Indbrud i biblioteker
75112 - Indbrud i børnehave/vuggestue/fritidshjem
75113 - Indbrud i skole
75114 - Indbrud i kirke/museum
75115 - Indbrud i kommunekontor/sygesikringskontor
75116 - Indbrud i posthus/postkontor
75117 - Indbrud i svømmehal/idrætsanlæg og lignende
75118 - Indbrud i institution/plejehjem
75119 - Indbrud i offentligt kontor/bygning i øvrigt
75120 - Indbrud i kaserne (våben/ammunition)
75182 - Indbrud i hospital

Indbrud i erhverv:

75184 - Indbrud i øvrigt
75331 - Indbrud i arbejdsskur/kontorvogn og lignende.

75332 - Indbrud i isbod/pølsebod
75131 - Indbrud i bankiers/vekselerer og lignende
75132 - Indbrud i biograf/teater
75133 - Indbrud i campingplads/vandrehjem
75134 - Indbrud i tankstation/autohandler
75135 - Indbrud i privat institution
75136 - Indbrud i beboerklub
75139 - Indbrud i privat kontor i øvrigt
75140 - Indbrud i selskabslokaler
75141 - Indbrud i pengeinstitut
75150 - Indbrud i sportsforretning
75151 - Indbrud i beklædnings- skind-/ fodtøjsforretning
75152 - Indbrud i kiosk/cigar- og vinhandel
75153 - Indbrud i købmand/supermarked/mejeri
75154 - Indbrud i radio-/fotoforretning
75155 - Indbrud i urmager/guldsmed
75156 - Indbrud i cafeteria/restaurant
75157 - Indbrud i hotel/motel
75158 - Indbrud i EDB-forretning
75159 - Indbrud i optikerforretning
75169 - Indbrud i forretning i øvrigt
75170 - Indbrud i våbenlager/-fabrik/-forretning
75171 - Indbrud i fabrik
75172 - Indbrud i lager og lignende
75173 - Indbrud i værksted
75174 - Indbrud i tømmerhandel/byggemarked
75175 - Indbrud i EDB-virksomhed
75179 - Indbrud i virksomhed i øvrigt
75181 - Indbrud i apotek
75183 - Indbrud i lægekonsultation og lignende
75214 - Indbrud i skib/båd (fast bemandede)

Økonomisk kriminalitet:

70711 - Pengefalsk
70721 - Udgivelse af falske penge
70731 - Udgivelse af formodet falske penge
70741 - Udgivelse af pengelignende genstande
70745 - Pengefalsk, elektronisk
70751 - Ulovlig udfærdigelse af betalingsmiddel
70811 - Dokumentfalsk
70812 - Dokumentfalsk ved anvendelse af check
70813 - Dokumentfalsk ved anvendelse af dankort
70814 - Dokumentfalsk v. anven. af øvrige kontokort
70815 - Dokumentfalsk ved anvendelse af eurochecks
70821 - Dokumentsvig

70831 - Personelt falsk/misbrug af ægte dokument
70841 - Intellektuelt falsk
70851 - Falsk stempel/mærke m.v.
70861 - Falsk stempelmærke/frimærke m.v.
70871 - Dokumentundertrykkelse
70881 - Falsk skelsten m.v.
76111 - Underslæb/tilegnelse af ting
76112 - Fragåelsesunderslæb
76113 - Underslæb/forbrug af penge
76114 - Underslæb med hensyn til våben/ammunition
76115 - Underslæb - anvendelse af EDB-materiel
76141 - Bedrageri
76142 - Bedrageri checks, overtræk egen konto
76143 - Bedrageri - stjålne checks
76145 - Bedrageri dankort, overtræk egen konto
76146 - Bedrageri øvrige kontokort, egen konto
76147 - Bedrageri øvrige kontokort, stjålne
76148 - (U) Bedrageri, arbejdsløshedskasse
76149 - Bedrageri, stjålne dankort
76151 - Databedrageri
76171 - Mandatsvig
76172 - Mandatsvig checks
76173 - Mandatsvig dankort
76181 - Mandatsvig, anvendelse af EDB-materiel
76211 - Afpresning
76221 - Åger
76231 - Skyldnersvig
76401 - Grov skattesvig
76402 - Momssvig/grov
76403 - Svig med EU-midler
76404 - Socialbedrageri
76405 - Bedrageri, arbejdsløshedskasse
77621 - Svig, der ikke er bedrageri
77622 - Svig, der ikke er bedrageri (skærpende omstændigheder)
77625 - Uagtsomt svig (ikke bedrageri)
77631 - Urigtig oplysning om et firmas økonomi
77641 - Svigagtig opnåelse af kredit
77643 - Ulovligt forbrug af forudbetalt vederlag
77651 - Returkommission
77656 - Markedsføringsloven, skærpende omstændigheder
77658 - Piratkopiering, særligt skærpende omstændigheder
77660 - Insiderhandel/kursmanipulation, skærpende omstændigheder

77661 - Ulovlig forværrelse af formuestilling
77685 - Betalingsmiddel/-kort, uberettiget anvendelse, videregivelse
77686 - Kode til informationssystem, uberettiget anskaffelse/videregivelse
77691 - Uorden i forretningsbøger
77697 - Ulovlig stemmeafgivning vedrørende økonomi
84360 - Lov om hvidvaskning af penge
85110 - Kildeskatteloven
85130 - Skattekontrolloven
85150 - Lov om almindelig omsætningsafgift
85160 - Kontrol med ædle metaller
85170 - Afgiftslove for drikkevarer, tobak, benzin
85190 - Registreringsafgiftsloven
85210 - Vægtafgiftsloven
85220 - Lov om afgift af spillekasinoer
85230 - Stempelafgiftsloven
85250 - Toldloven
85260 - EF's markedsforordninger
85270 - Pris- og avancelovgivningen
85990 - Andre skatte- og afgiftslove mv.
91110 - Aktieselskabsloven
91130 - Anpartsselskabsloven
91150 - Fimaloven
91155 - Erhvervsregisteret
91230 - Erhvervsfremmeloven
91250 - Konkurrenceloven
91260 - Lov om kapitaltilførsel
91270 - Valutalovgivningen
91280 - Bank- og sparekasselov
91990 - Andre love vedrørende selskabs- og fimalovgivning
91170 - Bogføringsloven
91190 - Markedsføringsloven
91210 - Råstofloven

Undersøgelsessager:

83966 - Økonomisk kriminalitet, undersøgelse
83989 - Hvidvaskning, undersøgelse

Vold:

70300 - Vold eller trussel om vold mod polititjenestemand
70301 - Trusler om vold m.v. mod overordnet polititjenestemand

70303 - Lægge hindring i vej. f. udfør (polititjenestemand)
70311 - Vold og lign. mod nogen i offentlig tjeneste mv.
70312 - Trusler om vold mv. mod offentlig myndighed
70313 - Hindring af offentlig myndighed
70314 - Lægge hindring i vej for udfør. af off. myndighed., skærpende omstændighed
70316 - Vold mod politi mv. ved opløb/opstand
70318 - Fornærmelig tiltale mod polititjenestemand
70323 - Vold og lignende m. vidner og deres nærmeste
73241 - Vold
73251 - Kvalificeret vold
73252 - Vold m. skade på legeme eller helbred
73253 - Vold ved kvindelig omskæring
73261 - Kvalificeret vold m. grov skade
73262 - Kvalificeret vold m. døden til følge

Sædelighed:

Undersøgelsessager:

83961 - Sædelighed, undersøgelse
83962 - Børneporno, undersøgelse
83967 - Prostitution, undersøgelse

Blufærdighedskrænkelser:

61645 - Blufærdighedskrænkelser - hændelse uden sag
72371 - Blufærdighedskrænkelser v/beføling
72372 - Blufærdighedskrænkelser v/blotteri
72373 - Blufærdighedskrænkelser v/beluring
72374 - Blufærdighedskrænkelser v/verbal uanstændighed o.l.
72375 - Blufærdighedskrænkelser v/anden uanstændighed
72282 - (U) ²⁶Blufærdighedskrænkelser v/beføling
72283 - (U) Blufærdighedskrænkelser v/blotteri
72284 - (U) Blufærdighedskrænkelser v/beluring
72285 - (U) Blufærdighedskrænkelser v/verbal uterlighed og lignende
72286 - (U) Blufærdighedskrænkelser v/anden uterlighed
72287 - (U) Blufærdighedskrænkelser i øvrigt

²⁶ (U) Betyder, at gerningskoden er udgået

Pædofili:

72304 - Voldtægt ved samleje m. barn u. 12 år
72319 - Samleje m. barn u. 15 år
72321 - Samleje m. plejebarn/stedbarn m.v.
72334 - Andet seksuelt forhold m. barn u. 12 år
72339 - Andet seksuelt forhold m. barn u. 15 år
72340 - Andet seksuelt forhold m. pleje-/stedbarn
72361 - Uagtsom seksualforbrydelse m. barn u. 15 år
72386 - Børnepornografi
72387 - Børnepornografi, besiddelse af/bekendt med
72231 - (U) Samleje med barn u. 15 år
72232 - (U) Samleje med barn u. 12 år/skærpende omstændigheder
72233 - (U) Samleje med plejebarn/stedbarn mv.
72242 - (U) Anden kønslig omgang m. barn u. 15 år
72243 - (U) Anden kønslig omgang m. barn u. 12 år
72244 - (U) Anden kønslig omgang m. pleje-/stedbarn
72251 - (U) Homoseksualitet m. barn u. 15 år
72252 - (U) Homoseksualitet m. barn u. 12 år
72258 - (U) Homoseksualitet ved vold m. barn u. 12 år
72295 - (U) Pornografi
72296 - (U) Børnepornografi
72299 - (U) Børnepornografi - besiddelse af/bekendt med

Voldtægt:

72301 - Voldtægt ved anvendelse af vold eller trussel om vold
72302 - Voldtægt ved ulovlig tvang
72303 - Voldtægt ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
72331 - Andet seksuelt forhold v. vold eller trussel om vold
72332 - Andet seksuelt forhold ved ulovlig tvang
72211 - (U) Voldtægt
72215 - (U) Samleje med ulovlig tvang
72235 - (U) Anden kønslig omgang ved vold
72236 - (U) Anden kønslig omgang ved ulovlig tvang

Øvrigt:

72121 - Blodskam, børn u. 15 år
72122 - Blodskam i øvrigt
72123 - Blodskam mellem søskende, børn u. 15 år
72128 - Blodskam, andet seksuelt forhold (børn u. 15 år)
72125 - (Udgået) Blodskam, anden kønslig omgang, børn u. 15 år

72126 - (Udgået) Blodskam, anden kønslig omgang mellem søskende
72127 - (Udgået) Blodskam i øvrigt, anden kønslig omgang
72124 - Blodskam i øvrigt, mellem søskende
72129 - Blodskam, andet seksuelt forhold mellem søskende
72130 - Blodskam i øvrigt, andet seksuelt forhold
72311 - Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet
72313 - Samleje med institutionsanbragt/ frihedsberøvet
72317 - Tilsnigelse til samleje
72333 - Andet seksuelt forhold ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
72335 - Andet seksuelt forhold v/udnyttelse psykisk abnormitet
72221 - (U) Samleje ved udnyttelse af psykisk abnormitet
72222 - (U) Samleje ved udnyttelse af hjælpeløs tilstand
72225 - (U) Samleje med institutionsanbragt
72227 - (U) Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold
72229 - (U) Tilsnigelse til samleje
72234 - (U) Samleje ved forførelse
72237 - (U) Anden kønslig omgang ved udnyttelse psykisk abnormitet
72238 - (U) Anden kønslig omgang med institutionsanbragt
72241 - (U) Anden kønslig omgang ved tilsnigelse
72245 - (U) Anden kønslig omgang ved forførelse
72315 - Samleje ved misbrug af afhængighedsforhold
72322 - Samleje ved forførelse
72336 - Andet seksuelt forhold med institutionsanbragt/frihedsberøvet
72337 - Andet seksuelt forhold v/misbrug afhængighedsforhold
72338 - Andet seksuelt forhold v/tilsnigelse
72341 - Andet seksuelt forhold v/forførelse
72239 - (U) Anden kønslig omgang v/misbrug afhængighedsforhold
72324 - Medvirken til prostitution (samleje) - person u. 18 år
72325 - Samleje m. prostitueret u. 18 år - kunde
72378 - Rufferi
72379 - Fremmelse af prostitution

72380 - Udlejning af værelse til prostitution
72382 - Svigagtig eller anden utilbørlig fremmelse af prostitution
72342 - Medvirken til andet seksuelt forhold ifm. prostitution af person u. 18 år
72343 - Andet seksuelt forhold end samleje m. prostitueret u. 18 år - kunde
72230 - (U) Samleje med prostitueret u. 18 år, - kunde
72271 - (U) Rufferi
72275 - (U) Fremmelse af utugt
72351 - Pornografisk foto/filmoptagelse af person u. 18 år
72280 - (U) Utugtig foto/filmoptagelse af person u. 18 år
72392 - Overtrædelse af forbud efter strfl.s § 236
72362 - Uagtsom seksualforbrydelse i øvrigt
72385 - Pornografi, salg til person under 16 år
72353 - Medvirken til pornografisk optræden af personer u. 18 år
72354 - Overvære pornografisk optræden af personer u. 18 år
72391 - Meddelt forbud efter straffelovens § 236
72297 - (U) Overtrædelse af pålæg

Røveri:

76311 - Røveri mod pengeinstitut
76312 - Røveri mod offentligt kontor
76313 - Røveri mod forretning
76314 - Røveri mod tankstation
76315 - Røveri mod værditransport
76316 - Røveri - kassetterøveri
76321 - Særligt farligt røveri mod pengeinstitut
76322 - Særligt farligt røveri mod offentligt kontor
76323 - Særligt farligt røveri mod forretning
76324 - Særligt farligt røveri mod tankstation
76325 - Særligt farligt røveri mod værditransport
76326 - Særligt farligt røveri - kassetterøveri
76317 - Røveri mod person i egen bolig
76319 - Røveri mod andre
76327 - Røveri - særlig farlig - mod person i egen bolig
76329 - Særligt farligt røveri mod andre

Menneskesmugling/-handel:

70345 – Menneskesmugling, skærpende omstændighed
74135 – Menneskehandel

84143 – Udlændingeloven – Menneskesmugling
84145 – Udlændingeloven – Transportøransvar

Undersøgelsessager:

83982 – Menneskehandel under 18 år, undersøgelse
83983 – Menneskehandel, undersøgelse

It-kriminalitet:

61645 - Blufærdighedskrænkelser - hændelse
70811 - Dokumentfalsk
70813 - Dokumentfalsk v/anvendelse af dankort
70831 - Personelt falsk/misbrug af ægte dokument
72286 – (U) Blufærdighedskrænkelser v/anden uterlighed
72287 - (U) Blufærdighedskrænkelser i øvrigt
72296 - (U) Børne-pornografi
72299 - (U) Børne-pornografi, besiddelse af/Bekendt med
72374 - Blufærdighedskrænkelser v/verbal uanstændighed o.l.
72375 - Blufærdighedskrænkelser v/anden uanstændighed
72386 - Børnepornografi
72387 - Børne-pornografi, besiddelse af/Bekendt med
74211 - Brud på brevhemmeligheden
74215 - Uautoriseret adgang til EDB-oplysninger
74255 - Uautoriseret videregivelse af billeder

74281 - Ærekrænkelser
75599 - Tyveri fra andet sted
75619 - Tyveri i øvrigt
76111 - Underslæb tilegnelse af ting
76113 - Underslæb forbrug af penge
76141 - Bedrageri
76145 - Bedrageri dankort - overtræk egen konto
76146 - Bedrageri øvrige kontokort - egen konto
76147 - Bedrageri øvrige kontokort - stjålne
76149 - Bedrageri stjålne dankort
76151 - Bedrageri - data
76173 - Mandatsvig dankort
76211 - Afpresning
77658 - Piratkopiering, særligt skærpende omstændigheder
77685 - Betalingsmiddel/ -kort, uberettiget anvendelse/videregivelse
77686 - Kode til informationssystem, uberettiget adgang

Undersøgelsessager:

83961 - Sædelighed, undersøgelse
83963 - Trusler/afpresning, undersøgelse
83966 - Økonomisk kriminalitet, undersøgelse
83987 - Sikkerhedsundersøgelse
83990 - Andre undersøgelser
61600 - Undersøgelse - Hændelse uden sag

BILAG 2: SØGEORD OG KATEGORIER TIL IT-KRIMINALITET

IT anvendt

Sædelighed:

sendt_billede	97
face_book	750
facebook	724
true_facebook	108
facebook_profil	87
trusle_facebook	87
snapchat	20
youtube	14
face book	11

Internetsvindel:

den blå avis	368
vare_internet	313
købt_nettet	308
vare_nettet	308
nettet_modtage	249
internet_købt	237
købt_internet	237
dankort_internet	217
internet_modtage	199
gul og gratis	188
internet_betalt	174
internet_forurette	165
internet_bestilt	154
misbrug_internet	135
internet_anvend	125
dba.dk	122
handel_internet	114
bedrage_internet	99
iphone_nettet	88
gul & gratis	86
betalingskort_internet	77
online	63
nettet_gratis	54
g og g	48
købte_internet	44
vinding_internet	40
internet_magicworld	38
guloggratis	36
webshop	25
whiteaway	25
wupti	23
internet_overfør	19
g&g	1
g & g	0

Domæne:

.dk	884
.com	269
.uk	16
.net	5
.org	4

Betalingsystem:

mobilepay	159
mobilepay_konto	101
overfør_mobilepay	97
mobilepay_penge	41
oprette_mobilepay	41
mobilpay	36
paypal	36
værdi_mobilepay	28

IT afhængig

Sædelighed:

børneporno	186
webcam	42

Ransomware:

virus	118
ransomw	92
virus_kongeriget	79
paysafe	60
ransomw_virus	31
ransom	8
ransome	2
computer_blokere	43

Hacking/Ransomware:

IP-adresse	31
------------	----

Hacking:

hack	201
overtage_mail	42
hack_overtage	34
password	14

Phishing:

microsoft	46
Spammail	4
fishing	2

IT-Krim blandet:

IP adresse	29
------------	----

BILAG 3: FÆLDENDE AFGØRELSER (STRAFFELOVEN)

Fældende afgørelser indenfor straffeloven indebærer følgende:

Dom

Dom (kun bøde)

Dom/kendelse, jf. straffelovens §§ 68 – 70

Betinget dom

Betinget dom og bøde

Delvis betinget dom

Udeblivelsesdom

Bødevedtagelse i retten

Advarsel i retten

Indenretlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse

Indenretlig vedtagelse af bøde og kørselsforbud

Udenretlig vedtagelse af bøde og førerretsfrakendelse

Udenretlig vedtagelse af bøde og kørselsforbud

Afgjort ved bødeforelæg

Andet

Tiltalefrafald med vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 2

Tiltalefrafald med vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 3

Tiltalefrafald med vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7

Tiltalefrafald uden vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 6

Tiltalefrafald uden vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 4

Tiltalefrafald uden vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 7

Tiltalefrafald uden vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 2, jf. stk. 3

Tiltalefrafald uden vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 5

Tiltalefrafald med vilkår, jf. retsplejelovens § 722, stk. 2, jf. stk. 3

Tiltale undladt med advarsel, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1 (straffeloven)

Tiltale undladt uden advarsel, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 1 (straffeloven)

